

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Årsredovisning 2012

Årsredovisning 2012

© 2013 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Utgivningsår 2013

Publikationsnummer MSB537 - februari 2013

ISBN 978-91-7383-325-7

Tryck DanagårdLiTHO

Produktion Advant Produktionsbyrå

Foto Johan Eklund, Stig Dahlén MSB, Hans Flyman MSB

Årsredovisning 2012

Innehållsförteckning

Ekonomi- och verksamhetsindelning	7
Förebygga	11
Förbereda	25
Hantera	41
Lära	51
Särskild återrapportering	63
Finansiell redovisning	69
Bilaga 1	100

Förord

År 2012 har för MSB varit ett år som präglats av utvecklingsarbete, men också ett intensivt år fyllt av löpande verksamhet. 5 895 personer har gått igenom någon av våra utbildningar, 16 övningar har genomförts eller fått stöd, antalet abonnemang i Rakelsystemet har ökat med 12 procent, 122 internationella biståndsinsatser har genomförts i 39 länder. Detta för att bara nämna exempel från en handfull verksamhetsområden.

Ett antal pågående utvecklingsarbeten som bedrivs i nära samverkan med andra samhällsaktörer har startat under 2012. Arbetet med att ta fram en samlad inriktning för området samhällsskydd och beredskap är det mest övergripande av dessa. Det är ett arbete som alla andra utvecklingsarbeten förhåller sig till. Bland dessa andra utvecklingsprocesser kan nämnas den nationella risk- och förmågebedömningen, utvecklingen av ett nytt koncept för civilt försvar, handlingsplanen för skydd av samhällsviktig verksamhet och projektet ledning och samverkan vid olyckor och kriser.

Det är glädjande att konstatera att delar av vårt utvecklingsarbete nu också kan börja dra nytta av det internationella standardiseringsarbete som MSB för Sveriges räkning leder inom samhällssäkerhetsområdet. Under 2012 har det bland annat publicerats internationella standarder för kontinuitetshandtering och terminologifrågor. Kontinuitetsstandarderna kommer i Sverige att kompletteras med en svensk standard som kommer bli ett bra stöd för viktiga aktörer i vårt samhälle som exempelvis samhällsviktiga verksamheter. Det är MSB:s bedömning att det internationella standardiseringsarbetet kommer att vara allt viktigare att förhålla sig till i den fortsatta utvecklingen av samhällsskydd och beredskap i Sverige.

Informationssäkerhetsområdet fortsätter att vara ett område under stark utveckling. Under 2012 genomfördes för andra gången den nationella informationssäkerhetsövningen, NISÖ 2012. Övningen är den största cyberövning som genomförts i Sverige där samhällets förmåga att hantera IT-relaterade kriser sätts i fokus. I övningen fick aktörerna hantera en allvarlig IT-relaterad kris i ett sammanhang som ställer krav på snabb samordning för att kunna vidta relevanta åtgärder. Likt dess föregångare (NISÖ 2010) fokuserade scenariot i övningen på informationssäkerhet där samhällsviktig verksamhet inom energi-, telekom- och transportsektorerna utsätts för påfrestningar. I övningen ingick såväl centrala myndigheter som privata företag inom berörda sektorer.

Arbetet inom ramen för den nationella strategin för att stärka den enskildes brandskydd fick under 2012 ökad fart genom att den nationella kampanjen *Aktiv mot brand* lanserades. Kampanjen bedrivs i nära samarbete med räddningstjänster och andra berörda organisationer och företag i Sverige. Lanseringen av kampanjen, som skedde i samband med den första nordiska brandvarnardagen den 1 december, fick mycket stort genomslag, inte minst i sociala medier.

I början av 2012 lämnade Statskontoret sin myndighetsanalys av MSB till regeringen. I rapporten finns ett antal förslag som MSB har valt att gå vidare med, bland annat i den interna verksamhetsanalys som genomförts under året. I nuläget pågår ett utvecklingsarbete med utgångspunkt i verksamhetsanalysens resultat. Vi bedriver även ett utvecklingsarbete med anledning av den NKI-undersökning som genomfördes under året (NKI står för nöjd kund-index). Ambitionen är att MSB ska bli både tydligare och lättare att samarbeta med för våra målgrupper.

Flytten till nya lokaler i Stockholm har medfört att MSB under 2012 har påbörjat utvecklingen av en flexibel arbetsplats, med såväl mer ändamålsenliga arbetsplatser som bättre möteslokaler och utökad möjlighet till videokonferensmöten.

Sammantaget gör vi bedömningen att genomförd verksamhet förbättrat olika aktörers förutsättningar att bedriva ett systematiskt arbete inom området samhällsskydd och beredskap.

Stockholm 19 februari 2013

Helena Lindberg,
Generaldirektör

Ekonomi- och verksamhets- indelning

Myndighetens verksamhet är indelad i fyra huvudområden.

- Förebyggande verksamhet
- Förberedande verksamhet
- Hanterande verksamhet
- Lärande verksamhet

Den förebyggande verksamheten syftar till att minska riskerna för att olyckor och kriser inträffar.

Den förberedande verksamheten syftar till att förbereda samhällets aktörer att hantera olyckor och kriser.

Den hanterande verksamheten syftar till att kunna genomföra insatser och stödja samordningen av andra myndigheters åtgärder och insatser för att hantera konsekvenserna av olyckor, kriser och katastrofer i Sverige och utomlands.

Den lärande verksamheten syftar till att ta vara på erfarenheter och att öka kunskaper inom myndighetens verksamhetsområden samt att utöva tillsyn och tillsynsvägledning.

På följande sidor redovisas en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet, myndighetens prestationer samt regleringsbrevets mål och återrapporteringskrav. Redovisningen sker per huvudområde. I avsnittet Särskild återrapportering ingår övriga återrapporteringskrav i enlighet med regleringsbrev och förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Stor del av MSB:s verksamhet är av den karaktären att det är svårt att redovisa hur enskilda prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. MSB har därför valt att ge en övergripande beskrivning av genomförd verksamhet för att därefter lyfta fram några specifika prestationer som går att jämföra mellan åren.

I denna årsredovisning används begreppet samhällsskydd och beredskap som ett samlingsbegrepp för områdena skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Regeringen använder ibland samhällets krisberedskap som samlingsbegrepp med motsvarande innebörd.

Kostnader och intäkter, inklusive myndighetsgemensamma kostnader och intäkter redovisas samlat i tabellform nedan. De myndighetsgemensamma kostnaderna har fördelats till respektive huvudområde i proportion till dess andel av de totala kostnaderna. Motsvarande gäller för de myndighetsgemensamma intäkterna. Transfereringar och uppbörd särredovisas.

MSB:s verksamhet har under 2012 finansierats med anslag till ca 69 procent (68 procent 2011) och med avgiftsintäkter till ca 30 procent (29 procent 2011). Under 2012 redovisar MSB anslagssparande på flera av myndighetens anslag. Anslagssparandet på myndighetens förvaltningsanslag, anslag 2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, överskrider de tre procent som myndigheter normalt får föra med sig som anslagssparande. Det främsta skälet till detta är stora återbetalningar från Statens pensionsverk (SPV) för tidigare inbetalda pensionspremier.

(Belopp anges i tkr)		2012		2011		2010	
Område		Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Förebygga	Intäkter av anslag	169 597		156 075		151 761	
	Intäkter uppdragsverksamhet	3 280		3 987		3 927	
	Övriga intäkter	6 219		4 789		2 786	
	Summa verksamhetsutfall	179 096	177 906	164 851	165 127	158 474	159 493
	Uppbörd	1 279	1 279	1 176	1 176	11 152	19 652
	Transfereringar	118 029	118 029	106 185	106 185	101 605	101 605
Förbereda	Intäkter av anslag	719 604		689 213		641 330	
	Intäkter uppdragsverksamhet	356 951		311 528		292 463	
	Övriga intäkter	39 249		20 843		13 669	
	Summa verksamhetsutfall	1 115 804	1 099 373	1 021 584	1 067 482	947 462	998 265
	Uppbörd	7 927	7 927	-	-	-	-
	Transfereringar	824 213	802 919	886 361	907 654	966 780	966 780
Hantera	Intäkter av anslag	310 550		349 591		290 463	
	Intäkter uppdragsverksamhet	155 021		235 205		177 144	
	Övriga intäkter	22 989		16 868		13 098	
	Summa verksamhetsutfall	488 560	540 586	601 664	677 867	480 705	497 081
	Uppbörd	2 852	2 852	-	-	-	-
	Transfereringar	-	-	-	-	60	60
Lära	Intäkter av anslag	105 440		88 141		93 398	
	Intäkter uppdragsverksamhet	-		-		-	
	Övriga intäkter	1 949		1 246		2 544	
	Summa verksamhetsutfall	107 389	106 659	89 387	88 329	95 942	95 153
	Uppbörd	789	789	-	-	1 304	1 304
	Transfereringar	259 264	259 264	139 929	139 929	113 829	113 829
	Totala intäkter och kostnader	3 105 202	3 117 583	3 011 137	3 153 749	2 877 313	2 953 222

Ökningen av verksamhetens kostnader och intäkter inom området Förbereda under 2012 är framför allt hänförlig till Rakelverksamheten som fortsätter öka sin omsättning. Minskningen av verksamhetens kostnader och intäkter för området Hantera under 2012 är hänförlig till att internationella insatser inte varit lika kostnadskrävande och omfattande som tidigare trots att antalet insatser är på samma nivå som tidigare. Ökningen av transfereringar 2012 för Lära är hänförligt till anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m. Merparten av anslaget har använts till att reglera ersättning till Tjörns kommun med anledning av det stora oljeutsläppet 2011. Under året har MSB fått retroaktiva kreditfakturer gällande pensioner från SPV. Fakturorna avsåg även de nedlagda myndigheterna Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar. Efter avstämning med Ekonomistyrningsverket (ESV) och Riksrevisionen disponerar MSB endast den del av kreditfakturorna som avser personal som har eller har haft anställning hos MSB från 2009 och framåt. Resterande del, motsvarande 10 888 tkr, har levererats in på inkomsttitel. Inleverans mot inkomsttitel redovisas under Uppbörd och har fördelats till respektive område enligt samma princip som fördelningen av myndighetsgemensamma kostnader. Under området Förbereda finns det dessutom en inleverans mot inkomsttitel med 1 959 tkr hänförlig till försäljning av anslagsfinansierad anläggningstillgång.

Förebygga

MSB arbetar inom den förebyggande verksamheten för att antalet olyckor och kriser samt effekterna av dessa ska minimeras genom att berörda aktörer vidtar förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. I arbetet ingår att stödja och samordna samhällets informationssäkerhet.

Prestationstyper inom den förebyggande verksamheten avser normgivning, tillståndsgivning, bidrag, råd och stöd samt samverkan nationellt och internationellt.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor
- Farliga ämnen
- Brandskydd
- Informationssäkerhet och medieberedskap
- Den enskildes säkerhet och beredskap
- Förebyggande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap

Den verksamhet som tidigare redovisades under systematiskt säkerhetsarbete återfinns nu under skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor samt den enskildes säkerhet och beredskap.

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den förebyggande verksamheten är:

1. Genomförda översiktliga stabilitetskarteringar (antal kommuner, se under rubriken Skydd av samhällsviktig verksamhet nedan)
2. Genomförda översvämningskarteringar (antal vattendrag, se under rubriken Skydd av samhällsviktig verksamhet nedan)

Redovisningen avslutas med redovisning av regleringsbrevsuppdrag avseende hur en samlad återkommande informationsinsats till allmänheten kan genomföras för att förbättra kunskapen hos den enskilde om ansvar och möjligheter vid en kris, samt redovisning av förutsättningar och möjligheter för att genomföra en nationell "brandsäkerhets-/brandvarnardag" med syfte att förbättra allmänhetens kunskap om skydd mot bränder.

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor

MSB har enligt instruktionen i uppgift att i samverkan med myndigheter, kommuner, landsting, organisationer och företag identifiera och analysera sådana sårbarheter, hot och risker i samhället som kan anses vara särskilt allvarliga samt att vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. Vidare ska myndigheten bl.a. verka för att förebyggande åtgärder mot naturolyckor vidtas.

Råd och stöd

MSB har på olika sätt gett råd och stöd till kommuner, landsting, länsstyrelser och centrala myndigheter i deras arbete med risk- och sårbarhetsanalyser. Som en del av stödet har olika scenarier som skyfall och värmebölja tagits fram. Utvärderingen av de föreskrifter som trädde i kraft 2011 visade att de bidragit till mer enhetliga och jämförbara risk- och sårbarhetsanalyser men också på behov av att revidera föreskrifterna bl.a. när det gäller indikatorerna för förmågebedomning.

En sammanställning av risk- och sårbarhetsanalyser, från centrala myndigheter utpekade i förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap, visade att deras arbete med risk- och sårbarhetsanalyser utvecklats i en positiv riktning med ett bredare riskfokus än tidigare. Myndigheterna behöver i högre grad än idag identifiera samhällsviktig verksamhet och redovisa kritiska beroenden för sina verksamhets- och ansvarsområden. Återkopplingen av landstingens risk- och sårbarhetsanalyser som genomfördes tillsammans med Socialstyrelsen visade att landstingens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser i många fall är bra och sker på ett tillfredsställande sätt. Flera landsting behöver dock utveckla processen och metoderna för analysarbetet samt i större omfattning beakta alla delar inom sitt ansvarsområde t.ex. kollektivtrafik.

I syfte att förankra den nationella strategin för skydd av samhällsviktig verksamhet som MSB tog fram 2011 och för att påbörja utvecklandet av en handlingsplan kopplad till denna har ett stort antal workshops och möten hållits med berörda aktörer. Arbetet enligt strategin, vilken lägger grunder för kontinuitet och funktionalitet i samhällsviktig verksamhet, har också kopplats ihop med den standard om ledningssystem för kontinuitetshantering (SS-ISO 22301:2012) som fastställts under året.

MSB är kontaktpunkt och koordinerar det löpande arbetet bl.a. med att skapa ett europeiskt nätverk av laboratorier och anläggningar för experiment och tester av kritisk infrastruktur inom ramen för European Programme for Critical Infrastructure Protection (EPCIP). Arbetet utgår från ECI-direktivet (114/2008/EC). Direktivet har varit föremål för diskussioner om revidering eller närmare koppling till civil protection-området och med utgångspunkter som mer liknar de som finns i den nationella strategin för skydd av

samhällsviktig verksamhet om systematiskt arbetssätt, beaktande av alla hot och risker och att arbeta såväl före, under och efter olyckor, störningar och svåra påfrestningar.

Den internationella ISO standarden kring evenemangssäkerhet beslutades under året. Den svenska evenemangssäkerhetsguiden och kunskapen och arbetet med den ledd av MSB var ett viktigt ingångsvärde speciellt kring det systematiska arbetssättet. Guiden har under året översatts till engelska och spridits till andra deltagare i det internationella standardiseringsarbetet och genom deltagande i NATO-möten kring dessa frågor.

MSB:s uppföljning av länsstyrelsernas och kommunernas Styrelseplanering (prioritering av samhällsviktiga elanvändare i händelse av elbrist) visade att kommuner och länsstyrelser i huvudsak är positiva till kartläggningen av vad som är samhällsviktigt. Detta har bidragit till positiva lärdomar för övrigt krisberedskapsarbete. Det behöver dock tydliggöras hur olika samhällsviktiga verksamheter ska hänföras till respektive prioritetsklass. Ett förslag till metod för såväl identifiering och prioritering av samhällsviktig verksamhet har utarbetats och kommer finnas i den vägledning som planeras att ges ut under 2013.

För att stödja kommuner och länsstyrelser med planeringsunderlag förser MSB kommuner med översiktliga stabilitetskarteringar av markens stabilitet i bebyggda områden där det finns förutsättningar för jordrörelser. MSB förser också kommunerna med översiktliga kartläggningar av områden som kan översvämmas utmed landets vattendrag.

	2012	2011	2010
Genomförda översiktliga stabilitetskarteringar (antal kommuner)	0	6	8
Genomförda översvänningskarteringar (antal vattendrag)	0	6	5

Tabell: Karteringar

I tabellen redovisas karteringar som slutförts och resultatet lämnats till berörda kommuner. Under året har ett antal förstudier och huvudstudier pågått. Dessa kommer att slutföras 2013 och redovisas då som genomförda.

Som ett led i att stödja främst kommuner och näringsliv har en brandriskapp för brandriskprognossystemet brandrisk skog och mark lanserats och kunnat användas under gräs- och skogsbrandsäsongen.

MSB har i ett regeringsuppdrag (Fö 2010/560/SSK) analyserat och bedömt konsekvenserna av en översvämning i Mälaren för olika samhällssektorer. Fokus för uppdraget var att studera en översvännings konsekvenser på sådana verksamheter som är viktiga för samhällets funktionalitet och att resultatet ska stimulera fortsatt utveckling och hantering av översvänningsfrågor. Risken för allvarliga konsekvenser vid en översvämning av Mälaren är stor främst då kommunal teknisk försörjning såsom dricksvattenförsörjning, elförsörjning och fjärrvärme slås ut. Uppdraget har kostat 4,6 mnkr vilket är inom ramen på anslag 1:10 Klimatanpassning.

Översvänningsdirektivet genomförs i Sverige genom en förordning om översvänningsrisker (SFS 2009:956). MSB är ansvarig myndighet och genomför arbetet i nära samarbete med länsstyrelserna. Arbetet genomförs i

tre steg under åren 2009-2015. Det första steget innebar att identifiera 18 områden med betydande översvänningsrisk (utifrån beräknade konsekvenser för människors liv och hälsa, ekonomisk verksamhet, miljö och kulturarv). Områdena rapporterades till EU-kommissionen och kommunicerades med berörda länsstyrelser och kommuner. MSB och länsstyrelserna är ansvariga för det fortsatta arbetet som kommer att ge berörda områden stöd för de risk- och sårbarhetsanalyser de gör, och för det lokala arbetet att minska konsekvenserna av omfattande översvämningar.

Ekonomiskt bidrag

MSB ger bidrag till kommuner för förebyggande åtgärder i bebyggda områden där risken för naturolyckor är särskilt stor. Åtgärder avsedda att skydda samhällsviktig verksamhet har prioriterats. Under 2012 fick 17 kommuner bidrag med 33,7 mnkr. Bidragen har använts av kommunerna för att bl.a. bygga vallar, erosionsskydd, bergförstärkningar, prognossystem samt för att utföra släntschaktning och fördjupade utredningar för miljödom.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	42 046	38 495	31 456
Transfereringar	39 538	59 842	54 328

Tabell: Skydd av samhällsviktig verksamhet och naturolyckor (belopp i tkr).

Den stora minskningen av transfereringar beror på att anslagstilldelningen på anslag 2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor minskade med 20 mnkr jämfört med föregående år.

Farliga ämnen

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska enligt instruktionen utveckla och stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera oönskade händelser där farliga ämnen ingår.

Arbetet består till stor del av föreskriftsarbete, både på nationell och internationell nivå, samt handläggning av ärenden om tillstånd, godkännande och rådgivning. MSB är även part i ansökningsmål enligt miljöbalken och remissinstans till länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Under 2012 inkom ca 1 500 ärenden vilket är en minskning jämfört med tidigare år (1 760 ärenden 2011).

Råd och stöd

En viktig del i det förebyggande arbetet inom området farliga ämnen är att sprida information och kunskap bl.a. genom att arrangera konferenser och utbildningar samt utarbeta olika publikationer. Inom området storskalig kemikaliehantering (Seveso-området) genomfördes en konferens som syftade till att skapa en mötesplats för näringsliv och myndigheter. Flera publikationer har utgivits under året. En är handboken *Pyroteknisk utrustning för fordon (PU)*. Den innehåller råd och anvisningar för säker hantering av PU gällande destruktion och förvaring. I handboken framgår också hur man söker tillstånd för sådan verksamhet. Handboken ger en samlad bild över MSB:s regler inom området och är framtagen för att förenkla för små och medelstora företag att tillgodogöra sig gällande regler så att säkerheten kan hållas på en hög nivå. Publikationen *Olycksrisker och MKB (miljökonsekvensbeskrivningar)* syftar till att ge en allsidig belysning av olycksrisker där säkerheten integreras och hanteras i miljökonsekvensbeskrivningarna. Detta för att inte olycksrisker ska förbises och för att ge ett bättre underlag i beslutsprocessen. I Handboken *Cisterner för brandfarliga vätskor* ges vägledning till främst småföretagare,

konsulter eller privatpersoner som ska använda, beställa, köpa, sälja, hyra, hyra ut eller importera cisterner för brandfarliga vätskor.

Inom normgivningsarbetet har tre föreskrifter givits ut. Föreskrifterna är transport av farligt gods på väg och i terräng (MSBFS 2012:6), transport av farligt gods på järnväg (MSBFS 2012:7) samt föreskrift om identitetsmärkning och registrering av explosiva varor för civilt bruk (MSBFS 2012:2)

I industriolyckskonventionen och Seveso-direktivet finns ämneslistor med kemikalier och gränsvärden för vilka krav som ställs på industrin. Kraven skiljer sig i vissa fall åt mellan konventionen och direktivet. Vid den sjunde partskonferensen för konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor beslutades att revidera ämneslistan i konventionen med avsikt att ensa kravnivåerna i förhållande till Seveso-direktivet. Ensade krav kommer att underlätta för industrin. Konferensen arrangerades av Sverige med 70 delegater från 30 länder.

MSB är tillsammans med Rikspolisstyrelsen (RPS) ansvariga för den nationella arbetsgruppen för sprängämnessäkerhet (NAG-ExpSec). Gruppen har som uppgift att genomföra åtgärder i EU:s handlingsplan för bättre sprängämnessäkerhet samt verka för kunskaps- och informations spridning inom området. Under året genomförde MSB tillsammans med Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI) ett antal studier och tester för att undersöka möjligheten att tillverka explosiva varor av konventionellt tillgängliga ämnen och produkter och undersöka vilken skada missbruk av fyrverkerier kan leda till. Kunskaperna kan användas i normgivningsarbete på såväl EU-nivå som nationell nivå.

I den nya lagen om brandfarliga och explosiva varor har kommunerna fått nya uppgifter som numera omfattar såväl tillsyn som tillståndsgivning för brandfarliga och explosiva varor. För att stödja kommunerna har MSB tagit fram en särskild utbildning som vänder sig till redan yrkesverksamma tillsynsförare och de som handlägger tillståndsärenden. Utbildningen har hittills genomförts vid ett tillfälle.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	37 727	35 823	33 816
Transfereringar	212	-	-

Tabell: Förebyggande arbete inom farliga ämnen (belopp i tkr).

Brandskydd

Myndigheten ska enligt sin instruktion vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder. Myndigheten ska också bl.a. i enlighet med de föreskrifter som gäller inom området skydd mot olyckor utveckla verksamheten när det gäller olycks- och skadeförebyggande åtgärder.

Arbetet består till stor del av arbete med föreskrifter och allmänna råd, deltagande i standardiseringsarbete samt information och rådgivning till framför allt enskilda och kommuner. MSB fungerar även som remissinstans till länsstyrelserna i deras arbete med att handlägga överklagade tillsynsförelägganden om krav på brandskyddsåtgärder.

Råd och stöd

Arbetsgrupper inom ramen för den nationella samverkansgruppen för brandskyddsfrågor har bedrivit olika aktiviteter inom området. En arbetsgrupp har utarbetat en vägledning för hur man på kommunal nivå kan identifiera och sätta in riskreducerande åtgärder för de personer som är särskilt utsatta för och vid bränder. Vägledningen kommer att ges ut under början av 2013.

MSB har i bred samverkan med andra organisationer planerat en långsiktig nationell informationsinsats, med gemensamma budskap och inriktningar. Kampanjen, som kallas *Aktiv mot brand* inleddes den första december och kommer att bedrivas under flera år och bidra till att öka människors kunskaper och motivera dem att ta ett aktivt, personligt ansvar för det egna brandskyddet.

För att stödja fastighetsägare i hur de konkret kan arbeta med olika metoder för ökad brandsäkerhet i flerbostadshus genomförde MSB tillsammans med Boverket, Brandskyddsföreningen, Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO) och Svensk försäkring tre seminarier med 250 deltagare. En viktig aspekt var att tydliggöra fastighetsägarens ansvar och vikten av att de är drivande i brandskyddsarbetet i flerbostadshus.

Som en följd av att MSB 2011 svarade regeringen om vad som är ett rimligt brandskydd i olika boendemiljöer genomfördes en kartläggning över brandskyddet i behovsprövade vård- och omsorgsboenden i ett antal kommuner. Kartläggningen visade att brandskyddet i många fall är bra men att det behöver bli klart bättre i en mindre andel av de befintliga boendena. Det som framför allt gör att dessa boenden inte kan anses ha ett rimligt brandskydd är att personalens förmåga att genomföra en insats är otillräcklig i kombination med att utrymningsmöjligheterna är bristfälliga.

Sotningskonferensen är ett exempel på hur MSB skapat en arena för erfarenhetsutbyte för de som arbetar med att förebygga eldstadsrelaterade bränder. Det diskuterades framför allt vilka förändringar som är på gång i regelverken och hur kommunen konkret kan arbeta med att följa upp eldstadsrelaterade bränder för att på ett bättre sätt kunna förebygga dem i framtiden.

Normgivning

De förändringar av sotningsverksamheten, med särskilt fokus på fristerna för brand-skyddskontroll, som skedde när Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) trädde i kraft följdes upp under året. Resultatet visade att det finns stöd för att ändra vissa frister och därför kommer en revidering av föreskrifterna om sotning och brand-skyddskontroll (SRVFS 2005:9) att påbörjas snarast.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	12 964	10 493	8 888
Transfereringar	-	-	13

Tabell: Brandskydd (belopp i tkr).

Ökningen av kostnaderna ligger i den satsning som görs med utgångspunkt i den nationella strategin för att stärka brandskyddet genom stöd till enskilda.

Informationssäkerhet och medieberedskap

Myndigheten ska enligt instruktionen stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området. I detta ingår att lämna råd och stöd om förebyggande arbete. Myndigheten ska också stödja medieföretagens beredskapsplanering.

Regeringsuppdraget *Nationellt system för IT-incidentrapportering* redovisades under året.

Under året uppdaterade MSB i samråd med de myndigheter som ingår i Samverkansgrupp för informationssäkerhet (SAMFI) den nationella handlingsplanen för informationssäkerhet. De myndigheter som ingår i SAMFI är Försvarsmakten, Försvarets materielverk (FMV), Försvarets Radioanstalt (FRA), Post- och telestyrelsen (PTS), Rikskriminalpolisen och SÄPO. Handlingsplanen utgår från den strategi som MSB i samverkan med dessa

myndigheter färdigställde 2010/11. I handlingsplanen konkretiseras strategin genom 27 olika åtgärder som kan stödja samhällets aktörer till att gemensamt höja samhällets säkerhet. Åtgärderna ska genomföras de närmaste tre åren och avser allt från stöd för införande av ledningssystem för informationssäkerhet, medvetandehöjning, kompetensfrågor till tekniska lösningar.

Under året sammanställde MSB en rapport utifrån de erfarenheter som gjordes i samband med IT-incidenten som inträffade hos IT-driftleverantören Tieto under 2011 *"Reflektioner kring samhällets skydd och beredskap vid allvarliga IT-incidenter"*. Driftstörningen som påverkade cirka 50 organisationer visade bl.a. att aktörerna som har ansvar för samhällsskydd och beredskap behöver utveckla förmågan när det gäller lägesbilder och samlade konsekvens- och hanterandebedömningar. Flera av de berörda aktörerna hade själva inte en tillräcklig kunskap om sina egna beroenden och därigenom inte heller sina samverkansbehov. Det visade också på att inblandade aktörer måste ha kunskap om varandras roller och vilken information olika aktörer behöver och kan erbjuda.

Inom ramen för MSB:s deltagande i E-delegationen initierade MSB en strategi för informationssäkerhet inom e-förvaltningsområdet. Strategin är antagen av E-delegationen och syftar till att ge stöd för de styrnings ("governance") frågor som blivit allt viktigare under 2012 bl.a. i och med att Statens servicecenter har inlett sin verksamhet och att förslag rests på en infrastrukturmyndighet inom IT-området samt att en förstudie om effektiv IT-drift i staten genomförts.

Råd och stöd

Under året har en större trendrapport avseende informationssäkerhet tagits fram; *Trendrapport – samhällets informationssäkerhet 2012*.

För att sprida information och kunskap inom området informationssäkerhet har ett antal konferenser genomförts riktade till olika målgrupper. För offentlig sektor genomfördes en informationssäkerhetskonferens i samverkan med de myndigheter som ingår i SAMFI och som samlade ca 450 personer. Inom området signalskydd genomfördes tre konferenser i samverkan med Försvarsmakten och FRA, ca 350 personer deltog. Vidare har en regionturné genomförts på fyra orter, Göteborg, Halmstad, Kristianstad och Växjö. Omkring 140 representanter från kommun, landsting och länsstyrelser deltog och fick detaljerad information kring MSB:s stöd inom området informationssäkerhet men även skydd av samhällsviktig verksamhet och den enskildes säkerhet.

I samverkan med PTS, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och .SE har MSB fortsatt arbetat för att öka användningen av ett säkerhetstillägg i kommunernas domäner på internet med syfte att öka robustheten och därmed höja krisberedskapsförmågan.

I samarbete med ett antal kommuner utarbetades en vägledning som ska stödja Sveriges kommuner att bedriva ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Vidare utarbetades även en vägledning för smarta telefoner, surfplattor och andra mobila enheter. Vägledningen ger ett stöd till organisationer hur de på ett säkrare sätt kan ansluta smarta telefoner, surfplattor eller liknande mobila enheter till verksamhetens interna resurser.

Sedan starten 2011 har drygt 25 000 användare genomgått den webb-utbildning i informationssäkerhet för användare, DISA (Datoriserad informationssäkerhetsutbildning för användare) som MSB utvecklat. MSB har möjliggjort att DISA kan nyttjas på organisationers intranät vilket ytterligare ökar tillgängligheten för utbildningen. En webbutbildning i informationssäkerhet för

grundskolans årskurs 4 och 5 har också tagits fram och lanserats. Informationssäkerhetsskolan (ISA) är en lärarresurs som har utvecklats för att öka elevernas kunskap om säker informationshantering. ISA har tagits fram i samråd med Skolverket, Datainspektionen, PTS och Statens Medieråd.

MSB har fortsatt finansierat teknisk laboratorieverksamhet om säkerhet i industriella informations- och styrsystem (SCADA) i samhällsviktig verksamhet primärt genom FOI i Linköping. Sex demonstrationer har genomförts under mässor och konferenser, där FOI praktiskt och pedagogiskt gestaltar tänkbara angrepp mot kritisk infrastruktur. En ny utgåva av MSB:s skrift "Vägledning till ökad säkerhet i industriella informations- och styrsystem" är framtagen och två informationsfilmer om risker inom industriella informations- och styrsystem, avsedda för en verksamhetsledning har producerats.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	59 397	48 239	53 995
Transfereringar	19 097	15 025	14 052

Tabell: Informationssäkerhet och medieberedskap (belopp i tkr).

Ökningen av kostnaderna är hänförlig till en särskild satsning inom området industriella informations- och styrsystem. När det gäller transfereringar höjdes högstbeloppet för bidrag till vissa etermediafunktioner från 15 till 20 mnkr i 2012 års regleringsbrev. För utfallet av transfereringar 2011 avser 15 mnkr etermediaberedskap och resterande 25 tkr annat bidrag.

Den enskildes säkerhet och beredskap

Råd och stöd

Myndigheten ska enligt instruktionen verka för att skapa en sammanhållen information om skydd mot olyckor, krisberedskap, totalförsvar och säkerhetspolitik och samordna arbetet för barns och ungas säkerhet, när det gäller att motverka olycksfall som leder till personskador.

MSB använder sig av olika former och utnyttjar olika kanaler för att nå ut med informationen. MSB har bl.a. informerat samtliga landets artonåringar om försvar och krisberedskap genom en folder i form av en skraplott som distribuerades till närmare 114 000 artonåringar. En utvärdering visade att 87 procent sett foldern och att 81 procent skrapat rutorna och därmed tagit del av innehållet. Genomslaget av foldern blev därmed betydligt bättre 2012 jämfört med 2011 då 57 procent uppgav att de sett foldern och 53 procent av dessa svarade att de hade läst den noga eller mycket noga. Andra kanaler som använts för information är webbplatserna *Säkerhetspolitik.se* och *Dinsäkerhet.se*.

Säkerhetspolitik.se är ett webbaserat läromedel som riktar sig till elever och lärare i gymnasieskolan och har i snitt haft ca 1 500 besökare per dag, vilket innebär en ökning med 25 procent jämfört med 2011.

Dinsäkerhet.se riktar sig till privatpersoner och ger tips om hur den enskilde själv kan förebygga olyckor och skador i hemmet och på fritiden med hjälp av bl.a. instruktiva filmer och checklistor. Antalet besökare var under första halvåret i snitt 400 per dag, men siffran har under hösten stigit till närmare 2 000 personer. Sociala medier och kampanjer har använts för att skapa engagemang och spridning. *Dinsäkerhet.se* finns också på Twitter och har nästan 1 000 följare, främst från kommuner. Antalet filmvisningar på MSB:s Youtube-kanal ligger på ca 1 150 per dag.

För att nå ut med information om äldres säkerhet genomfördes kampanjen *”Peppar peppar... En dag för seniorers säkerhet”*, med aktiviteter på 400 platser och drygt 80 000 exemplar av tidningen *Vital*, som tillsammans distribuerades ut med informationsmaterial från webben. En uppföljning har gjorts och materialet har fått positiva omdömen. Kampanjidén är att kommunerna får ett heltäckande paket för att genomföra aktiviteter, vilket är en fördel. Informationspaketet *Säkerhet i vardagen, tips och råd på äldre dar* har uppdaterats. Broschyren i informationspaketet har översatts till engelska, tyska, finska och finns även på lätt svenska.

I uppdraget att samordna arbetet för barns och ungas säkerhet när det gäller att motverka olycksfall som leder till personskador är säkerheten i förskola och skola prioriterad. En studie om det systematiska säkerhetsarbetet i skolan har genomförts av Karlstads universitet. MSB har också inlett ett samarbete med Rikshandboken som är Barnhälsovårdens (BHV) webbplats om hälsa och utveckling hos barn 0-6 år.

En viktig kanal som använts är tillhållande av utbildningsmaterial för skolans samtliga åldersgrupper. Materialet har marknadsförts på utbildningsmässan Skolforum. Tillsammans med Folk och Försvar, Försvarsmakten, Föreningen för lärare i samhällskunskap, Rekryteringsmyndigheten, Civilförsvarsförbundet och Försvarshögskolan arrangerades fortbildningsdagar i Stockholm, Göteborg och Växjö för gymnasielärare (drygt 250 deltagare). Temat var *”Klimatförändringarna och vår gemensamma säkerhet”*.

MSB har erbjudit två kunskapsspel till högstadiet och gymnasieskolan. *”Black Out”* som handlar om krisberedskap och har nått ca 3 000 elever. *”Minister för en dag”*, en rollspelsbaserad utbildning som nått drygt 10 000 elever, där deltagarna agerar ministrar i den fiktiva Gröna havsregionen.

Ekonomiskt bidrag

Ett annat viktigt medel som MSB har för att vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder är den fördelning av bidrag som går till ideella organisationer för kursverksamhet riktad till allmänheten. MSB fördelade 33 mnkr där de större bidragsmottagarna är Svenska Röda Korset, Sveriges Civilförsvarsförbund, Svenska Brandskyddsföreningen och Svenska Livräddningssällskapet. Fördelningen uppdelad per mottagare redovisas i bilaga 1. Bidragen har använts till att genomföra utbildningar inom bl.a. brandkunskap, vattensäkerhet, säkerhet till vardags och vid kris, första hjälpen, hjärt- och lungräddning samt sociala risker.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	24 479	22 924	21 357
Transfereringar	34 369	31 318	33 213

Tabell: Den enskildes säkerhet och beredskap (belopp i tkr).

Återrapportering

Återrapportering enligt regleringsbrevet, uppdrag 29
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska redovisa hur en samlad återkommande informationsinsats till allmänheten kan genomföras för att förbättra kunskapen hos den enskilde om ansvar och möjligheter vid en kris.

En återkommande informationsinsats kan göras med olika syften. Ett kan vara att målgruppen ska känna till, veta eller få kunskap om något specifikt, att målgruppens attityd till något ska påverkas eller att målgruppens beteende ska styras i en viss riktning. Därtill krävs målgruppsanalyser, val av prioriterade målgrupper samt tydliga syften och mål med informationsinsatsen.

Att i detalj redogöra för hur en nationell återkommande informationsinsats ska utformas till allmänheten är därför komplext.

Det går dock att identifiera ett antal förutsättningar och tillvägagångssätt utifrån nationella och internationella erfarenheter av återkommande informationsinsatser till allmänheten. Nedan redovisas några sådana erfarenheter, inklusive erfarenheter från några återkommande informationsinsatser som MSB ansvarar för i samverkan med andra aktörer.

Webbplatserna *dinsakerhet.se* och *krisinformation.se* är nu etablerade kanaler med olika syften men riktad till en bred målgrupp för skadeförebyggande kunskapsspridning och korrekt, relevant och agerbar information. Webbplatserna kompletteras med upparbetade kanaler i sociala medier som kan generera stor och snabb spridning av information.

MSB bedriver flera nationella informationsinsatser där målet är att påverka utvalda målgruppers beteenden, exempelvis Aktiv mot brand inom ramen för en *Nationell strategi för att stärka brandskyddet genom stöd till enskilda* samt *Peppar, peppar... En dag för seniorers säkerhet*. Genomslaget för båda insatserna har hittills varit gott, dock är det för tidigt att säga något om de faktiska effekterna, som exempelvis om kampanjerna påverkar antalet fallolyckor bland äldre respektive antalet brandolyckor.

En nödvändig förutsättning för informationsinsatserna *Aktiv mot brand* samt *Peppar, peppar...* är att de sker i samverkan med en rad olika aktörer (vidarekommunikatörer) på olika nivåer i samhället.

Den enskildes beredskapsförmåga byggs i vardagen och över tid. En nationell återkommande informationsinsats med målet att stärka den enskildes förmåga måste därför ges ett långsiktigt perspektiv och ses som ett komplement till andra långsiktiga åtgärder i samhället och därmed också samordnas med dessa. Även om MSB tillhandahåller ett

nationellt kommunikationskoncept så måste arbetet ske på både bredden och på djupet i samhället för att budskap och information ska beröra och engagera. Exempelvis kan kommuner, landsting, andra myndigheter, trossamfund, branschorganisationer, frivilligorganisationer, skolor och företag engageras för att sprida budskapet genom olika målgruppsanpassade aktiviteter.

En viktig förutsättning för att förbättra kunskapen hos den enskilde om ansvar och möjligheter vid en kris är tydlighet om vad som ingår i den enskildes ansvar och vad vi menar med förmåga, bland annat med utgångspunkt från arbetet med resultatmål för samhällets krisberedskap.

Därtill måste de hot och risker som individen ska förbereda sig inför göras konkreta och begripliga. Viktig information i de kommunala risk- och sårbarhetsanalyserna och kommunala och regionala krishanterings- eller kontinuitetsplaner kan också kommuniceras mer effektivt till invånarna. Det offentliga åtagandet behöver vara konkret och begripligt.

Att få den enskilde att vidta konkreta beredskapsåtgärder inför abstrakta hot och risker är svårt. De dagliga behoven kommer alltid att gå före, det gäller inte minst för människor som aldrig upplevt en svår påfrestning på samhället, men också för utsatta grupper där var dag i sig är en utmaning.

Att studera andra länders erfarenheter av nationella återkommande informationsinsatser för att stärka den enskildes förmåga vid kriser och svåra påfrestningar kan ge viktiga ingångsvärden och bör tas tillvara vid en eventuell motsvarande svensk informationsinsats.

Ett intressant exempel är den kanadensiska kampanjen att alla medborgare ska klara 72 timmar, kampanjen har gett mätbara konkreta resultat. Public Safety i Kanada bedriver sedan några år en omfattande informationsinsats under namnet *72 hours, Is your family prepared?* Grunden i satsningen är en nära samverkan mellan Public Safety, provinser och territorier, försäkringsbolag, frivilligorganisationer, privata företag och skolor, tillsammans med ett brett utformat informationsmaterial för att möta målgruppernas och vidarekommunikatörernas olika behov. Arbetet har föregåtts av flera studier och målgruppsanalyser kring den enskildes förmåga och riskuppfattning samt ett brett förankringsarbete.

Som exempel på kommunikationsaktiviteter i den kanadensiska satsningen kan nämnas webbplatsen www.getprepared.ca, användning av sociala medier, engagerande av politiker på lokal och nationell nivå, en årlig kampanjvecka (Emergency Preparedness week), broschyren *Emergency Preparedness Guide* om konkreta hot och risker i de olika provinserna och territorierna, guider om hur man agerar vid bland annat elavbrott, översvämning, jordbävning och storm, affischer med information om naturolyckor, särskilt utformat informationsmaterial till barn och pedagogiskt utbildningsmaterial för exempelvis kvällskurser i bostadsföreningen.

Vid en utvärdering av kampanjen svarade 42 procent av respondenterna år 2010 att de aktivt letat information om hur man ska agera vid en kris. Fem år tidigare (2005) låg motsvarande siffra på 25 procent. 2010 hade fyra av tio kanadensare gjort iordning eller köpt en nödväska samt upprättat en beredskapsplan, 2005 låg motsvarande siffra på tre av tio.

Återrapportering enligt regleringsbrevet, uppdrag 30

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska redovisa förutsättningar och möjligheter för att genomföra en nationell "brandsäkerhets-/brandvarnardag" med syfte att förbättra allmänhetens kunskap om skydd mot bränder. Arbetet ska genomföras i dialog med berörda aktörer. Möjligheterna och förutsättningarna till ett gemensamt nordiskt genomförande ska också redovisas.

Inom ramen för den nationella informationsinsatsen, kampanjen *Aktiv mot brand*, genomfördes en nationell brandvarnardag den första december 2012. En arbetsgrupp bestående av representanter för Brandskyddsföreningen, Svensk försäkring, Brandvarnaregruppen, Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO), länsstyrelserna samt räddningstjänsterna har planerat kampanjens – *Aktiv mot brand* - uppstart. Fokus för den första aktiviteten var en uppmaning till den enskilde att kontrollera sin brandvarnare.

Under kampanjen användes budskapet: "Sov gott! Vakna fort! Testa din brandvarnare." Till detta hörde också en instruktion om att testa brandvarnaren genom att trycka på testknappen och byta batteri eller brandvarnare vid behov. Kampanjmaterial erbjöds i form av annonser för exempelvis tidningar, bussar, webbsidor, butiksmaterial för återförsäljare och en informationsbroschyr. De 40-tal organisationer som anmält sig för att delta i kampanjen fick tillgång till materialet. Flera kortare filmer producerades och fick, tack vare marknadsföring i sociala medier en stor spridning på kort tid. Mer än 800 000 Facebook-konton har sett någon del av kampanjmaterialet och en av filmerna har visats 220 000 gånger på YouTube. Besöksantalet ökade också till MSB:s webbplats *DinSäkerhet.se* där privatpersoner bl.a. kan få tips och råd om hur de kan förebygga olyckor i hemmet och på fritiden.

Den gemensamma nordiska brandvarnardagen har under året diskuterats vid flera möten mellan ansvariga myndigheter för brandskyddet i respektive land. Eftersom flera länder haft liknande dagar under många år var deras planering tillsammans med nationella organisationer fastlagd sedan en längre tid. Därför uppmärksammade respektive land i samband med denna första gemensamma nordiska brandvarnardag just att dagen var gemensam för alla nordiska länder.

Förebyggande åtgärder via anslag**2:4 Krisberedskap**

Nedan följer några exempel på förebyggande verksamhet som genomförts med medel från anslag 2:4 Krisberedskap under 2012. Totalt har MSB betalat ut drygt 24 mnkr till förebyggande åtgärder under året. En samlad bild över hela anslagets nyttjande framgår av bilaga 1.

Stärkt förmåga att skydda samhällsviktig verksamhet (förebyggande)

Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) är viktiga verktyg för att metodiskt identifiera och åtgärda brister i den samhällsviktiga verksamheten. Anslaget har under 2012 därför finansierat ett antal projekt som bidrar till att förbättra metoder för de sektorsvisa och sektorsövergripande risk- och sårbarhetsanalyserna liksom de regionala risk- och sårbarhetsanalyserna. Exempelvis har länsstyrelsen i Västra Götaland utvecklat en metod/verktyg för att införliva hotbilden "social oro" i sitt arbete med RSA. Metoden har även använts inom ramen för ett flertal projekt inom andra län (Södermanland, Stockholm, Uppsala, Värmland, Västmanland, Skåne och Blekinge). För 2013 års fördelning har ytterligare myndigheter sökt för liknande projekt. Utifrån genomförd risk- och sårbarhetsanalys väntas sedan dessa aktörer stå bättre beredda att hantera sådana typer av händelser.

Inom området för teknisk infrastruktur är robusta och säkra system en viktig faktor för att stärka krisberedskapen då användandet av elektronisk kommunikation ökar när det gäller samhällsviktig verksamhet. Anslaget har under 2011 och 2012 finansierat ett projekt som bedrivits av PTS. Projektet syftade till att öka säkerhet och robustheten i elektroniska kommunikationer genom att utbilda ägare till stadsnät i driftsäkerhet. Sammanlagt har 49 utbildningstillfällen genomförts under 2012 där ca 96 ägare till stadsnät har deltagit. PTS bedömer att projektet har stärkt förmågan att i samhällsviktig verksamhet motstå allvarliga störningar. Detta genom att öka kompetens hos ägare till stadsnäten om hur det säkerhetsarbete de bedriver bör utvecklas så att det är kontinuerligt, systematiskt samt framåtsyftande och långsiktigt. Därmed ökar förmågan att hantera avbrott och störningar. PTS avser att arbeta vidare med projektets resultat även efter projektets slut. Metoder och dokument som tagits fram inom ramen för projektet kommer att göras tillgängliga för fler aktörer och utbildningsmaterialet ska spridas till fler.

Trafikverket har bedrivit ett projekt som syftar till att öka förmågan att i samhällsviktig verksamhet motstå allvarliga störningar. Projektet har identifierat potentiella riskpunkter över större ytor utifrån data från nationella höjddatabasen och andra databaser. Projektets mål var att sammanställa materialet och effektivisera identifieringen av potentiella risker i RSA. Exempel på analyser som projektet arbetat med är potentiella översvämningsområden intill vägar och järnvägar samt områden med ras- och skredrisker. Analyserna har testats i praktiskt arbete och befunnits tillförlitliga och användbara.

Trafikverket bedömer att projektet har bidragit till att förbättra beslutsunderlagen för riskidentifiering och riskbedömning både "vid skrivbordet" och i fältarbetet. Därmed kan det arbetskrävande fältarbetet förberedas och därmed effektiviseras samtidigt som kvaliteten i riskbedömningen ökar. Sektorns förmåga bedöms ha stärkts genom dessa effektiviseringsmöjligheter i arbetet med att skapa robusta vägar och järnvägar.

Förbereda

MSB arbetar inom den förberedande verksamheten för att samhällets aktörer inom räddningstjänst- och krishanteringsområdet ska bli bättre på att begränsa konsekvenserna av olyckor och kriser när de inträffar. Detta genom att ha god ledningsförmåga, rätt organisation, bra metoder, ett väl fungerande tekniskt stöd samt personal som är utbildad och övad för sina uppgifter.

Prestationstyper inom den förberedande verksamheten avser råd och stöd, bidrag, genomföra utbildning, genomföra övning och samverka nationellt och internationellt.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet inom MSB:s förberedande verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Ledningsutveckling
- Tekniska lednings- och beslutsstödssystem
- Metod- och organisationsutveckling
- Utbildning
- Övning
- Skyddsrum
- Förberedande åtgärder via anslag
2:4 Krisberedskap

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den förberedande verksamheten är:

1. Rakel (utvecklingen av antalet aktiva abonnemang, se under rubriken Tekniska lednings- och beslutsstödssystem nedan)
2. WIS (antal anslutna aktörer, se under rubriken Tekniska lednings- och beslutsstödssystem nedan)
3. Kommunala ledningsplatser och räddningscentraler (antal)
4. Utbildning (antal och kostnad per studerande)

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Ledningsutveckling

Myndigheten ska enligt instruktionen se till att ledningsmetoder för räddningstjänst och krishantering utvecklas och tillhandahålls.

Lednings- och samverkansfrågor är centrala vid såväl olyckor som kriser i samhället. Erfarenheter från inträffade händelser och övningar visar att det brister i förmågan att hantera större händelser där aktörer på alla nivåer behöver samverka. MSB har därför under året påbörjat ett utvecklingsprojekt som ska bidra till att utveckla svenska aktörers förmåga att leda och samverka genom att definiera nationella riktlinjer för ledning och samverka vid olyckor, kriser och andra händelser. Projektet engagerar ett stort antal aktörer på såväl lokal, regional och nationell nivå och ska vara klart 2014.

MSB har under året lämnat metodstöd till totalt 13 länsstyrelser för att utveckla deras samordningsansvar vid stora olyckor och kriser. Erfarenheterna från de fyra länsstyrelser som genomfört arbetet i sin helhet är mycket positiva då utvecklingsarbetet bl.a. inneburit att kunskapen om rollen som områdesansvarig på regional nivå har ökat.

I syfte att utveckla förmågan att kommunicera med andra aktörer, medier och allmänhet vid en storskalig olycka eller kris har MSB bl.a. gett ut handledningen "Rätt i kris", som beskriver juridiska perspektiv på kommunikation i samband med krishantering.

MSB har medverkat i en samhällsekonomisk utvärdering av förstainsatspersoner (FIP) i Jönköpings län. Slutsatsen är att införande av FIP är samhällsekonomiskt lönsamt för samtliga utvärderade stationsområden (nyttan per satsad krona är mellan 3-9). MSB har också deltagit i en kartläggning och analys av larm- och incidenthanteringen i Öckerö kommun. I kartläggningen identifierades 31 olika larmtyper, varav trygghetslarm stod för ca 80 procent antalet larm och ca 35 procent av antalet timmar för att hantera larmen. Alternativa lösningar som införande av larm-samordningsgrupp, införande av tjänsteman i beredskap och samutnyttjande av personal, utrustning och material identifierades och belystes. Modellen för kartläggning och analys är utvecklad för att fungera ur ett nationellt perspektiv.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	19 489	13 169	10 824

Tabell: Ledningsutveckling för räddningstjänst och krishantering (belopp i tkr).

Den relativt stora kostnadsökningen 2012 jämfört med föregående år är kopplat till en medveten satsning inom området, vilket har inneburit att mer personalresurser har tillförts.

Tekniska lednings- och beslutsstödssystem

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att stödssystem för räddningstjänst och krishantering utvecklas och tillhandahålls. Vidare framgår av instruktionen att myndigheten ska införa, förvalta och utveckla radiokommunikationssystemet för skydd och säkerhet (Rakel-systemet).

Rakel

Rakel är Sveriges nationella radiokommunikationssystem för offentliga och privata organisationer som arbetar med allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Rakel erbjuder säker och robust teknik och metod för samverkan mellan samhällsviktiga aktörer på samtliga nivåer i samhället.

Arbetet med marknadsföring, försäljning och anslutning har fortsatt under 2012. MSB kan konstatera att intresset för att dels ansluta sig, dels bredda sin användning av Rakel ökar. Det kan också konstateras att såväl nuvarande som presumtiva användare under 2012 sett med stor oro på hur prisbilden utvecklas för deras Rakelanvändning. Såväl statliga som kommunala aktörer har under året därför avvaktat med anslutning till följd av avsaknaden av en långsiktig finansieringslösning. Detta har påverkat anslutningstakten för 2012. Antalet aktiva abonnemang var per den 31 december 46 307 stycken, vilket innebär en ökning om 5 645 aktiva (fg år 10 562) abonnemang eller 12 procent (fg år 26 procent).

För att stimulera den kommunala anslutningen till Rakelsystemet fick MSB i uppdrag av regeringen att lämna förslag på inrättandet av ett så kallat samverkansbidrag. Bidraget, som är en omdisponering av den statliga ersättningen till kommuner avseende samhällets krisberedskap, innebär en finansiering av långsiktig prissänkning av kommunernas avgifter för Rakel t.o.m. 2018.

Rakelsystemets drift, underhåll, systemleverans och kundsupport hanteras idag av ett leverantörskonsortium. I mars 2015 löper nuvarande avtal ut. Under 2012 har därför förberedande arbete inför kommande upphandling påbörjats.

Kundgrupp	Antal abonnemang 31/12 -2012	Antal abonnemang 31/12 2011	Antal abonnemang 31/12-2010	Intäkter 2012 (tkr)	Intäkter 2011 (tkr)	Intäkter 2010 (tkr)
Statliga myndigheter	32 473	31 353	25 694	226 986	213 558	210 531
Kommuner	7 269	4 642	1 843	46 889	23 176	9 845
Landsting	3 778	3 256	1 467	20 172	16 770	4 479
Kommersiella	2 316	900	585	17 776	6 451	2 417
Summa	45 836	40 151	29 589	311 823	259 955	227 272

Tabell: I tabellen redogörs för antalet abonnemang och fördelningen mellan olika användare samt intäktsutvecklingen under åren 2010-2012. I uppgifterna ingår intäkter även för MSB:s egna abonnemang. Till antalet abonnemang tillkommer övriga abonnemang såsom demos m.m. (för 2012, 471 st).

För att möta framtida kundbehov har också upphandling av mobilt bredband påbörjats för att möjliggöra tjänster som kräver högre datakapacitet. Målet i första etappen är att erbjuda bredbandstjänster kopplat till Rakel genom någon annan operatörs nätverk.

Nya tjänster har utvecklats under 2012, t.ex. överföring av larm såsom trygghetslarm. Det finns ett stort intresse för den här typen av tjänst inom kommunal förvaltning.

Med syfte att förbättra robusthet och tillgänglighet har 30 nya siter tagits i drift i Gävleborg, Kronoberg, Stockholm, Södermanland, Uppsala, Västmanland, Halland och Västra Götaland. Samtidigt har förstärkning av motsvarande antal siter i det befintliga nätet samt förstärkningar avseende transmission också genomförts. Dieselpaciteten har också avsevärt förstärkts i de fall Rakel är inplacerad i andras siter.

För att få en bättre och tydligare bild av våra nuvarande kunders uppfattning om Rakel-systemet och vår verksamhet genomfördes en Nöjd Kund Index-undersökning (NKI) i maj. Resultatet pekar på en förbättring i indexet jämfört med tidigare NKI som genomfördes 2009.

Som våra främsta styrkor lyfte våra kunder förbättrad möjlighet till samverkan mellan den egna organisationen och andra organisationer, hög driftsäkerhet, god täckning i tätort/stadsmiljö samt grundtjänsterna. De förbättringsområden som identifierades var främst administrativa såsom återkoppling på inkomna frågor och synpunkter, handläggningstider, brister i kommunikation vid uppgraderingar samt brister i informationen i WIS. Bristerna som avser WIS har åtgärdats genom uppdatering av WIS både avseende innehåll, användarvänlighet och struktur.

Arbetet med *Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel* färdigställdes och beslutades under 2012. Riktlinjerna är ett övergripande styrdokument som anger de huvudsakliga kommunikationsvägarna i Rakel. Det handlar om de primära så kallade talgrupperna som ska användas för ledning och samverkan inom och mellan olika Rakelanvändare på samhällsnivåerna lokalt, regionalt och nationellt, både i det vardagliga arbetet, vid olyckor och vid större kriser.

	2012	2011	2010
Drift av nätet	398 290	373 499	276 695
Förvaltning	69 564	67 712	61 867
Lämnade bidrag	14 319	34 397	18 896
Summa kostnader	482 173	475 608	357 458
Avgiftsintäkter	311 823	259 955	227 275
Intäkter anslag	234 633	215 653	130 183
Summa intäkter	546 456	475 608	357 458

Tabell: Kostnads- och intäktsutvecklingen för Rakel, se även avgiftsfinansierad verksamhet sid 66 (belopp i tkr). I avgiftsintäkterna ingår intäkterna från MSB:s egna abonnemang.

Utöver det som framgår av tabellen tillkommer utgifter för investeringar i etapp 1-3, som finansieras med anslagsmedel, 4 695 tkr. Avskrivningarna för dessa tillgångar uppgår till 44 053 tkr.

Analysverktyg och faktasamlingar för olycks- och krishantering

WIS är ett nationellt system för att underlätta informationsdelning före, under och efter en kris. WIS ger aktörerna en samlad lägesbild och skapar därigenom förutsättningar för en gemensam lägesuppfattning. Systemet utnyttjades mycket under sommarens översvämningar i Småland.

Under början av 2013 driftsätts WIS 2 som ger en ökad användarvänlighet och driftssäkerhet. Den förbättrade driftsmiljön möjliggör att WIS kan anslutas till det skyddade nätverket SGSI. En utbildningsversion av WIS 2 lanserades under hösten med ett webbaserat självstudiematerial. Dessutom har nio informationsdagar hållits fördelade mellan Malmö, Göteborg, Stockholm och Umeå. Flera länsstyrelser har därefter själva arrangerat informationstillfällen om WIS 2 i sina respektive regioner. Antalet registrerade användare i WIS var vid årets slut 6 700.

Inom geodataområdet är MSB nationell kontaktpunkt mot kommuner och länsstyrelser för att vid en händelse stötta med informationsunderlag i form av satellitdata till att ge en lägesbild. Satellitdatatjänsten aktiverades för första gången operativt vid översvämningarna i Småland under sommaren.

Enligt INSPIRE direktivet är MSB skyldig att tillhandahålla egna geodata fritt via internet. Några exempel är översvämningsskarteringar, stabilitetsskarteringar, anläggningar som hanterar farliga ämnen, ljudsändare för utomhusvarning etc. Dessa geodata utgör en viktig grund för olycks- och krishantering på alla nivåer i samhället.

Efter leverans ifrån Lantmäteriet sammanställde och levererade MSB bakgrundskartor över hela Sverige till samtliga användare av RIB (Resurser Integrerat Beslutsstöd). Det svenska digitala kartpaketet kompletterades med geodata från de Nordiska kartverken över ett område om 100 km från Sveriges gränser. De digitala kartorna distribuerades tillsammans med RIB karta som är en licensfri kartplattform och som kan hantera samtliga vanliga kartformat och referenssystem. Under 2012 var 158 kommuner, 16 landsting, samtliga länsstyrelser samt 92 myndigheter användare.

WIS-anslutning (aktörsvisa mål)	2012		2011		2010	
	Antal (st)	Procent	Antal (st)	Procent	Antal (st)	Procent
Kommuner (290 st)	250	86	244	84	234	81
Länsstyrelser (21 st)	21	100	21	100	21	100
Landsting (20 st)	20	100	19	95	19	95
Samverkansansvariga centrala myndigheter (23 st)	19	83	18	78	17	74
Utländska aktörer (mål saknas)	4		3		2	
Övriga aktörer (mål saknas)	116		109		103	
Totalt	430		414		396	

Tabell: Utveckling över aktörernas WIS-anslutning.

Med anledning av ett antal flygolyckor som Statens haverikommission utrett har RIB ledningsverktyg uppgraderats så att användande organisationer kan skapa en gemensam kartbaserad lägesbild i realtid vid olyckor, naturkatastrofer och andra händelser. Detta förbättrar möjligheterna för kommunerna och deras räddningstjänster, polisen och ambulansverksamheten att genomföra effektiva räddningsinsatser såväl på skadeplats som i samverkan med andra organisationer. Användarorganisationerna kan även dela den kartbaserade lägesbilden med samverkande organisationer på lokal, regional och nationell nivå via krisinformationssystemet WIS.

Inom varningsområdet har tester med att använda Rakel som bärare för utomhusvarningssystemet genomförts i tre kommuner. Vidare har ett arbete påbörjats för att skapa en ny plattform för varning som grundar sig på internationell standard och integreras mot i första hand MSB:s lednings- och beslutsstödssystem.

MSB stödjer kommuner, landsting, länsstyrelser och centrala myndigheter genom teknisk rådgivning och delfinansiering av åtgärder för att öka deras förmåga att leda och samverka vid olyckor och kriser. En ny inriktning och nya kriterier för stödet till lokal och regional nivå har tagits fram. Stödet ska bidra till att stärka den samlade förmågan att kunna leda och samverka vid olyckor och kriser där den regionala nivån särskilt ska prioriteras. Genom att utgå från respektive regions eller läns behov kan MSB tillsammans med länsstyrelsen prioritera och rikta stödet till de åtgärder som ger störst effekt för regionens samlade förmåga. Detta görs genom en regional behovsanalys som beskriver behoven inom metoder, teknik och kompetens och ligger sedan, tillsammans med MSB:s metodstödskoncept, till grund för MSB:s stöd till en region. En regional behovsanalys har gjorts i Kronobergs län som ett pilotprojekt.

På lokal nivå förbättrades ledningsförmågan för 23 kommunledningar och för 13 kommunala räddningstjänster. På regional nivå gavs stöd till ökad ledningsförmåga vid 5 landsting. MSB ansvarade för drift, förvaltning och utveckling av länsstyrelsernas ledningsplatser. På central nivå lämnades teknisk rådgivning till Socialstyrelsen, Svenska Kraftnät, Livsmedelsverket och Statens veterinärmedicinska anstalt.

	2012	2011	2010
Kommunledningar	23	20	18
Kommunala räddningstjänster	13	10	8

Tabell: Förbättrad ledningsförmåga (antal).

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	56 606	58 251	70 551
Transfereringar	73 035	103 352	113 092

Tabell: Ledningsplatser (belopp i tkr).

Minskningen i det ekonomiska utfallet 2012 beror främst på att inga nya bidrag ges till Sjukvårdens säkerhet i kris (SSIK) samt ett minskat behov av stöd till kommunala räddningstjänster.

	2012	2011	2010
WIS	5 795	4 891	4 159
Geodata	3 736	2 678	2 699
RIB	8 679	7 715	9 204
SGSI	6 171	4 602	4 478
Varningssystem	30 948	33 427	32 526

Tabell: Kostnader för tekniska stödsystem. Kostnaderna anges exklusive OH (belopp i tkr).

Metod- och organisationsutveckling

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska utveckla verksamheten inom räddningstjänsten samt stärka samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser genom samverkan med organisationer med uppgifter inom beredskapsområdet. MSB ska även utveckla och stärka samhällets förmåga att hantera oönskade händelser där farliga ämnen ingår.

Utveckling av verksamheten inom räddningstjänsten

Räddningstjänsten förväntas kunna hantera ett brett spektrum av olika olyckstyper på ett så effektivt sätt som möjligt. Detta kräver förutsättningar i form av bland annat verktyg, metoder, kunskap och nätverk. MSB påbörjade ett arbete under 2011 med att utarbeta en sammanhållande inriktning för hur den kommunala räddningstjänsten bör utvecklas i framtiden och MSB:s uppfattning om vad som kännetecknar en effektiv räddningsinsats. Inriktningsarbetet har fortsatt under 2012 och ska ge förutsättningar för att genomföra kommunala räddningstjänstinsatser på ett så effektivt sätt som möjligt och visa på vilka förändringar som behöver genomföras. För att identifiera vilka konkreta utvecklingsbehov som finns genomfördes en övergripande processkartläggning över en räddningsinsats olika skeden. En effektiv räddningsinsats kräver åtgärder såväl före som under och efter själva olyckan vilket medför att stödet till räddningstjänsten måste vara mångsidigt och innefatta verktyg för att hantera, inte bara olika olyckstyper, utan också olika skeden av en olycka.

Inom områdena skogsbrand, oljeskadeskydd och avancerad indikering av farligt ämne har rapporter tagits fram som grund för dimensioneringen av MSB:s egna förstärkningsresurser. Rapporterna beskriver även förväntad förmåga på samhällets olika aktörer.

Under 2012 genomfördes även en studie för att kartlägga användandet av alternativa släckmetoder och deras förmåga för att kunna jämföra med traditionell brandsläckning. Målsättningen är att ta fram alternativa metoder som ger en säkrare arbetsmiljö, minimerar skador på egendom och miljö och är effektivare än traditionell taktik och metodval. En metod är det taktik- och metodkoncept som tagits fram i EU-projekten FIREFIGHT I och FIREFIGHT II. Projekten utgår från en släckningsmetod som innebär att invändig släckning genomförs utifrån. Projektet FIREFIGHT II avslutades under året och fick av EU-kommissionens bedömare betyget 9 av 10 möjliga poäng. I projektet utarbetades ett e-learning paket som testats genom en pilotutbildning med tre räddningstjänstorganisationer.

Med syfte att minska riskerna för insatspersonal vid tunnelbränder har enklare tester med räddningsrobotar genomförts. Detta som en del i det samarbete mellan näringslivet och kommunala räddningstjänsten som MSB initierade för att få en effektiv utveckling inom räddningstjänstområdet.

För att kunna arbeta säkert i ett skredat område har ett metodstöd tagits fram i form av en åtgärdskalender och ett kunskapsmateriel. Åtgärdskalendern har rönt stort intresse internationellt då något liknande arbete inte genomförts och sammanställts för räddningstjänst. Arbetet har därefter gått in i en andra fas med att ta fram en interaktiv utbildning inom området ras och skred.

MSB har varit delaktig i framtagandet av en automatisk larmfunktion i fordon. Larmfunktionen kallas E-call och larmar larmcentral vid exempelvis en trafikolycka där krockkudden utlösts. EU har beslutat att alla nya fordon från och med 2015 ska ha denna funktion.

MSB har avtal med 12 kommuner om att det i kommunen skall finnas en kemkoordinator. Kemkoordinatorns uppgifter är att stötta kommunerna i sin region i frågor som gäller planering och beredskap för olyckor med farliga ämnen. Sedan 2010 har en satsning genomförts med syfte att höja räddningstjänstens förmåga att hantera händelser med radioaktiva ämnen. Satsningen omfattade stöd med utbildningsmaterial, metodik för kartläggning av strålkällor samt för insatsplanering. Under 2012 utvärderades temat och slutsatserna sammanfattades i en rapport. Utvärderingen visade att kunskapsnivån höjts, men det finns fortfarande behov av kontinuerlig repetitionsutbildning, insatsplanering och förmåga att använda mätutrustning. Parallellt med denna satsning har en ny lärobok - "Räddningstjänst vid olyckor med radioaktiva ämnen" getts ut.

När det gäller olyckor med kemikalier kan de vara komplicerade och kan ibland kräva särskilda expertkunskaper och särskild utrustning för att kunna hanteras på ett effektivt och säkert sätt. För att bistå räddningstjänsten med sådan kunskap och material finns ett särskilt avtal mellan MSB och ett antal företag inom kemikaliesektorn. MSB genomför en årlig utbildning för att upprätthålla och utöka kunskapen om vilket stöd som finns att tillgå vid olyckor med särskilda farliga ämnen. Utbildningen genomförs i samarbete med företagen enligt ett rullande schema.

Jämställdhet och mångfald inom kommunal räddningstjänst

Det utvecklingsarbete som pågår enligt handlingsprogrammet för jämställdhet och mångfald i det kommunala säkerhetsarbetet 2009-2014 börjar ge resultat. Erfarenheter visar att allt fler räddningstjänster numera strävar efter att bredda personalens kompetenser, förändra attityder och värderingar samt arbetar mer aktivt för att rekrytera

kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Som en del av handlingsprogrammet finansierar MSB 8 regionala utvecklare, på 25 procent vardera, inom området. Deras uppdrag är framförallt att få igång jämställdhet- och mångfaldsarbetet på respektive räddningstjänst i deras region. Aktiviteterna i handlingsprogrammet syftar till att ge ökad kunskap, förändra attityder, motverka diskriminering, synliggöra normer och värderingar samt leda till förändringar av befintliga strukturer. MSB finansierar dessutom två forskningsprojekt inom området där forskarna i projekten med sin kunskap och erfarenhet bidrar till utvecklingen av arbetet med handlingsprogrammet.

Intresset är stort även i andra länder för att få mer heterogena räddningstjänster. Våren 2012 bildades den internationella arbetsgruppen "Women in Fire and Rescue Services" inom CTIF (Comité Technique International de prevention et d'extinction de Feu) för att främja kvinnor i räddningstjänsten där MSB deltar med representanter i arbetsgruppen.

Samverkan inom CBRNE-området

MSB ska stödja samordningen hos samhällets aktörer vid CBRNE-händelser och genom samverkan bidra till att höja förmågan genom långsiktiga åtgärdsförslag.

Under året har MSB redovisat två regeringsuppdrag. Redovisningarna innefattade beskrivning av åtgärder som vidtagits inom ramen för EU-samarbetet och det nationella arbetet. Inom ramen för EU-samarbetet arrangerade MSB tillsammans med Försvarsdepartementet en konferens som resulterade i förändrade och nya förutsättningar för arbetet med implementeringen av EU Action plan. Kommissionen har efter konferensen redovisat nya rådsslutsatser och kommer under våren 2013 att beskriva det fortsatta arbetet.

Inom det nordiska samarbetet CBRN Haga har möten genomförts i syfte att se hur insatsrutiner ser ut i de olika länderna. Detta för att förbättra det gränsöverskridande samarbetet och utveckla gemensamma rutiner vid arbete på skadeplats vid händelser med farliga ämnen för insatspersonal.

Förbättrad kärnenergi-beredskap

MSB har genomfört flera utbildningar inom området och på flera platser i landet för att skapa en stor spridning på kunskapen på ett bra sätt vilket skapar förutsättningar för en bättre beredskap.

Förbättrad oljeskyddsberedskap

EU projektet EnSaCo slutfördes under 2012 där MSB hade en koordinerande roll tillsammans med Kustbevakningen och 8 räddningstjänster i Sverige. Fokus för arbetet var att skapa strukturer för samarbete över landsgränser inom oljebekämpning i strandzonen och till havs. Förutom Sverige deltog Finland, Estland och S:t Petersburg.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	39 597	41 409	53 713
Transfereringar	74 708	66 375	66 772

Tabell: Metod- och organisationsutveckling (belopp i tkr).

Utbildning

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att utbildning kommer till stånd inom myndighetens ansvarsområde.

Genom omvärldsbevakning och analys av målgruppernas kompetensutvecklingsbehov har utbildningsutbudet under året anpassats, utvecklats, beställts, marknadsförts, genomförts och kvalitetssäkrats för att stärka samhällets kompetens inom samhällsskydd och beredskap. Utbildningsvolymerna varierar därför en del över åren. En utbildning som har en ökad efterfrågan är utbildning för

Påbörjade studeranden på utbildningen skydd mot olyckor (2-årig SMO)									
	2012			2011			2010		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Platsbunden utbildning	114	26	140	118	17	135	125	17	144
Distansutbildning	79	10	89	97	21	118	105	13	118
Totalt	193	36	229	215	38	253	232	30	262

Tabell: Antal studerande som påbörjade utbildningen skydd mot olyckor uppdelat på platsbunden och distansutbildning.

Antal utexaminerade från utbildningen skydd mot olyckor (2-årig SMO)									
	2012			2011			2010		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Platsbunden utbildning	81	14	95	117	18	135	144	29	173
Distansutbildning	89	6	95	48	10	58	33	3	36
Totalt	170	20	190	165	28	193	177	32	209

Tabell: Antal utexaminerade från utbildningen skydd mot olyckor under 2011 och 2012.

räddningsinsats som erbjuds räddningstjänstpersonal i beredskap där utbildningsvolymerna påverkats av ökad personalomsättning i kommunerna. Vidare ser MSB en ökad efterfrågan på vidareutbildningarna Räddningsledare A, Räddningsledning B samt Tillsyn och förebyggande A och B.

Utveckling av utbildning

Under året har stort fokus varit på att arbeta med implementering av nya kursplaner och utbildningsplaner för utbildningarna Skydd

mot olyckor och Skorstensfejarutbildningen. För kursen Räddningsinsats utarbetades en helt ny distansdel.

Utifrån genomförd behovsinventering har nya kurser utvecklats och genomförts. Som exempel på nya kurser är: Skogsbrand och samhällspåverkan, Oljeskadeskydd - Spill i mark, Tillsyn och tillstånd enligt Lag om brandfarliga och explosiva varor samt kurser inom kärnenergiområdet.

	2012		2011		2010	
	Antal utb	Kostn	Antal utb	Kostn	Antal utb	Kostn
<i>Yrkesutbildning inom skydd mot olyckor</i>						
Studiemedelsberättigande utbildningar						
2-årig SMO*	545	88 689	594	87 328	623	86 960
Påbyggnadsutbildning för brandingenjörer	19	10 823	31	11 768	48	13 225
Skorstensfejare – grundutbildning	50	5 992	50	6 478	52	6 188
Skorstensfejartekniker – vidareutbildning	21	3 392	23	2 203	28	2 021
Övriga yrkesutbildningar						
Räddningsinsats	562	55 632	459	45 885	518	51 134
Räddningsledning A och B	320	21 257	251	16 613	209	16 922
Tillsyn och olycksförebyggande A och B	78	3 581	70	3 595	84	5 484
Övriga kurser inom samhällsskydd och beredskap						
Grundkurs i samhällsskydd och beredskap	84	1 342	59	827	80	582
Högre kurs i samhällets krisberedskap steg 1	58	2 233	58	1 949	59	1 594
Högre kurs – steg i samhällets krisberedskap steg 2	42	1 831	49	1 671	63	2 289
Magisterutbildning i krisberedskap	0	0	20	1 238	31	1 817
Övriga kurser	676	4 143	439	4 638	235	2 030

Tabell: Antal utbildade och kostnader för genomförda kurser 2010, 2011 och 2012 exkl avgiftsfinansierad uppdragsutbildning och tjänsteexport, *antal under utbildning, kostnaderna anges exklusive OH (belopp i tkr).

Genomföra utbildning

MSB:s utbildningar inom skydd mot olyckor, består av grund- och vidareutbildningar i första hand för kommunala räddningstjänstens kompetensförsörjning. Den tvååriga utbildningen i skydd mot olyckor har ett fortsatt högt söktryck och genomfördes både som distansutbildning och som platsbunden utbildning.

Inom området skydd mot olyckor genomfördes även 8 kurser Räddningsinsats för räddningstjänstpersonal i beredskap liksom vidareutbildningar inom räddningsledning samt tillsyns- och olycksförebyggande verksamhet.

För att stärka de olika aktörernas förmåga att leda och samverka vid stora olyckor och kriser genomfördes ett flertal kurser för kommuner, landsting, länsstyrelser, myndigheter och näringsliv.

Under året genomförde MSB 12 kurser inom ramen för EU-kommissionens ”Civil Protection”-mekanism. Detta utgör 25 procent av kommissionens utbildning inom detta område. Dessutom har MSB genomfört ett stort antal kurser för Förenta Nationerna (FN). Vidare har 42 kurser/övningar för insatspersonal genomförts under året.

För att möta behovet av ökad flexibilitet har utbildningsformerna utvecklats där flera kurser genomförts i en kombination av distansundervisning och fysiska träffar, så kallad ”Blended learning”. Bland annat har Skorstensfejarutbildningen för första gången erbjudits som distansutbildning vilket visat sig ge positiva effekter ur ett mångfaldsperspektiv, då fler kvinnor än någonsin genomgått utbildningen. Vidare har andelen kurser som genomförs regionalt ökat.

Beställning av utbildning

Som beställare av utbildningar har MSB genom olika aktörer tillhandahållit utbildningar. Försvarshögskolan (FHS) har genomfört 8 kurser inom 6 olika kurstyper. Totalförsvarets Skyddscentrum startade under året kursen CBRNE Grunder (7,5 högskolepoäng). Kursen Räddningsinsats (13 st) genomfördes även av tre externa aktörer (Autokaross Rescue Systems AB, Brandskyddsföreningen och Securitas AB).

Övning

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska genomföra övningar inom sitt ansvarsområde. MSB ska också vid behov stödja Regeringskansliet i utbildnings- och övningsverksamheten inom krisberedskapsområdet.

Inriktning och samordning av övningsverksamheten

Den totala övningsverksamheten sker samordnat och resurseffektivt genom det nationella forumet för inriktning och samordning av övningar (NAFS). I NAFS ingår de myndigheter som räknas upp i bilagan till förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap samt Försvarmakten, Lantmäteriet och SKL. Forumet inriktar och samordnar tvärssektoriella övningar på nationell och regional nivå. En nationell strategi och övningsplanering för gemensam inriktning av övningar, säkerställer att berörda myndigheter över tiden övar gemensamma förmågor enskilt och tillsammans och härigenom utvecklar samhällets krisberedskapsförmåga. Under året har en fördjupad analys av tidigare genomförda övningar genomförts i syfte att kvalitetssäkra framtida övningsinriktningar.

Genomföra övning

På nationell nivå planerade och genomförde MSB den nationella informationssäkerhetsövningen NISÖ 2012. Aktörer från myndigheter, statliga bolag och den privata sfären deltog. I huvudsak övades förmågorna "Tvärsektoriell samverkan", "Samverkan om samlad lägesbild", och "Kriskommunikation och informationssamordning".

Övningsstöd

MSB bistår med expertstöd vid andra aktörers genomförande av övningar både nationellt och internationellt. Regionalt har övningsstöd lämnats till sex länsstyrelser regionala samverkansövningar (RÖ), Kalmar, Dalarna, Västernorrland, Halland, Västerbotten, Östergötland och till Uppsala för en kärnkraftsövning (KKÖ). Förmågor som övats är huvudsakligen: "Innebörden i det geografiska områdesansvaret på nationell, regional och lokal nivå", "Tvärsektoriell samverkan", "Samverkan om samlad lägesuppfattning", "Kriskommunikation och informationssamordning", "Prioritering av resurser", "Uthållighet" och "Stöd från Försvarsmakten vid kriser".

Övningsstöd har även lämnats till SSM:s kärnenergiövning IRREX, Trossamfundsövning 2012, Kustbevakningens övning, SNAM-övningen (Svenska Nationella Ambulansflyget), AniBio Threat 2012 och "Beredskapsövning Torne älv".

Ekonomisk ersättning har lämnats till länsstyrelserna i Kalmar, Västmanland, Uppsala, Värmland, Jönköping, Stockholm, Örebro, Västra Götaland, Östergötland och Västernorrland efter genomförd regional samverkanskurs (RSK).

EU-och internationell övningsverksamhet

MSB deltog i den årliga NATO/EADRCC-övningen som genomfördes i Georgien - med jordbävningsscenario, med delansvar för planering, genomförande och utvärdering av övningen. Förmågor som övades under seminarie- och fältövningen var bl.a. "Samverkan inom EU och internationellt", "Kriskommunikation och informationssamordning" och "Civil militär samverkan". I övningen deltog cirka 1 000 deltagare från 35 länder.

Metodutveckling

MSB har medverkat i utvecklingen av en internationell standard för övningar inom området samhällssäkerhet: ISO 22398 Societal Security-Guidelines for Exercises.

Nationell övningsplan – en strategi för inriktning av tvärsektoriella övningar inom området samhällsskydd och beredskap" och publikationen Sociala medier i övning är efter engelsköversättning tillgängliga på msb.se.

	2012	2011	2010
Genomföra övningar	9 761	33 532	19 531
Transfereringar	217	594	169
Övningsstöd	19 806	20 164	14 879

Tabell: Övningsverksamhet (belopp i tkr).

De minskade kostnaderna för att genomföra övningar under 2012 jämfört med främst 2011 beror på de stora övningarna SAMÖ-KKÖ och Barents Rescue som genomfördes 2011.

Skyddsrum

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas inom befolkningsskyddet.

Skyddsrumsvksamheten syftar till att kunna tillgodose befolkningens behov av fysiskt skydd i händelse av krig. För att kunna bestämma omfattningen av ett koncentrerat skyddsrumbestånd har MSB analyserat bebyggelsen och prioriterat skyddsrumbeståndet i 150 tätorter. Denna analys utgör ett verktyg för prioritering av kontrollverksamheten samt underlag för fortlöpande avvecklingsprövning.

Skyddsrumskontroller

Kontrollverksamheten har bedrivits på en fortsatt låg nivå. Detta mot bakgrund av ändrad syn på prioriterade områden.

Avveckling av skyddsrum sker om det finns särskilda skäl till detta. Under året avvecklades 77 skyddsrum med totalt 6 718 platser.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	20 713	16 814	39 204
Transfereringar	210	560	1 924

Tabell: Vidmakthållande av skyddsrumstillgångar (belopp i tkr).

Förberedande åtgärder via anslag 2:4 Krisberedskap

De förberedande åtgärderna består av tre delar. Uppdragsersättningar till frivilliga försvarsorganisationer, ersättningar till kommuner och landsting samt bidrag till myndigheter.

Till frivilliga försvarsorganisationer har 32,3 mnkr betalats ut till verksamhet som avser särskilda uppdrag. Åtgärderna ska bidra till att upprätthålla kompetens hos frivilliga

försvarsorganisationer samt svara mot specifika behov av förstärkningsresurser eller särskild kompetens hos olika aktörer i krishanteringssystemet.

Under året genomförde MSB ett utvecklingsarbete avseende inriktningen av uppdragsersättningarna till de frivilliga försvarsorganisationerna. Inriktningen ska tydligare än tidigare år fokusera på offentliga aktörers behov på lokal, regional och central nivå med utgångspunkt i aktörernas egna risk- och sårbarhetsanalyser. Detta väntas i förlängningen bidra till att utbetalade medel får en större samlad effekt på samhällets samlade krisberedskap.

MSB utbetalade 288,5 mnkr till kommuner och 10 mnkr till landsting avseende uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Åtgärderna syftar till att stärka samhällets beredskap genom att kommuner och landsting fullgör uppgifterna i lagen.

Under 2012 fördelades totalt 349,8 mnkr till centrala myndigheter och länsstyrelser avseende projekt som syftar till att stärka samhällets beredskap. Projekten som finansierats har utgått från identifierade behov och ifrån regeringens inriktning. Projekten har bland annat syftat till att öka kunskapen om beroenden mellan aktörer, att skapa redundans i betalningssystemet, att förbättra förutsättningarna till koordinerade beslut mellan myndigheter och att utveckla former för regional samordning och ledning. Satsningarna ska stärka förmågan att förebygga och hantera allvarliga kriser och projekten har varit av tvärsektoriell karaktär. Med detta menas att de har bidragit till en stärkt krisberedskapsförmåga för flera aktörer i samhället.

Arbetet med uppföljning av bidragen till centrala myndigheter och länsstyrelser har utvecklats under året, bland annat med avseende på återkopplingen till myndigheterna. Sammanlagt har MSB besökt 10 centrala myndigheter och länsstyrelser för att återkoppla resultatet av projekten samt fört en dialog om hur effekten av projekten ytterligare kan förstärkas. Besöken har även bidragit till en viktig dialog mellan MSB och myndigheterna när det gäller hur finansieringsprinciperna tolkas och om hur projektens resultat tas omhand och finansieras efter projektens slut.

Nedan följer några exempel på förberedande verksamhet som genomförts med medel från anslag 2:4 Krisberedskap under 2012.

Stärkt förmåga att i samverkan hantera en kris när den väl uppstår (förberedande)

Myndigheter måste kunna agera snabbt, effektivt och samordnat vid en kris. Möjlighet och förmåga att leda och samverka inom och mellan olika organisationer och aktörer är centralt för att kunna hantera kriser. På området för strålskydd har Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) genomfört en övning för att öka den svenska förmågan att hantera en avsiktlig attack med spridning av radioaktiva ämnen. SSM bedömer att förmågan till samordning och inriktning har stärkts genom att ett stort antal aktörer har deltagit i planering och genomförande av övningen. Även förmågan att hantera förstärkningsresurser har stärkts genom att praktiskt öva mottagning, ledning och insats av 90 deltagande specialister från de nordiska länderna. I övningen prövades användningen av frivilliga förstärkningsresurser med frivilliga från Lottorna, Bilkåren och Svenska Blå Stjärnan för insatser i stab och i fält med mycket gott resultat. SSM gör själv bedömningen att övningen bidragit till att förmågan att

hantera en större RN-händelse med antagonistiska hot har stärkts. Projektet avslutas under 2013 då en utvärdering ska genomföras och erfarenheter redovisas.

Förmågan att evakuera och utrymma är ytterligare en viktig del av samhällets samlade beredskap. Under 2012 har Transportstyrelsen lett ett projekt tillsammans med myndigheterna inom samverkansområdet skydd, undsättning, vård (SOSUV) som resulterat i en förstudie med förslag på åtgärder som bör genomföras för att stärka samhällets gemensamma förmåga att snabbt och effektivt evakuera allmänheten vilket kan vara livsavgörande vid kriser. Projektet fortsätter under 2013 med att gå vidare med de identifierade åtgärderna. Trots att projektet endast har startat framkom det vid en workshop inom ramen för projektet att flera aktörer redan har haft nytta av den kunskap som erhållits.

Kustbevakningen har anordnat en nordisk samverkanskonferens med inriktning kriskommunikation. Behovet av närmare kontakter identifierades i samband med att fraktfartyget Godafoss gick på grund utanför Norge och oljespill hotade. Informationsavdelningen på Kustbevakningen imponerades då av den snabba informationsuppdatering som kontinuerligt skedde på den norska motsvarighetens sida samt den tydliga information som nådde allmänheten via medier. Projektet har både bidragit till ett lärande för den svenska Kustbevakningen och till nya nätverk för utbyte av information mellan länderna vid en gränsöverskridande katastrof. Kustbevakningen bedömer att de genom projektet har förbättrat sina rutiner för koordinerad information och därmed har goda förutsättningar att snabbare delge media och allmänhet korrekt information om läget vid en sådan händelse.

Den ökade förmågan har även testats i praktiken genom ett tillbud utanför Öland då Kustbevakningen kunde konstatera att rutinerna hade bidragit till att effektivisera informationsinsamling och -spridning.

Jordbruksverket har genomfört tre workshops med länsstyrelserna i syfte att öka förmågan och stödet vid hantering av epizootier och växtskadegörare. Projektet startade 2012 och avslutas 2013. En del av arbetet att öka sektorns och länets förmåga återstår men Jordbruksverket bedömer att redan nu har Jordbruksverkets förmåga till effektivare besluts- och delegeringsförmåga i samband med kris stärkts, kommunikationen och samordningen mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna har förbättrats och samordningen av beredskap vid utbrott har förbättrats.

Stärkt förmåga att i samverkan hantera en kris på den regionala och lokala nivån (förberedande)

Vid en allvarlig händelse berörs ofta flera aktörer inom ett geografiskt område. För att kunna förbereda sig inför, och kunna hantera, kriser är samverkan mellan aktörer inom och mellan geografiska områden viktigt. Här har den regionala nivån ett särskilt ansvar och det är därför angeläget att arbeta för att förbättra förmågan att hantera ledningsproblematik och samverkan på regional nivå. Under 2012 har flera länsstyrelser bedrivit projekt inom sina län för att utveckla förmågan att ta det geografiska områdesansvaret. Den metod och modell för regional samordning som används utvecklades ursprungligen inom ett forskningsprojekt finansierat av Räddningsverket och Krisberedskapsmyndigheten. Utvecklingsprojekt startade på några länsstyrelser år 2011 och sedan har fler och fler anslutit sig till processen.

Utvecklingsarbetet bedrivs inom ramen för samverkansområdet geografiskt områdesansvar (SOGO). 2013 har ytterligare länsstyrelser beviljats medel för att implementera metoden. Länsstyrelsen i Halland skriver att projektet har bidragit till att stärka förmågan till samverkan mellan olika aktörer. Detta har prövats i faktiska händelser såsom dricksvattenhändelsen i Halmstad kommun och branden i oceanhamnen i Halmstad kommun och bedömningen är att metodkonceptet samt implementeringen av konceptet har bidragit till att utveckla länets förmåga att hantera stora olyckor och kriser.

Uppföljningar har visat att det finns behov av att förtydliga och utveckla arbetet med det geografiska områdesansvaret i ett stort antal kommuner. Länsstyrelsen i Västra Götaland har tagit fram en vägledning för hur kommuner kan arbeta för att förbättra sitt arbete med analys av risker och sårbarheter inom det geografiska området samt utveckla formerna för hur de arbetar med sitt geografiska områdesansvar. Vägledningen kan användas i kommuner över hela landet. Vägledningen ska nu implementeras och väntas i förlängningen bidra till att förbättra arbetet med samverkan inom kommuners geografiska område. Därmed kan även förmågan att i samverkan hantera en kris när den väl uppstår stärkas.

Hantera

MSB:s hanterande verksamhet ska bidra till att konsekvenserna av allvarliga olyckor, kriser och katastrofer begränsas, nationellt såväl som internationellt. Detta gör MSB genom att möjliggöra och stödja andra aktörers hantering av inträffade händelser.

Prestationstyperna inom ramen för MSB:s hanterande verksamhet – det samlade operativa uppdraget - har definierats som biståndsinsatser, övriga insatser, samordning samt lägesbilder och analyser där ett urval av prestationer redovisas nedan.

I den hanterande verksamheten redovisas också CERT-SE som är Sveriges nationella Computer Emergency Responce Team med uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera IT-incidenter.

Åtterrappporteringskraven i myndighetens regleringsbrev för MSB:s hanterande verksamhet berör beredskapens utveckling och integrering samt arbetet med jämställdhet och genusperspektiv vilket redovisas sist i detta kapitel.

Genomförda biståndsinsatser

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska kunna medverka med insatser inom Sveriges internationella humanitära verksamhet. MSB ska kunna delta i samt stödja med insatser inom områdena humanitära insatser, humanitär minhantering, tidig återuppbyggnad, civil konflikthantering och stärkande av katastrofberedskap.

Under 2012 genomförde MSB totalt 122 biståndsinsatser i 39 länder. Insatserna fördelade sig enligt följande:

Insattstyp	Insatser 2012	Insatser 2011	Insatser 2010
Humanitära insatser	81	69	83
Humanitär minhantering	12	14	8
Tidig återuppbyggnad	1	6	8
Civil konflikthantering	10	10	12
Stärkande av katastrofberedskap	18	16	11
Summa	122	115	122

Tabell: Antal genomförda biståndsinsatser.

Antalet insatser ligger på motsvarande nivå som tidigare år. Dock har typen av insats förändrats från omfattande och kostnadskrävande insatser till fler kortare och mindre kostsamma insatser i form av expertstöd. Detta är framförallt märkbart inom humanitära insatser.

MSB:s humanitära insatser präglades i stor utsträckning av krisen i Syrien, det politiskt instabila läget i Sydsudan, samt svältkatastroferna på Afrikas Horn och i Sahelregionen.

Med anledning av den humanitära krisen i Syrien som bl.a. lett till stora flyktingströmmar till framförallt Turkiet och Jordanien har MSB gett expertstöd till FN-organen inom transport och logistik, vatten och sanitet, samt telekommunikation. I norra Jordanien byggde MSB ett fältkontor i samverkan med länder inom International Humanitarian Partnership (IHP) till stöd för United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR).

Som stöd till UNHCR och World Food Programme (WFP) har fältkontor och boendestöd färdigställts i Etiopien som tagit emot ett stort antal flyktingar från Somalia, och Sydsudan. De spända relationerna mellan Sudan och Sydsudan har lett till instabilitet i gränsregionerna. Hittills har FN-organisationerna i dessa områden biståtts med ett flertal experter, bl.a. inom telekommunikation, logistik och transport.

Till följd av oroligheterna i norra Afrika, efter den arabiska våren, har MSB bistått International Committee of the Red Cross (ICRC) med EOD- (Explosive Ordnance Disposal) resurser för humanitär ammunitionsröjning samt sekonderat experter inom EOD, Information Management System for Mine Action (IMSMA) och Small Arms Light Weapons (SALW) till UNMAS i Libyen.

I Kongo genomfördes en EOD-insats med syfte att röja och oskadliggöra ammunition efter en stor explosionsolycka i ett ammunitionslager i huvudstaden Brazzaville med betydande förödelse som följd. Till följd av situationen i Syrien har en insats påbörjats genom att sekondera experter inom stödfunktioner som logistik, administration och informationshantering till UNMAS. De upprätthåller en personell och organisatorisk beredskap i geografisk närhet till landet. MSB har vidare under 2012 avslutat en insats med maskinell minröjning i Demokratiska Republiken Kongo (DRC).

Ytterligare exempel på insatser är MSB:s transport- och logistikstöd till WFP:s distribution av förnödenheter på Haiti och i DRC. Dessutom har MSB gett expertstöd till Mocambiques katastrofhanteringsmyndighet i uppbyggnaden av förmågan att förbereda hanteringen av framtida kriser och katastrofer. De lokala Röda Kors-föreningarna i Sierra Leone och Liberia har fått stöd att utveckla kapaciteten att hantera kriser och katastrofer.

Vidare genomfördes insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP) och civil konflikthantering i bl.a. Afghanistan, Sahel Niger och Sydsudan. Den mest omfattande insatsen inom området var stödet till European Union Rule of Law Mission in Kosovo (EULEX).

	2012	2011	2010
Kostnad för beredskap för biståndsinsatser	111 395	117 141	118 972
Kostnad för genomförda insatser	154 984	234 961	177 352

Tabell: Biståndsverksamhet (belopp i tkr).

Den främsta orsaken till kostnadsminskning för beredskapen är förändrade villkor i MSB:s regleringsbrev. Numer får beredskapen högst uppgå till 115 mnkr.

Genomförda övriga insatser

Av MSB:s instruktion framgår att myndigheten ska ha förmågan att bistå med stödresurser i samband med allvarliga olyckor och kriser. Vidare ska MSB kunna stödja utlandsmyndigheter och svenska medborgare eller personer med hemvist i Sverige som drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof utanför Sverige.

Inom området övriga insatser, dvs insatser i icke biståndsländer, nationella stödinsatser samt insatser med stödstyrkan fördelade sig antalet genomförda insatser totalt sett enligt nedan:

Insatstyp	2012	2011	2010
Nationella stödinsatser	19	21	13
Stödstyrkan	0	2	0
Insatser i icke biståndsländer	1	3	1
Summa	20	26	14

Tabell: Antal genomförda övriga insatser.

Inom området nationella stödinsatser har stöd lämnats i samverkan med andra myndigheter i form av kem- och indikeringsenheter bl.a. vid lastbils- och fartygsolyckor och vid en brand i Stockholms tunnelbana. MSB:s oljeskyddsdepåer har varit aktiverade i det fortsatta saneringsarbetet från oljeutsläppet utanför Tjörn 2011 samt vid talloljeutsläpp i Söderhamn.

Översvämningsutrustning i form av barriärer och pumpar användes i juli i Hultsfred och Högsby. I slutet av året fick Karlstad stöd med sandsäckar. Under räddningsarbetet vid förlisningen av lyxkryssaren Costa Concordia utanför Italiens kust, koordinerade MSB stöd till Italien genom en svensk dykexpert som deltog i en rådgivande grupp under insatsen.

	2012	2011	2010
Kostnad för genomförda insatser	615	1 226	674

Tabell: Övriga insatser (belopp i tkr).

Genomfört stöd till samordning

Enligt MSB:s instruktion ska myndigheten stödja samordningen av berörda myndigheters åtgärder vid en kris. MSB ska bl.a. se till att berörda myndigheter får tillfälle att samordna sina krishanteringsåtgärder och information till allmänhet och media. Detta sker framförallt genom att MSB, vid större händelser, arrangerar samverkanskonferenser inklusive informationssamordningskonferenser. Samverkanskonferenser är ett sätt att ge myndigheter, näringsliv och andra organisationer möjligheter att samordna sitt arbete och dela information vid allvarliga händelser och kriser. MSB kallar berörda aktörer till samverkanskonferens, när en händelse bedöms få avgörande påverkan på samhällsviktig verksamhet.

Samverkanskonferenserna kan ha olika syften t.ex. stödja samordnad information till allmänheten, dela lägesbild, men kan även beröra koordinering av resurser eller beslut om åtgärder mellan olika aktörer. Konferenser sker via telefon, videokonferens eller fysiskt möte med berörda aktörer.

	2012	2011	2010
Samverkanskonferenser	27 (varav 14 regelbundna)	17	18
Informationssamordningskonferenser	6	21	9

Tabell: Antal genomförda samverkans- och informationssamordningskonferenser.

Antalet allvarliga kriser och händelser som föranlett behov av att genomföra samverkanskonferenser har varit färre än under 2011. För att utveckla och effektivisera konceptet samverkanskonferens infördes och genomfördes regelbundna samverkanskonferenser utan bakgrund i någon skarp händelse.

Operativa händelser under året

Samverkanskonferenser har framförallt genomförts vid väderrelaterade händelser t.ex. vid snöovädret i Stockholmsregionen i december och översvämningarna i Småland under sommaren. Vid ett flertal tillfällen har endast bilaterala avstämningar och förberedelser genomförts inför ev. samordningsaktivitet, t.ex. risk för solstorm och höga flöden.

Stöd inom området samordnad kommunikation till allmänheten har genomförts bl.a. i samband med humansmitta av dvärgbandmask och West Nile-viruset. Det har handlat om förebyggande avstämningar där MSB i vissa fall varit initiativtagare och i andra fall deltagit. MSB har även bistått regional informationssamordning i Halland och Skåne samt till Trafikverket i samband med vädervarning klass 2 i december.

Samverkan skedde också inom ramen för den samverkansgrupp som hanterar uppdraget stöd till drabbade och anhöriga vid en större katastrof utomlands. Exempel på deltagande aktörer var Skatteverket, Försäkringskassan och Regeringskansliet. Detta skedde inför Fotbolls EM i Ukraina och OS i London.

I början av året genomfördes en samverkanskonferens då Italien efterfrågade stöd i samband med att fartyget Costa Concordia gick på grund. Konferensen syftade till att åstadkomma en nationell expertinventering avseende bedömning av metoder och resurser för vrakdykning. Vid denna händelse prövades både samordningsuppdraget och insatsuppdraget som ytterligare ett steg i att integrera den nationella och internationella verksamheten samt att utveckla myndighetens förmåga att mäkla befintliga resurser för att förstärka en annan aktörs krishanteringsförmåga.

MSB driver webbportalen Krisinformation.se. Den länkar till andra myndigheters information vid händelser. Portalen finns även på Twitter, Facebook och som applikation för smarta telefoner. Under 2012 hade Krisinformation.se 121 947 sidvisningar. De nyheter som lockade flest visningar var "Rymdvädermyndighet varnar för solstorm" (5027 visningar) och "SMHI varnar för hårt väder i Stockholm" (3 390 visningar).

Nytt för 2012 är också att MSB tillsammans med SMHI har genomfört ett försök med regelbundna samverkanskonferenser. Under hösten genomfördes 14 regelbundna samverkanskonferenser med 11 olika aktörer (bl.a. Trafikverket, PTS och ett antal länsstyrelser). Syftet har varit att utveckla och effektivisera konceptet samverkanskonferens. MSB kommer att permanenta de regelbundna samverkanskonferenserna från och med årsskiftet 2012/2013.

Genomförda lägesbilder och analyser

Enligt myndighetens instruktion ska MSB, inom ramen för myndighetens operativa uppdrag, kunna bistå med lägesbilder och analyser till interna såväl som externa mottagare. MSB har under året levererat återkommande dygnsrapporter och 15 lägesbilder för tolv unika händelser. Vidare har myndigheten levererat 54 analyser till stöd för den operativa hanteringen av nationella händelser samt 26 analyser och 125 säkerhetsöversikter till stöd för den internationella operativa verksamheten.

	2012	2011	2010
Lägesbilder	15	35	Ingen data
Hotbedömningar	8	7	20
Särskilda rapporter	18	31	34
Säkerhetsöversikter	125	107	Ingen data
Konsekvensanalyser	54	60	Ingen data

Tabell: Antal genomförda lägesbilder och analyser.

2010 var en brytpunkt när det gäller lägesbilder, säkerhetsöversikter och konsekvensanalyser då koncepten utvecklades det året. Det saknas därför en systematiserad insamling av statistik från det året. När det gäller konsekvensanalyser ger statistiken en något missvisande bild eftersom MSB under 2012 blev mer restriktiva i vad som räknades som konsekvensanalys/bedömning jämfört med 2011.

IT-incidenthantering

Inom ramen för MSB:s uppdrag att förebygga och hantera IT-incidenter har CERT-SE, som är Sveriges nationella Computer Emergency Response Team, under året publicerat 184 Särskilda råd (teknisk varningsinformation rörande specifika system), 88 Nämnvärt (medvetandehöjande och allmännyttig IT-säkerhetsinformation) samt veckobrev varje fredag. Vidare har tre s.k. blixtpeddelanden sänts under året.

Stöd till IT-incidenthanteringen i form av olika sensorer har utvecklats. Under året har CERT-SE:s ”honeypot-tjänst” förbättrats ytterligare. Tjänsten ger brukarna och CERT-SE en bättre bild av vilka typer av angrepp som är vanliga mot brukarens system. Antalet kommunala aktörer som använder tjänsten har ökat. Detta är en av ett flertal tjänster som de som inleder ett närmare samarbete med CERT-SE kan nyttja. Tjänsten ger användaren och MSB/CERT-SE en bättre bild av vilka typer av angrepp som är vanliga mot användarens system. Antalet externa aktörer som mer formellt använder någon av CERT-SE:s tjänster har ökat med 33 procent under året.

CERT-SE:s system som hämtar och processar stora mängder loggar med ”dåliga maskiner på internet”, exempelvis datorer som är medlemmar i ett s.k. botnät har uppgraderats under året. Systemet skickar cirka 160 e-post

i veckan till samhällsviktiga organisationer. Ett antal nya källor har lagts till systemet och systemet har använts vid ett flertal tillfällen. Totalt har 8 454 email sänts (2 586 email 2011) för att varna användare att deras system komprometterats. Systemet väcker fortsatt uppmärksamhet internationellt och CERT-SE har anordnat informationsmöten för de intresserade.

Arbetet med att utveckla den nationella operativa samverkansfunktionen för informationssäkerhet (NOS) har under året fortsatt. Dialoger har förts med andra myndigheter i syfte att hitta gemensamma rutiner för arbetet. I samband med s.k. DDoS attackerna mot svenska myndigheter och andra organisationer i oktober 2012 så övervägdes att aktivera NOS-funktionen. Bedömningen var dock att konsekvenserna av DDoS-attackerna inte var så allvarliga att en aktivering av samverkansfunktionen var nödvändig. NOS har övats inom MSB samt med ett tiotal externa aktörer och internationellt. Detta har dels skett vid ett par interna övningar under oktober och november. Men även i samband med Cyber Europe 2012 och den nationella informationssäkerhetsövningen NISÖ 2012. Dessa övningar pekar på ett fortsatt utvecklingsbehov men har även bekräftat behovet av en nationell operativ samordningsfunktion för informationssäkerhet.

Det nordiska nationella CERT-samarbetet har under året tagit fastare form och fyra möten har genomförts i syfte att 2013 kunna etablera ett operativt nordiskt CERT-nätverk för IT-incidenthantering.

Återrapportering 1 enligt regleringsbrev

MSB ska beskriva hur beredskapen har förändrats och utvecklats under året och redovisa de kostnads- och verksamhetsmässiga effekterna av myndighetens arbete med att integrera relevanta delar avseende nationell och internationell operativ verksamhet. Kostnader hänförliga till villkor 10 under anslag 2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska särredovisas.

Förändringar och utveckling av beredskapen

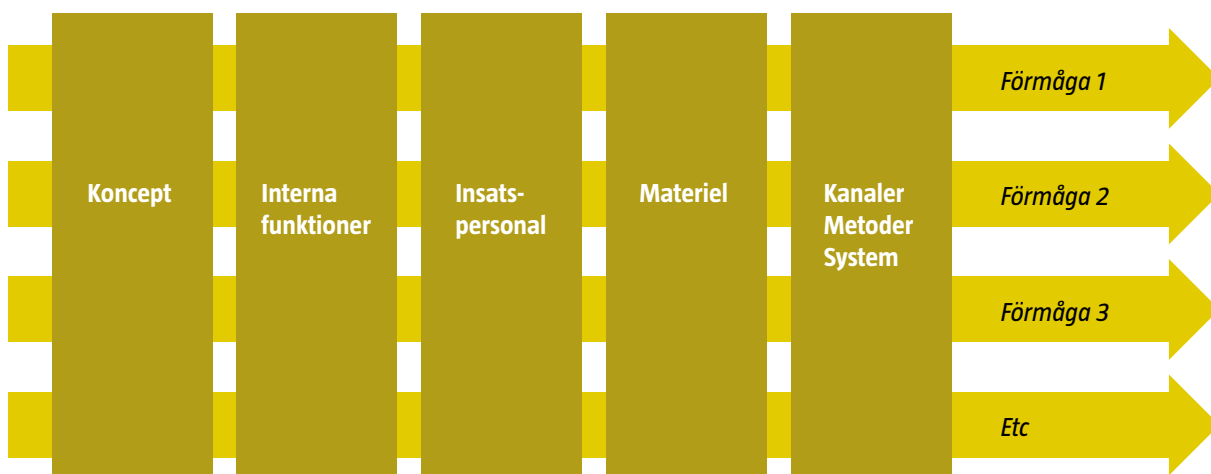
MSB:s beredskap för operativ verksamhet kan delas in i tolv övergripande förmågor, med vilka MSB stödjer sina externa målgrupper vid hanteringen av kriser och katastrofer. Förmågorna avspeglar det operativa uppdragets komplexitet och har både en geografisk (nationell vs internationell) och funktionell (sektorspecifik vs sektorsövergripande) spännvidd.

Under 2012 har MSB utvecklat förmågorna konceptuellt. Alla förmågor beskrivs nu på samma sätt. Ambitionsnivån och inriktningen på förmågornas dimensionering fastställs också i en samlad process där MSB konkretiserar regeringens styrning och väger samman detta med andra ingångsvärden som t.ex. behovsanalyser, erfarenheter från genomförd operativ verksamhet, statistik

och konsultationer med samarbetspartners. En särskild satsning har gjorts för att systematisera erfarenheter från genomförd operativ verksamhet i Sverige, som ett komplement till den erfarenhetssystematisering som redan finns inom den internationella insatsverksamheten.

Roller, ansvar och flöden mellan förmågornas *interna funktioner* har utvecklats under 2012 genom bl.a. processkartläggningar och scenariodiskussioner. MSB har även valt att testa konceptet särskild organisation mer frekvent vid inträffade händelser än tidigare för att utveckla arbetssätt och metodik.

Den *personella* beredskapen har fortsatt att utvecklas under året för de förmågor som har en fältkomponent. Insatspersonal rekryterades inom flera områden under 2012, både genom riktade rekryteringssatsningar och genom en så kallad kandidatbank som bygger på spontana intresseanmälningar. Bl.a. fullföljdes en rekryteringssatsning för att få fram insatspersonal inom området stärkande av katastrofberedskap. Under 2012 kunde även en stor mängd utbildnings- och övningstillfällen erbjudas personal i MSB:s personalpool.

Tabell: Beredskapsdimensionerande verksamhet.

Vidare har den *materiella* beredskapen fortsatt att utvecklas under året för de förmågor som har en fältkomponent. Ett nytt systemstöd kunde sjösättas, med en del förändrade roller och rutiner inom MSB:s logistikhantering som följd. Materiel för insatsförmågan att tillhandahålla broar skänktes under året av Försvarsmakten till MSB och arbete med att utveckla insatsförmågan att tillhandahålla kontor- och boendelösningar genom prefabricerade moduler inleddes. Vidare slutfördes avvecklingen av s.k. RUHB-materiel och andningsskydd.

För vissa förmågor är även *kanaler, metoder och system* viktiga komponenter. Under 2012 stärkte MSB sin kapacitet att anordna samverkanskonferenser. Ett försök med regelbundna samverkanskonferenser slutfördes bl.a. med gott resultat. MSB utvecklade även sin användning av sociala medier, både som kanal för att kommunicera med allmänhet och för att omvärldsbevaka. Vidare intensifierades arbetet med att införa Rakel som kommunikationssystem för MSB:s operativa funktioner.

Under 2012 hade MSB även ett Regleringsbrevsuppdrag som syftade till att kartlägga tillgängliga statliga förstärkningsresurser. Inom ramen för uppdraget har ett tjugotal myndigheter redovisat vilka förstärkningsresurser, uttryckt i förmågor, som de förfogar över och som kan vara till gagn för hela området samhällsskydd och beredskap. Kartläggningen utgör en bra grund för fortsatt metodutveckling avseende MSB:s förmåga att mäkla resurser och expertis. Den kan ses som en nationell resurslägesbild som kan användas vid dialog om resurser vid en händelse.

Effekter av beredskapens integrering och kostnader hänförliga till villkor 10 under anslag 2:7

MSB gör bedömningen att integreringen av nationell och internationell operativ verksamhet bl.a. har bidragit till att sprida erfarenheter och därigenom höja kunskapsnivån i organisationen. Den har bidragit till att likrikta och därigenom effektivisera arbetssätt, samt att skapa mer kraftfulla och därigenom redundanta funktioner. Integreringen har också bidragit till öka MSB:s trovärdighet som samarbetspartner inom samhällsskydd och beredskap i den internationella kontexten eftersom den internationella verksamheten har fått en starkare koppling till MSB:s nationella myndighetsuppdrag.

Kostnaderna för den beredskap som MSB upprätthåller för operativ verksamhet har under 2012 minskat i förhållande till tidigare år. Enligt MSB:s regleringsbrev ska högst 115 mnkr av anslag 2:7 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap gå till verksamhet som uppfyller OECD/DAC:s kriterier för vad som får klassificeras som bistånd. 2012 var denna del av beredskapen 111,4 mnkr.

Åtterrapporering 4 enligt regleringsbrev

MSB ska redovisa hur FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 (2000) och 1820 (2008) har implementerats i insatsverksamheten samt myndighetens bedömning av uppnådda resultat. Redovisningen ska inkluderas i den separata årliga rapporten och innehålla könsfördelning inom genomförda insatser och beaktandet av den nationella handlingsplanen 2009-2012 för genomförande av resolution 1325 (2000).

MSB har under 2012 utökat stödet till Instituto Nacional de Gestao de Calamidades (INGC) i Moçambique, gällande stärkande av beredskap och anpassning till klimatförändringar och påföljande naturkatastrofer. En genusrådgivare har rekryterats på plats för att säkerställa ett integrerat genusperspektiv

under projektets gång. Under den initiala behovsanalysen kommer genusrådgivaren såväl som en miljörådgivare att medverka.

I Demokratiska Republiken Kongo (DRC) genomförde en genus- och en miljörådgivare från MSB tre heldagsutbildningar för fältpersonal, MSB-anställda samt kollegor från World Food Program (WFP), inom logistik. Utbildningen syftade till att ge personalen en introduktion till genus och miljö i relation till logistik samt MSB:s riktlinjer inom dessa områden.

MSB strävar efter ökad jämställdhet genom att öka antalet kvinnor i resurspan. Ur ett bemanningperspektiv ligger könsbalansen kvar på runt 24 procent kvinnor jämfört med året innan. Ur rekryteringsperspektivet har dock antalet kvinnor minskat från 38 procent till 33 procent, till följd utav att rekrytering främst har skett inom traditionellt mansdominerade områden så som minhantering samt räddningstjänstpersonal till snabbinsatsstyrkorna.

I nedanstående tabeller framgår fördelningen mellan rekryterade män och kvinnor till personalpoolen respektive insats.

	2012	2011	2010
Kvinnor	33	38	36
Män	67	62	64

Tabell: Fördelning mellan rekryterade män och kvinnor till personalpool i procent.

	2012	2011	2010
Kvinnor	24	24	26
Män	76	76	74

Tabell: Fördelning mellan rekryterade män och kvinnor till insats i procent.

För att förse insatspersonal med kunskap och verktyg gällande genus och miljö ingår detta som en del i introduktionsutbildningen om de kvalitetshöjande perspektiven och hur MSB arbetar för att integrera dessa i insatsarbetet. Under 2012 genomfördes tre utbildningar med totalt 61 deltagare, varav 19 kvinnor. Målsättningen är att MSB:s genus- respektive miljörådgivare träffar all insatspersonal inför utresa för insatsspecifik genomgång. De tvärgående perspektiven genus och miljö ingår även inom specialistutbildningarna.

MSB deltar i det nationella samverkansforumet för 1325 samt Gender Force-samarbetet. 2012 stod MSB värd för den myndighetsgemensamma kursen för genusrådgivare i fält, Gender Advising in the Field and in Operations (GAFO), där nio kvinnor och sex män deltog. Under året har deltagande myndigheter (MSB, Folke Bernadotteakademien samt Försvarsmakten) planerat för kommande Gender Coaching-program (2013-2014). Förutom nationellt samarbete är dialog med internationella samarbetsorganisationer kring jämställdhet och mångfald prioriterad. I överenskommelser som avtalas mellan MSB och samarbetspartners, är kvalitetshöjande perspektiv centrala och lyfts med målsättningen att de ska integreras i gemensamma projekt. I samarbetet med INGC har detta synliggjorts i skriftliga dokument samt genom kontinuerlig dialog mellan MSB:s genusrådgivare och INGC:s kontaktpunkter för genus.

Lära

För att samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser ska öka är det viktigt att erfarenheter och lärdomar tas om hand.

MSB:s lärande verksamhet handlar om att på övergripande samhällsnivå följa upp och utvärdera samhällets förmåga att förebygga och hantera olyckor och kriser. MSB tillhandahåller tvärspektoriella och samlade bilder och bedömningar som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov.

Prestationstyperna inom den lärande verksamheten avser genomförande av analyser och bedömningar, tillhandahålla aktuell statistik och analyser, samlade bilder och bedömningar, genomföra operativ tillsyn och tillsynsvägledning, stödja samordning samt förmedling av bidrag inklusive finansiering av forskning och studier.

En övergripande beskrivning av genomförd verksamhet redovisas enligt följande indelning:

- Strategisk analys
- Uppföljning och utvärdering av krisberedskapen
- Samlad bedömning av olycksutvecklingen
- Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser
- Forskning och studier
- Tillsyn och tillsynsvägledning
- Samordning mellan berörda aktörer i samhället

De prestationer som MSB valt att redovisa inom den lärande verksamheten är:

1. Antal möten inom ramen för samverkansområdena
2. Tillsyn (antal och kostnader)

Övergripande beskrivning av genomförd verksamhet

Genomföra strategisk analys

MSB ska enligt sin instruktion analysera särskilt allvarliga sårbarheter, risker och hot i samhället.

Inom ramen för myndighetens långsiktiga strategiska analys har MSB presenterat en rapport som beskriver hur framtidens samhälle skulle kunna se ut. I rapporten presenteras fem samhällsscenarier med syfte att bl.a. användas som verktyg i utveckling av strategier och analyser med framåtblickande perspektiv inom området samhällsskydd och beredskap. Scenarierna är också ett ingångsvärde i MSB:s arbete med att ta fram en inriktning för området samhällsskydd och beredskap.

Med utgångspunkt från de 24 riskområden som MSB identifierade och redovisade till regeringen, under 2011, utarbetades det en metod för att Sverige ska kunna genomföra sin första nationella riskbedömning.

MSB har tagit fram och redovisat nio händelse-scenarier som kan användas i olika sorters processer och analyser. Varje händelse-scenario innehåller ett händelseförlopp beskrivet i tid och rum. Fördelen med att använda händelse-scenarier är att de ofta är lätta att förstå och relatera till, och att det utifrån scenarierna är lätt att samla specialistkompetens för att göra fördjupade analyser och bedömningar av hur händelsen skulle kunna hanteras. Händelse-scenarierna publicerade 2012 omfattar:

- Värmebölja i Örebro län
- Störningar i dricksvattenförsörjningen pga. diesel i råvatten
- Pandemi orsakat av influensavirus A/H5NI
- Terrorattentat i en storstad

- Brand i kryssningsfartyg
- Omfattande störningar i GNSS (satellitssystem)
- Drivmedelsbrist leder till störningar inom livmedelssektorn
- Pågående dödligt våld i en skola (skolskjutning)
- Dammbrott i Ljusnan

MSB har i enlighet med sin instruktion uppdrag att företråda det civila försvaret på central nivå. En första version av en strategi för utvecklandet av det nya civila försvaret har tagits fram. MSB har också deltagit i arbetet med försvarsplanering som Försvarsmakten leder och som bland annat innehåller spel och övningsverksamhet.

	2012	2011	2010
Genomföra strategisk analys	10 762	9 200	10 179

Tabell: Strategisk analys (belopp i tkr).

Ökningen mellan 2011 och 2012 beror på en ökad satsning för att arbeta med en övergripande inriktning för området samhällsskydd och beredskap.

Uppföljning och utvärdering av krisberedskapen

MSB ska enligt sin instruktion följa upp och utvärdera samhällets krisberedskap och bedöma om vidtagna åtgärder har fått önskad effekt. Detta ska ske såväl områdesvis som på en övergripande samhällsnivå.

I rapporten *Samlad bedömning 2011 – en bild av risker och förmågor inom svensk krisberedskap* redovisar MSB att det finns förutsättningar i form av planering, strukturer, resurser och rutiner – en generell förmåga – på regional och central nivå att hantera olika slags krissituationer. Bedömningen som även

gjordes utifrån scenarierna ”kärnteknisk olycka” respektive ”allvarlig elbristsituation” – visar på brister gällande bl.a. privat-offentlig samverkan, behovet av utbildning och övning, robusthet i viktig infrastruktur (särskilt kommunikation och elförsörjning) och planering för utdragna krisförlopp (t.ex. personalplanering, användandet av tekniska stödsystem). MSB rekommenderade utifrån dessa påvisade brister att aktörerna fortsätter arbeta för att:

- Förbättra robustheten i samhällsviktig verksamhet.
- Utveckla processer för framtagande och tillämpning av planering.
- Tydliggöra ansvar och roller genom övning och utbildning samt erfarenhetsåterföring.

Uppföljningen utgör en kontinuerlig granskning av krisberedskapen och är tänkt att leda till ett ständigt förbättringsarbete inom området.

Sveriges sex nordligaste länsstyrelser samverkar sedan 2007 i ett nätverk som går under namnet NordSam. Syftet med NordSam är att genom samverkan utveckla krisberedskapen och förmågan att hantera kriser. Under 2012 utvärderade MSB länsstyrelsesamarbetet. Utvärderingen visade att länsstyrelserna utvecklat en hög grad av samarbete tack vare NordSam. Det konstaterades att både de krisförebyggande verksamheterna och förutsättningarna för att stärka varandra i händelse av en omfattande kris har blivit stärkta.

Utvärderingen av övningen Barents Rescue 2011 presenterades under året och innehöll ett stort antal rekommendationer och förslag på förbättringar. Ett exempel är förmågan till att begära och motta internationellt stöd vilken behöver utvecklas och övas ytterligare. Även rutiner för att ta fram och förmedla relevanta lägesbilder och lägesuppfattningar kan förbättras.

Samlad bedömning av olycksutvecklingen

MSB ska enligt sin instruktion kunna göra en samlad bedömning av olycksutvecklingen och det säkerhetsarbete som är kopplat till denna. Vidare ska MSB tillhandahålla tvärspektoriella och samlade bilder och bedömningar samt utveckla kompetens och metodik inom området som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov.

Den totala kostnaden för olyckor beräknas uppgå till 65 miljarder kronor i 2011 års priser. Det totala antalet dödsfall i olyckor har ökat sedan 1990-talet och ligger fortfarande på cirka 3000 per år. Samtidigt blir cirka 100 000 inlagda på sjukhus och cirka 700 000 behöver uppsöka en akutmottagning. Det totala antalet döda till följd av olyckor har legat på ungefär samma nivå de senaste tio åren, men dödligheten varierar mellan olika olyckstyper. Dödligheten i till exempel fallolyckor ökar medan trafikdödligheten minskar. Det är fler män än kvinnor som omkommer av skador till följd av olyckor, även äldre personer är överrepresenterade.

Risken för att råka ut för en olycka och skadas är högst för barn, ungdomar, yngre vuxna och äldre. Barnens skador är oftast inte lika allvarliga som äldres. Risken att skadas allvarligt och omkomma till följd av olycksfall ökar med åldern för båda könen. Män är överrepresenterade i nästan samtliga skademekanismer och åldersgrupper. Det finns en gedigen och samstämmig forskningsbas som pekar på att ekonomiskt svaga personer löper större risk att skadas i olyckor. Barn till ensamstående föräldrar löper till exempel betydligt större risk att drunkna eller att råka ut för trafikolyckor än andra barn. Människor med låga förvärvsinkomster löper betydligt högre risk att omkomma i bränder och drunkning än människor med höga inkomster. Ensamstående, arbetslösa och individer med låg utbildning löper generellt större risk att skadas än andra.

När det gäller antalet omkomna i bränder skedde en mindre ökning under 2012. Enligt ännu preliminära uppgifter för 2012 omkom 110 personer, vilket är fler än 2011 men färre än de två åren dessförinnan: 2011 (104), 2010 (123) och 2009 (124). I arbetet med att få fram preliminär statistik även för räddningstjänstens insatser omfattas i slutet av 2012 drygt 40 procent av alla kommuner.

MSB samlar in och tillhandahåller statistik, analyser och erfarenheter inom området olyckor och kriser. Det sker huvudsakligen genom det webbaserade statistik- och analysverktyget IDA. Syftet med IDA är att stödja planering, uppföljning och utvärdering på kommunal, regional och nationell nivå. I snitt hade IDA cirka 30 unika besökare per dag och över 1000 registrerade användare.

Ett utvecklingsarbete startades under året för att bättre fånga fördjupade data om bostadsbränder samt detaljerade skadekostnader för enskilda bränder. Parallellt inleddes ett stort revisionsarbete för att anpassa insamlingen av uppgifter från de kommunala räddningsinsatserna till en skarpare uppföljning av insatsernas effektivitet och andra behov.

Under året har MSB i egen regi eller tillsammans med samverkande aktörer givit ut 11 rapporter inom området, till exempel rapporten *Personskador i Sverige, 2012 års utgåva*, som tagits fram av MSB i samverkan med Socialstyrelsen. Denna ger en bred och samlad bild av personskadeproblematiken i Sverige.

MSB har medverkat i Sveriges Kommuner och Landstings *Öppna jämförelser - Trygghet och säkerhet 2012*, som är en årlig redovisning av läget avseende trygghet och säkerhet i kommunerna. Redovisningen är den femte i ordningen och har i årets utgåva temat samhällets kostnader för olyckor. Under vinjetten *Öppna jämförelser Trygghet* har även rapporten *Ta ett samlat grepp om trygghet och säkerhet* givits ut.

	2012	2011	2010
Verksamhets- kostnad	9 689	9 582	14 375

Tabell: Samlad bedömning av olycksutvecklingen (belopp i tkr).

Under 2010 genomfördes en större enkätundersökning, vilken inte genomfördes 2011 respektive 2012.

Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser

MSB ska enligt sin instruktion se till att erfarenheter tas till vara från inträffade olyckor och kriser

Under året har cirka 350 olycksundersökningar samlats in, analyserats och delgivits berörda myndigheter. Över 50 artiklar med erfarenheter publicerades i tidningen Tjugo-fyra⁷. Nio konferenser, med sammanlagt över 350 deltagare har genomförts. Därutöver har 11 nya faktablad tagits fram och äldre faktablad uppdaterats med nya data.

En större observatörsinsats genomfördes till Australien under ledning av MSB, med deltagare från ett antal centrala, regionala och lokala myndigheter samt forskarvärlden. Erfarenheterna från insatsen har dokumenterats i rapporten *Hanteringen av de omfattande naturkatastroferna i Queensland 2011* och även redovisats vid en särskild konferens.

Några av de rapporter som utgivits inom området är:

Till stöd för arbetet med den nationella brandstrategin har studien *Svåra skador och dödsfall till följd av brand* genomförts i samverkan mellan MSB och Uppsala universitet. I rapporten påvisas att möjligheten att följa upp personskador till följd av brand är mycket begränsad om inte en registrering av de drabbades personnummer sker i anslutning till räddningsinsatsen.

I Händelser med farliga ämnen 2006-2010

behandlas sådana händelser som verksamhetsutövare rapporterat till MSB. Totalt har 142 händelser rapporterats under den aktuella perioden. Rapporten beskriver orsaker, berörd utrustning, konsekvenser och åtgärder och avslutas med en sammanställning över samtliga händelser.

Den generella handledningen *Att lära stort från små incidenter* utgör en vidareförädling av resultat från ett forskningsprojekt finansierat av MSB. Handledningen innehåller en metodik för att utvärdera effektiviteten i lärandet i en viss verksamhet genom analys av hur erfarenheter tas tillvara samt en bedömning av vilken lärpotential det finns i verksamheten.

Under året har arbetet med att vidareutveckla nätverket med de 14 regionala samordnare, som inrättats för att stödja kommunerna i arbetet med olycksundersökningar, fortsatt. Samordnarna genomför egna utredningar, sprider erfarenheter samt ger stöd och hjälp till kommunala olycksutredare. Alla samordnare har genomfört minst en eller två erfarenhetsträffar med olycksutredare i sina respektive regioner. Utbildningsdagar i utredningsmetodik, utvärdering av räddningsinsats och sakkunnigutlåtanden har genomförts på initiativ av samordnarna. Fungerande nätverk med andra utredande aktörer som polis, Trafikverk etc. finns i alla län.

	2012	2011	2010
Verksamhets- kostnad	14 282	13 983	12 182

Tabell: Erfarenhetsåterföring från inträffade olyckor och kriser (belopp i tkr).

	2012		2011		2010	
	Antal	Belopp (mnkr)	Antal	Belopp (mnkr)	Antal	Belopp (mnkr)
Pågående forskningssatsningar	76	111,1	82	109,1	87	99,7
Avslutade forskningssatsningar	13	19,6	25	14,3	23	23,9
Nya forskningssatsningar	10	12	27	79,1	*	*

Tabell: Avslutade och nya projekt ingår både till antal och belopp under pågående projekt, tabellen omfattar dock inte studier, kostnaderna anges exklusive OH. * Det saknas systemstöd för att få fram uppgifter för 2010.

Forskning och studier

MSB ska enligt sin instruktion beställa, kvalitetssäkra och förmedla forskning och utvecklingsarbete för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Under 2012 finansierade MSB forskning och studier för totalt ca 130 mnkr varav studier för 18 mnkr (belopp exkl OH). Ett exempel på projekt som avslutades under året är det treåriga projektet Metro som fått stor internationell uppmärksamhet. Forskningen handlar om brand i tunnlar, där Sverige har lång erfarenhet och ligger i framkant på grund av bl.a. verksamheten inom Brandforsk som delfinansieras av MSB. Projektet genomförde fullskaliga brandförsök i tunnlar vilket kan ge säkrare tunnelbanetrafik i Sverige och andra länder. Några av resultaten är ny kunskap om vilka hjälpmedel som behövs vid utrymning av tunnlar, hur tunnelbanestationer kan designas på ett säkert sätt samt hur tåg ska utformas för att minska personskadorna vid explosioner. Metro koordinerades av Mälardalens högskola, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP) och Lunds tekniska högskola.

Ett annat projekt fokuserade på kommunikativt ledarskap och utfördes vid Örebro universitet. Projektet resulterade i dels en

metodhandbok för kriskommunikation och dels etablerades ett Centrum för kriskommunikation vid Örebro universitet, där både forskare och kommunikationschefer deltar. Forskningsfrågor som berördes var hur myndigheter och organisationer kommunicerar med allmänheten vid kriser, och hur kan denna kommunikation förbättras, vilka vanliga problem som finns och hur erfarenheterna ser ut vid några av de senaste kriserna?

Under året samfinansierades ett antal projekt, nationellt med SIDA och internationellt inom ramen för säkerhetsforskningsavtalet med Department of Homeland Security (DHS) i USA.

De två nya projekten inom DHS-samarbetet avsåg dels utbildning och övning av strategiskt beslutsfattande och dels informationsutbyte inom området detektion av explosivämnen. Dessutom tecknades ett samarbetsavtal inom cyberområdet.

Under 2012 genomfördes utlysningar för EU-planeringsmedel, postdoktoralt stöd och en tematisk utlysning inom ledning och samverkan.

Utlysningar	Antal sökande	Antal beviljade projekt	Belopp Mnkr
Postdoktoralt stöd	8	3	4,2
EU-planeringsstöd	26	9	1
Tematisk utlysning inom Ledning och samverkan, steg 1	22	5	

Tabell: Utlisningar, antal sökande, beviljade projekt och projektbudget kostnaderna anges exklusive OH (belopp mnkr).

Under året beslutades också ett ramforskningsprogram med fokus kring informations-säkerhet och säkerhetskultur. Satsningen omfattar 31 mnkr under fem år.

Postdoktoralt stöd

Stödet till meritering för nyutexaminerade doktorer bedöms vara en viktig åtgärd för att stödja en uthållig kompetensförsörjning inom området. Utlisningen genomfördes i samverkan med Kungliga Vetenskapsakademien (KVA).

EU-planeringsstöd

Stödet syftar till att möjliggöra ansökningar till EU:s sjunde ramprogram (FP7). Söktrycket var högt och de sökande som var beredda att ta på sig en koordinatorroll prioriterades. Stödet löper under tre år.

Tematisk utlysning inom Ledning och samverkan

I mars hölls en workshop med syfte att identifiera kunskaps- och forskningsbehov inom området ledning och samverkan som bidrog till underlaget för utlysningen. Utlisningen genomförs i två steg. Steg 1 slutfördes under 2012 där 5 projektförslag bjöds in till att inkomma med fullständiga ansökningar. Slutligt beslut för satsningen tas under våren 2013. Finansiering gäller under fyra år.

Spridningsaktiviteter

Det är viktigt att de resultat som kommer fram från genomförd forskning också sprids och på olika sätt nyttiggörs. MSB har under året nyttjat olika forum och kanaler för att möjliggöra detta.

Ett seminarium med två pågående ramforskningsprogram genomfördes om effekter av samhällets säkerhetsarbete med ett 50-tal anmälda. Vidare genomfördes ett vetenskapligt möte om smittsamma sjukdomar. Dessutom deltog MSB och MSB-finansierade forskare vid konferensen Åre Risk Event, som hade fokus på riskkommunikation.

Traditionsenligt anordnades evenemanget "Ny kunskap för ett säkrare samhälle" då framförallt avslutade forskningsprojekt redovisades för ett 100-tal deltagare. Konferensen hade fyra tematiska sessioner; sociala aspekter, kommunikation, informationsintegritet och informationssäkerhet.

Under våren 2012 genomförde MSB tillsammans med KVA seminariet "Secure food for 9 billion people" med deltagande från det vetenskapliga samhället, näringslivet och politiker. Syftet med seminariet var att belysa en global utmaning som även påverkar Sverige.

	2012	2011	2010
Verksamhets-kostnad	12 463	12 872	13 956
Studier	24 238	11 527	9 088
Transfereringar	111 688	108 922	99 697

Tabell: Forskning och studier (belopp i tkr).

Omfattningen av studieverksamheten har ökat, en av de större satsningarna under 2012 är inom området nationell riskbedömning.

Tillsyn och tillsynsvägledning

Med avsikten att följsamheten till lagstiftningen ska öka bedriver MSB operativ tillsyn och marknadskontroll samt ger tillsynsvägledning till kommuner och länsstyrelser i de fall de ansvarar för den operativa tillsynen. De tillsynsområden som omfattas är lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE), lagen (2006:263) om transport av farligt gods (LFG), lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen), förordningen om utvinningsavfall, marknadskontrollförordningen samt alarmeringsavtalet mellan staten och SOS Alarm.

MSB sammanfattar och delger aktörerna inklusive Regeringskansliet en samlad bild av verksamheten årligen i form av en rapport.

Antal genomförda tillsynsbesök fördelar sig per tillsynsområde enligt följande:

	2012	2011	2010
Operativ tillsyn (antal tillsynsbesök per lagområde)			
LSO (Länsstyrelser)	7	6	4
LBE			
Explosivindustrin	13	6	10
Försvarsmakten	18	14	13
Naturgas-distributörer			2
LFG (verksamheter)	28	6	23
Tillsynsvägledning (antal tillsynsbesök per lagområde)			
LSO			
Länsstyrelser	7		1
Verksamheter		6	
Seveso (Länsstyrelser)	8	6	5

Tabell: Antal tillsynsbesök.

Genomföra tillsyn

Tillsyn enligt LSO har omfattat länsstyrelsens ansvar vid utsläpp av radioaktiva ämnen och sanering efter sådana utsläpp samt övertagandet av ansvaret för räddningstjänsten vid omfattande räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst. Tillsynsbesöken har i flera fall samordnats med tillsynsvägledning LSO och Sevesolagen. MSB gör bedömningen att de besökta länsstyrelserna i huvudsak uppfyller lagstiftningens krav, dock finns vissa områden som är särskilt angelägna att utveckla. Dessa rör behov av att planläggningen uppdateras, fastställs och anpassas till länets regionala förhållanden. När det gäller planläggning för övertagande av ansvar för kommunal räddningstjänst gör MSB bedömningen att flera länsstyrelser behöver komplettera planläggningen med relevanta scenarier för länet då ett övertagande kan bli aktuellt samt att en utbildnings- och övningsplan tas fram.

Tillsyn har gjorts över att verksamhetsutövare har utsett säkerhetsrådgivare om verksamheten omfattar transport av farligt gods. Antal tillsynsbesök hos verksamhetsutövare har varit något färre än planerat. De besökta verksamheterna beaktar i huvudsak sina skyldigheter enligt LFG men förbättringsområden har identifierats. Dessa omfattar bl.a. att personal saknar förarutbildning eller att skyddsplan saknas för verksamheten. I ett fall har dessa brister bedömts så allvarliga att verksamheten förelagts om rättelse. Bristerna i det ärendet handlade bl.a. om att säkerhetsrådgivare respektive skyddsplan saknades. Inom området har under året 28 incidenter med farligt gods rapporterats.

MSB samordnar tillsynsmyndigheternas arbete med lagen om transport av farligt gods genom SAMTILL gruppen. För arbetet har en handlingsplan tagits fram. Denna har lett till att gruppen genomfört gemensamma

tematillsyner och diskuterat tolkningsfrågor som stöd för tillsynsmyndigheternas operativa tillsyn.

Tillsyn enligt LBE har genomförts vid 13 explosivindustrier och vid 18 tillsynsbesök riktade mot Försvarsmakten. Detta är en något högre ambitionsnivå än vad som planerats och beror till stor del på att omorganisationer och omflyttning av personal inom Försvarsmakten bedömts öka behovet av tillsyn. Den generella bedömningen av de anläggningar som besökts inom Försvarsmakten är att det finns stora variationer avseende kunskap och kompetens för de olika verksamheterna. Vid dessa besök har brister identifierats som resulterat i sex förelägganden varav två omfattar krav på att verksamheten ska upphöra.

Vidare gör MSB bedömningen att de explosivindustrier som besökts under året i huvudsak uppfyller lagstiftningens krav men att mindre avvikelser konstaterats. Tillsyn har också bedrivits efter anmälan mot ett företag som misstänktes bedriva tillståndspliktig verksamhet utan tillstånd. Ärendet följdes upp med föreläggande om att upphöra med verksamheten och kunde avslutas efter det att de ställda villkoren uppfylldes.

Helårsuppföljning för 2011 och halvårsuppföljning för 2012 gällande alarmeringsavtalet har genomförts och rapporterats till Försvarsdepartementet. Som ett led i denna tillsyn har samverkan skett med Socialstyrelsen, PTS och RPS och medverkan har också skett vid 112-rådets möten. MSB bedömer att åtagandena i alarmeringsavtalet i huvudsak uppfylls av SOS Alarm Sverige AB men att det finns åtgärder som bör vidtas för att höja kvaliteten i verksamheten. Bland annat anser MSB att förbättringar behöver ske avseende svarstiderna och kvalitetssäkringen av SOS-operatörernas kompetens när det gäller samtalsmetodik.

Genomföra tillsynsvägledning

Tillsynsvägledningsbesök har genomförts hos sju länsstyrelser för att följa upp länsstyrelsernas arbete med LSO. Bedömningen är att de flesta av dessa länsstyrelser uppfyller lagstiftningens krav men att det finns vissa områden som är särskilt angelägna att utveckla. Det gäller i huvudsak en utvecklad tillsynsplanering som säkerställer att länsstyrelserna genomför tillsynsbesök vid två tillfällen per räddningstjänstkommun och mandatperiod. Vid dessa besök bör preciserade skyldigheter respektive kommunens resultat följas upp. MSB konstaterar också att länsstyrelsernas arbetssätt behöver utvecklas för att bättre kunna följa upp och bedöma kommunernas lagefterlevnad.

MSB har redovisat uppdraget om att följa upp och bedöma om kommunernas tillsyn av brandskyddet vid skolor och andra viktiga verksamheter sker i tillräcklig omfattning. I redovisningen till regeringen bedömer MSB att kommunerna i huvudsak bedriver denna tillsyn i tillräcklig omfattning. Samtidigt identifieras i rapporten vissa behov av utveckling och förbättring.

Centralt räddningstjänstforum har inrättats under året. Genom detta forum genomför MSB uppdraget att bedriva tillsyn över samordningen av den statliga räddningstjänstens olika grenar.

Bedömningen av genomförd tillsynsvägledning enligt Sevesolagen är att de besökta länsstyrelserna i huvudsak uppfyller lagens intentioner, dock finns vissa områden som kan förbättras. Det vanligaste förbättringsområdet rör länsstyrelsernas uppföljning av att interna och kommunala planer för räddningsinsats har upprättats samt att information till allmänheten finns tillgänglig. Vidare har brister rörande länsstyrelsens tillsynsplanering samt uppföljning av verksamheternas arbete med identifiering av omgivningsfaktorer konstaterats.

MSB:s tillsynsvägledning omfattar också olika kompetensutvecklande insatser och bland annat har tre tillsynskonferenser genomförts som framförallt riktade sig till länsstyrelserna. Vidare har två utbildningsinsatser genomförts i kompetensutvecklingsprogrammet för länsstyrelsernas Sevesoinspektörer avseende riskhantering och introduktion till processäkerhet. Handboken för operativ tillsyn enligt LSO har under hösten kommunicerats genom en seminarierie. Inom LBE-området har kompetensutveckling bl.a. getts genom att en ny utbildning genomförts under året riktad till tillsyns- och tillståndshandläggare i kommunerna.

MSB har beslutat om ersättning till länsstyrelserna för deras arbete med Sevesolagen om 4 475 tkr. Totalt betalades ersättning ut till 19 länsstyrelser för tillsyn över 205 verksamheter och för prövning av 15 verksamheter.

Under året har 12 olyckor rapporterats till myndigheten enligt 2 kap. 4 § förordningen om skydd mot olyckor. Sju av dessa olyckor är kombinerade händelser som även rapporterats enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Ingen av dessa olyckor har föranlett vidare rapportering till EU-kommisionen enligt artikel 15 i Sevesodirektivet.

Genomföra marknadskontroll

Marknadskontroll har bedrivits över varor som omfattas av föreskrifter under lagen om brandfarliga och explosiva varor samt transportabla tryckbärande anordningar under lagen om transport av farligt gods. Genom detta bemyndigande har marknadskontroll av två skorstensfria kaminer genomförts varav en av dessa fått försäljningsförbud. Vidare har en marknadskontroll av en farlig fyrverkeritårta genomförts som resulterade i att produkten återkallades frivilligt av återförsäljarna. Andra produkter som omfattats av marknadskontroll är tomtebloss, paintballutrustning och gasolgrillar. Marknadskontroll

av aerosoler har endast bedrivits i mindre omfattning eftersom myndigheten fortfarande saknar bemyndigande i miljöbalken och därigenom inte har ett bemyndigande att bedriva marknadskontroll över samtliga produkter som omfattas av föreskriften.

MSB har inom ramen för ett nordiskt samarbetsprojektet samlat in och kontrollerat sex gasolkaminer med el. Marknadskontrollen visar brister och krav kommer därför att ställas på importörerna.

Tillsynsområde	2012	2011	2010
Operativ tillsyn och tillsynsvägledning enligt LSO	5 116	4 869	4 344
Operativ tillsyn transport av farligt gods	1 424	1 146	2 105
Tillsynsvägledning enligt Sevesolagen	2 724	2 754	2 718
Transferering	75	50	
Operativ tillsyn och tillsynsvägledning enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor	2 826	2 307	2 989
Marknadskontroll	1 822	1 710	1 730
Operativ tillsyn enligt alarmeringsavtalet med SOS-Alarm	205	135	170

Tabell: Tillsynsverksamhet (belopp tkr).

Samordning mellan berörda aktörer i samhället

MSB ska enligt sin instruktion arbeta med samordning mellan berörda aktörer i samhället för att förebygga och hantera olyckor och kriser. Enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap ska särskilt utpekade myndigheter bedriva gemensam planering i olika samverkansområden.

MSB ska i samverkan med de andra myndigheterna utveckla formerna för arbetet. Under året har MSB lämnat stöd till samverkansområdena. Dels i form av en samordnare per samverkansområde som stödjer arbetet, och dels i form av visst ekonomiskt stöd för möten och mindre gemensamma projekt för att utveckla samverkan inom områdena. Under året har 44 möten hållits i samverkansområdena. En utförlig beskrivning om arbetet i samverkansområdena återfinns i den årliga redogörelse som lämnas till regeringen i samband med årsredovisningen.

	2012	2011	2010
Antal möten	44	48	43

Tabell: Antal genomförda möten inom ramen för samverkansområdena.

	2012	2011	2010
Verksamhetskostnad	11 593	8 257	9 147

Tabell: Samordning mellan berörda aktörer (belopp i tkr).

Det ökade utfallet för 2012 beror på ökad verksamhet inom samverkansområdena samt inom hanteringen av anslag 2:4 Krisberedskap där bl.a. resurserna för uppföljning samt intern styrning och kontroll ökat. Verksamheten kring behovsanalys och fördelning av medel till de frivilliga försvarsorganisationerna har också tillkommit.

Särskild återrapportering

Kompetensförsörjning

Redovisning enligt 3 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Kompetensförsörjning

Allt sedan MSB:s bildande 2009 har rekryteringsbehovet befunnit sig på en hög nivå, så även 2012. Antalet rekryteringar var 177 stycken 2012 vilket kan jämföras med 176 stycken 2011. Kompetensförsörjningen kunde genomföras i stort sett enligt förväntat resultat då rekryteringsläget på arbetsmarknaden i huvudsak är fortsatt gynnsamt.

Kompetensanalyser görs inför varje chefsrekrytering och även för vissa andra funktioner och är ett led i arbetet med strategisk kompetensförsörjning. MSB fortsätter med ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete vad gäller kompetensförsörjning och kompetensutveckling för att möta kommande behov och förändringar.

Chefsutveckling

Under året har fyra chefsdagar genomförts med inriktning mot verksamhetsplanering, verksamhetsutveckling och ledarskap. Som stöd till cheferna i organisationen användes vid behov externa coacher och vissa chefer genomgick ledarskapsprogram. Övriga chefsutbildningar fokuserade på arbetsrätt och anställningsvillkor, arbetsmiljö och miljö. Inför att ett stort antal chefsförordnanden löpte ut 2012 fanns det anledning att utveckla ett verktyg för att ge möjlighet att genomföra ett fördjupat utvecklingssamtal för dessa personer. Verktyget var en så kallad 360-gradig enkät.

Intern kompetensutveckling

Under året genomfördes myndighetsgemensamma interna utbildningar i miljökunskap och praktisk projektstyrning. Dessutom genomfördes introduktionsutbildning för nyanställd personal.

Resultatindikatorer och nyckeltal

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska genom resultatindikatorer, kvalitativa enkäter, nyckeltal eller på annat sätt visa om myndighetens verksamhet bedrivits effektivt och med god hushållning.

Andelen kostnader för kärnverksamhet

MSB bedömer det intressant att mäta och följa stödverksamhetens kostnader i förhållande till kärnverksamheten utifrån regeringens målsättning att bildandet av MSB skulle generera administrativa rationaliseringar och synergieffekter i allmänhet. För att definiera begreppet stödverksamhet har MSB använt ESV:s publikation "Nyckeltal för OH-kostnader". Verksamhetens totala kostnader minskar i förhållande till föregående år pga förändringar i myndighetens materiella beredskap. I förhållande till de totala kostnaderna minskar det gemensamma stödet inte så mycket, något lägre än den skattning som gjordes förra året.

Kärnverksamhetens andel av de totala kostnaderna uppgår 2012 till 84,0 procent att jämföra med 83,9 procent 2011 respektive 82,8 procent för 2010. Målsättningen att nå 84,5 procent 2012 har inte uppnåtts men redan förra året förutsågs att ökningen skulle planas ut. Arbetet med att effektivisera den administrativa verksamheten fortsätter men det finns utifrån 2012 års resultat skäl att konstatera att förändringarna kommer att bli små fortsättningsvis.

	Procent		
	2012	2011	2010
Andelen kostnader för kärnverksamheten	84,0	83,9	82,8

Tabell: Kostnadsutveckling för kärnverksamheten i förhållande till stödverksamheten.

Lokalkostnader

MSB har som ett nyckeltal på effektivitet valt att mäta lokaler i förhållande till antal anställda. Motivet till valet av detta nyckeltal är framför allt att det omfattar all verksamhet myndigheten bedriver. Nyckeltalet omfattar endast myndighetens lokaler och verksamhet i Karlstad och Stockholm då verksamheterna i Sandö och Revinge är speciella och anpassade för praktisk utbildningsverksamhet.

	2012	2011	2010
Lokalyta per anställd (kvm)	22,6*	23,3	23,6
Lokalkostnad per anställd (tkr)	54,4	49,5	47,8

* Lokalyta per anställd 2012 avser vid utgången av året då lokalerna förändrats under året.

Som nyckeltalet visar har MSB fortsatt att förtäta användningen av lokalerna under 2012. Den främsta anledningen är att myndigheten har nya lokaler i Stockholm från och med juni 2012 som är mindre än de som tidigare disponerades.

Kvadratmeterantalet per anställd har minskat med 3 procent. Lokalkostnad per anställd har dock ökat sedan 2010. Ökningen av kostnaden mellan 2010 till 2011 förklaras av högre hyror vid förlängning av kontrakt i befintliga lokaler. Den ökade kostnaden 2012 relativt 2011 förklaras främst av att MSB under 2012 hade en extra månadshyra för överlappning i samband med flytt till nya lokaler i Stockholm samt att MSB fick betala återställningskostnader för de tidigare hyrda lokalerna med 1,8 mnkr.

Lokalkostnaderna för 2011 och 2012 är justerade för jämförelsestörande poster, dvs förändring avsättning lokaler. Nyckeltalet är beräknat i enlighet med ESV:s definitioner för nyckeltalet.

Nyckeltal för den 2-åriga utbildningen

Vid MSB bedrivs en omfattande utbildningsverksamhet. Den totalt sett mest resurskrävande utbildningen är den 2-åriga utbildningen i skydd mot olyckor (SMO). Målsättningen är att kostnadsnivån för att utbilda en SMO-studerande ska vara oförändrad eller minska utan att kvaliteten på utbildningen försämras. MSB har valt att följa kostnadsutvecklingen genom att mäta vad en utexaminerad SMO-studerande kostar för hela studieperioden på två år. Utifrån kostnadsläge 2012 uppgick denna kostnad till 405 tkr, vilket är ca 9 procent högre än föregående år. Nyckeltalet beräknas genom att utgå ifrån kostnadsutfallet för 2012 och sedan omvandla beräkningen till att omfatta en utbildning på två år. En avgränsning har dock gjorts genom att endast ta med de kostnader som finns vid verksamhetsställena i Revinge och Sandö. Orsaken till ökade kostnader 2012 är främst att antalet studeranden på kursen har minskat genom att färre personer har antagits till utbildningarna, vilket gör att andelen fasta kostnader slås ut på en lägre volym. Dessutom har en särskild satsning påbörjats under 2012 som innebär en upprustning och modernisering av verksamhetsställena och som en konsekvens av det höjdes kostnadsnivån på utbildningarna.

	2012	2011	2010
Kostnad för en utexaminerad SMO-studerande för hela studieperioden, två år	405 434	373 231	372 224

Tabell: Kostnadsutveckling för en utexaminerad SMO-studerande för hela studieperioden, två år (belopp i kr).

Sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Den genomsnittliga sjukfrånvaron under 2012 i förhållande till möjlig närvaro uppgick till 2,33 procent vilket är något högre än föregående år. Sjukfrånvaron bedöms dock totalt sett som relativt låg i relation sett till arbetsmarknaden i övrigt.

Av den totala sjukfrånvaron utgjorde långtidssjukskrivna 49,6 procent, vilket är en lägre procentandel än föregående år. I likhet med föregående år ökade sjukfrånvaron i takt med de anställdas ålder och åldersgruppen 50 år och äldre hade den högsta sjukfrånvaron (2,6 procent). Likaså är sjukfrånvaron fortfarande högre bland kvinnor (3,3 procent) än bland män (1,45 procent). Även för övriga statliga myndigheter är det kvinnor som har den högsta sjukfrånvaron samt att sjukfrånvaron ökar med de anställdas ålder.

Sjukfrånvaron beräknas i procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden inom respektive grupp.

Myndigheten arbetar kontinuerligt med att minska sjukfrånvaron genom att arbeta både med förebyggande arbetsmiljöfrågor bland annat i form av friskvårdserbjudande till samtlig personal samt att ha en väl fungerande rehabiliteringsprocess.

Genomsnittet för statliga myndigheters sjukfrånvaro år 2011 var 2,9 procent.

Sjukfrånvaro (%)	2012	2011	2010	2009
Totalt	2,33	2,06	2,1	2,04
Andel långtids-sjukskrivna (mer än 60 dgr)	49,6	50,0	38,0	40,9
Kvinnor	3,3	3,04	2,85	2,73
Män	1,45	1,21	1,45	1,43
Anställda - 29 år	1,38	1,41	1,14	0,52
30 - 49 år	2,2	1,97	1,63	1,56
50 år -	2,6	2,29	3,03	3,08

Tabell: Statistik över sjukfrånvaro 2009, 2010, 2011 och 2012.

Avgiftsbelagd verksamhet

Redovisning av avgiftsbelagd verksamhet enligt 3 kap. 2§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

Uppdragsutbildning m.m.

Uppdragsutbildning m.m. omfattar avgiftsfinansierad utbildning samt konferens- och internatverksamhet och redovisar för 2012 ett överskott med 1 677 tkr. Jämfört med föregående år är det en väsentlig resultatförbättring. Förbättringen beror till största delen på de åtgärder som genomförts i enlighet med den handlingsplan som utarbetades för konferens- och internatverksamheten vid MSB Sandö. När det gäller uppdragsutbildningarna har de under MSBs första fyra år genomförts med en årlig omsättning på 4,3-5,2 mnkr. Årets överskott minskar det balanserade underskottet till 1 484 tkr.

Intyg för förare och säkerhetsrådgivare

Under 2012 utbildades och godkändes cirka 12 900 personer för intyg om transport av farligt gods på väg. Detta innebär en minskning med ca 1 800 personer jämfört med föregående år. Myndigheten godkände 81 säkerhetsrådgivare efter examination. Totalt finns drygt 700 godkända säkerhetsrådgivare i landet. Under året har Sverige som första land infört det enligt FN beslutade nya ADR-intyget. Nytt för intyget är att det ska vara av plast samt vara försett med särskilt säkerhetsattribut. Intyget har tagits fram i samarbete med Transportstyrelsen.

Drift och förvaltning av andras tekniska system

MSB har till uppgift att driva, förvalta och utveckla den nationella säkra nättjänsten Swedish Government Secure Intranet (SGSI). Antalet anslutna myndigheter uppgår till 25 (22, 2011) och deras växande behov av skyddad kommunikation resulterade i en tredubbling av nätets datakapacitet jämfört med tidigare år. Under året utvecklades och infördes nya tjänster, t.ex. skyddad e-post och skyddad videokonferens. Förberedelser för att ansluta WIS till SGSI och användning av den skyddade videokonferenstjänsten mellan centrala myndigheters och länsstyrelsernas beredskapsfunktioner genomfördes. Genom åtgärder såsom flytt av Swedish Node och SGSI Helpdesk effektiviserades nätdriften ytterligare.

Tjänsteexport

Omsättningen för tjänsteexporten uppgick till 17 mnkr, varav 8,4 mnkr avsåg utbildningar inom EU:s civilskyddsmekanism. Övrig utbildning genomfördes främst för kunder från Holland. Jämfört med föregående år har omsättningen minskat med 28 procent och huvudorsaken är ökad konkurrens från

andra utbildningsaktörer i Europa samt EU-kommissionens vilja att fördela kurserna geografiskt. Dessutom har den starka kronan bidragit till lägre intäkter då ersättning för utbildningarna erhålls i Euro.

Internationella insatser

Omsättningen har sjunkit vid jämförelse med föregående år. Det beror på att typen av insats förändrats från omfattande och kostnadskrävande insatser till fler kortare och mindre kostsamma insatser i form av expertstöd. Antalet insatser ligger dock kvar på motsvarande nivå som tidigare år.

Rakel

Verksamhetens intäkter uppgick till ca 312 mnkr, vilket är något högre än budget. Intäkterna exklusive MSB egna abonnemang uppgår till 307 mnkr. Årets resultat är ett överskott på 64 mnkr och beror på delfinansiering av anslag 2:5 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet. 2012 har hela det disponibla anslaget använts till att finansiera kostnader för Rakel vilket inneburit ett positivt överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten vilket dock behövs för att finansiera det beräknade underskottet under 2013. I enlighet med 25a§ avgiftsförordningen (1992:191) kommer MSB att lämna ett förslag till regeringen hur överskottet är tänkt att disponeras. Förslaget är att överskottet ska användas till att finansiera verksamheten 2013.

Kostnaderna blev ca 28 mnkr lägre än budget och det är främst avskrivningar och räntor samt kostnaden för driften av Rakelsystemet som står för minskningen. Eftersom investeringarna inte kom upp i planerad nivå innebar det minskade avskrivningskostnader. Exempelvis genomfördes inte den planerade uppgradering av licenser från 50 000 användare till 70 000 användare vilket istället kommer att göras successivt de kommande åren.

Uppdragsverksamhet	Intäkt	Kostnad	Resultat	Balanserat resultat
Uppdragsutbildning mm	28 347	26 670	1 677	-1 484
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 280	4 999	-1 720	3 585
Drift och förvaltning av andras tekniska system	4 511	5 702	-1 191	789
Tjänsteexport	16 951	17 386	-435	11 007
Internationella insatser	155 021	154 984	37	33
Rakel	307 142	242 861	64 281	64 281
Summa	515 251	452 602	62 649	78 212

Tabell: Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (belopp i tkr).

Avgiftsbelagd verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras

Under året har MSB fått retroaktiva kreditfakturor gällande pensioner från SPV. Fakturorna avsåg även de nedlagda myndigheterna Statens Räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar. Efter avstämning med ESV och Riksrevisionen disponerar MSB endast den del av kreditfakturorna som avser personal som har eller har haft anställning hos MSB från 2009 och framåt. Resterande del, motsvarande 10,9 mnkr, har levererats in på inkomsttitel.

MSB har under året sålt anslagsfinansierad kommunikationscentralsutrustning kopplat till Rakel. Den del av försäljningsinkomsten som motsvarar bokfört värde har i enlighet med 5 kap 4§ kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) levererats in på inkomsttitel och uppgår till knappt 2 mnkr.

Offentligrättslig verksamhet	Inkomsttitel	Intäkt
Övriga inkomster	2811	10 888
Övriga inkomster av försäld egendom	3312	1 959
Summa		12 847

Tabell: Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras (belopp i tkr).

Finansiell redovisning

Resultaträkning

(Belopp anges i tusentals kronor)		2012	2011
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag	Not 1	1 305 190	1 283 019
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	566 041	545 924
Intäkter av bidrag	Not 3	10 828	39 358
Finansiella intäkter	Not 4	8 790	9 185
Summa verksamhetens intäkter		1 890 849	1 877 486
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	Not 5	-702 142	-701 833
Kostnader för lokaler	Not 6	-156 802	-173 575
Övriga driftskostnader	Not 7	-758 036	-779 604
Finansiella kostnader	Not 8	-23 456	-26 385
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	-284 087	-317 408
Summa verksamhetens kostnader		-1 924 523	-1 998 805
Verksamhetsutfall		-33 674	-121 319
UPPBÖRDSVERKSAMHET Not 10			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		12 847	1 176
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-12 847	-1 176
Saldo uppbördsverksamhet		0	0
TRANSFERERINGAR Not 11			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 194 901	1 126 006
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		6 604	6 469
Lämnade bidrag		-1 180 212	-1 153 768
Saldo transfereringar		21 293	-21 293
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	Not 12	-12 381	-142 612

Balansräkning

(Belopp anges i tusentals kronor)		2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 13	18 050	23 700
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 14	135 584	184 321
Summa immateriella tillgångar		153 634	208 021
MATERIELLA TILLGÅNGAR			
Byggnader, mark och annan fast egendom	Not 15	0	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 16	24 557	34 479
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 17	1 318 658	1 348 049
Pågående nyanläggningar	Not 18	103 569	95 786
Beredskapstillgångar	Not 19	173 266	248 607
Summa materiella tillgångar		1 620 050	1 726 921
VARULAGER M.M.			
Varulager och förråd	Not 20	105 997	139 377
Summa varulager m.m.		105 997	139 377
FORDRINGAR			
Kundfordringar	Not 21	22 678	27 490
Fordringar hos andra myndigheter	Not 22	79 356	69 236
Övriga fordringar	Not 23	2 771	-788
Summa fordringar		104 805	95 938
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader		149 323	138 847
Upplupna bidragsintäkter		5 631	4 664
Övriga upplupna intäkter		9 889	15 115
Summa periodavgränsningsposter	Not 24	164 843	158 626
AVRÄKNING MED STATSVERKET	Not 25	53 130	55 376
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 26	354 618	456 859
Kassa och bank		1 763	2 918
Summa kassa och bank		356 381	459 777
SUMMA TILLGÅNGAR		2 558 840	2 844 036

(Belopp anges i tusentals kronor)		2012-12-31	2011-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
MYNDIGHETSKAPITAL			
Statskapital	Not 27	635 899	721 221
Balanserad kapitalförändring	Not 28	-5 730	15 647
Kapitalförändring enligt resultaträkning		-12 381	-142 612
Summa myndighetskapital		617 788	594 256
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 29	11 125	12 429
Övriga avsättningar	Not 30	22 488	16 671
Summa avsättningar		33 613	29 100
SKULDER M.M.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 31	1 132 160	1 386 483
Skulder till andra myndigheter	Not 32	50 879	58 139
Leverantörsskulder	Not 33	346 430	288 570
Övriga skulder	Not 34	11 924	11 903
Summa skulder m.m.		1 541 393	1 745 095
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader		249 624	366 277
Oförbrukade bidrag		1 532	12 143
Övriga förutbetalda intäkter		114 890	97 165
Summa periodavgränsningsposter	Not 35	366 046	475 585
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 558 840	2 844 036
ANSVARSFÖRBINDELSER		Not 36	13 382
			17 022

Anslagsredovisning

(Belopp anges i tusentals kronor)		Ing. överföringsbelopp	
Anslag/post			
Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap			
2:2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor		8
2:3:2	Ersättning för räddningstjänst m.m.	Not 37	-26
2:4:	Krisberedskap	Not 38	47 352
	2:4:1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet		20 809
	2:4:5 Krisberedskap		26 543
2:5	Gemensam radiokomm mm		139 395
	2:5:3 Gemensam radiokomm mm	Not 39	134 633
	2:5:4 Investering i infrastruktur		4 762
2:7:1	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	Not 40	5 258
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård			
1:10:1	Klimatanpassning - del till MSB		1 548
Summa		Not 41	193 535

Inkomsttitelredovisning		Beräknat belopp	Inkomster
<i>Avräknat mot inkomsttitel: Not 42</i>			
2811 333	Övriga inkomster	-	10 888
3312 015	Övriga inkomster av försäld egendom	-	1 959

Villkor anslag			
Anslag	Avser	Villkor	Utfall
2:2:2	Uppgifter enl förordning (2009:956) om översvämningsrisker	6 500	4 568
2:2:2	Reglering Mälarens vattennivåer	1 300	1 300
2:4:5	Utbetalning kommuner åtgärder extraordinära händelser	290 000	288 518
2:4:5	Utbetalning landsting åtgärder extraordinära händelser	10 000	10 000
2:4:5	Drift och förvaltning ledningsplatser	15 800	15 647

	Årets tilldelning enl RB	Omdisp anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
	39 850		-8	39 850	-39 538	312
	143 080			143 054	-135 956	7 098
	1 111 409	-648	-20 496	1 137 617	-1 097 885	39 732
	10 564		-20 496	10 877	-	10 877
	1 100 845	-648		1 126 740	-1 097 885	28 855
	100 000			239 395	-239 328	67
	100 000			234 633	-234 633	0
	-			4 762	-4 695	67
	1 044 528			1 049 786	-1 012 819	36 967
	15 000		-1 548	15 000	-14 035	965
	2 453 867	-648	-22 052	2 624 702	-2 539 561	85 141

Villkor anslag

Anslag	Avser	Villkor	Utfall
2:4:5	Utbetalning uppdrag till frivillig försvarsverksamhet	32 400	32 323
2:4:5	Utbetalning etermediaberedskap Statens fastighetsverk	10 000	10 000
2:5:3	Utbetalning SOS Alarm Sverige AB drift dubbla radiosystem	13 000	13 000
2:7:1	Abonnemangsavgift Rakel	4 680	4 680
2:7:1	Ersättning till ideella organisationer	33 000	33 000
2:7:1	Drift och vidmakthållande reservfunktioner inom etermedia	20 000	19 097
2:7:1	Ersättning till kommuner relaterade grundutbildning deltidsanställd räddningstjänstpersonal	35 000	20 953
2:7:1	Beredskapsåtgärder mot kärnkraftsolyckor	26 000	24 990
2:7:1	Utbyte RDS-mottagare	Not 43	7 500
2:7:1	Beredskap och indirekta kostnader internationella insatser	115 000	111 395
2:7:1	Bidrag till frivillig försvarsverksamhet	23 000	22 999

Bemyndiganderedovisning

(Belopp anges i tusentals kronor)		Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år				
Anslag/post	År 2013				År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	
2:2.2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	35 000	35 360	27 800	18 000	9 800	-	-	-
2:4:5	Krisberedskap	560 000	547 690	511 126	310 988	144 622	38 062	10 715	6 739
	Landstingens ledningsförmåga		2 158	-	-	-	-	-	-
	Kommunala ledningsplatser		28 520	46 495	24 971	21 524	-	-	-
	Sjukvårdens säkerhet mm		1 872	-	-	-	-	-	-
	Räddningscentraler		24 761	9 398	8 518	880	-	-	-
	Försvarets telenät (FTN)		-	180	180	-	-	-	-
	Samverkansprojekt		1 772	1 472	1 472	-	-	-	-
	Bidrag myndigheter		249 638	234 238	176 394	56 404	1 440		
	Forskning		238 969	219 343	99 453	65 814	36 622	10 715	6 739
Totalt		595 000	583 050	538 926	328 988	154 422	38 062	10 715	6 739

Finansieringsanalys

DRIFT	(Belopp i tusentals kronor)	2012	2011
Kostnader	Not 44	-1 617 033	-1 631 067
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		1 305 190	1 283 019
Intäkter av avgifter och ersättningar	Not 45	565 819	544 761
Intäkter av bidrag		10 828	39 358
Övriga intäkter		8 790	9 185
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		1 890 627	1 876 323
<i>Förändring av Myndighetskapital hänförlig utredning kapital och regl överskott</i>			
<i>Minskning av lager</i>		22 996	-3 331
<i>Ökning av kortfristiga fordringar</i>		-15 084	-30 922
<i>Ökning av kortfristiga skulder</i>		112 144	-67 734
Kassaflöde från drift		393 650	143 268
INVESTERINGAR			
Investering i materiella tillgångar	Not 46	-137 841	-146 942
Investering i immateriella tillgångar		-1 762	-45 731
Summa investeringsutgifter		-139 603	-192 673
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		235 364	116 144
- amorteringar		-489 687	-181 069
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		35 913	79 618
Försäljning av anläggningstillgångar		2 674	1 353
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-215 736	16 046
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>		-143 952	-54 655
Kassaflöde till investeringar		-499 292	-231 282
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av myndigheten		12 847	1 176
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-	-
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		12 847	1 176
<i>Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet</i>		-12 847	-1 176
Kassaflöde till uppbördsverksamhet		0	0
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-1 180 212	-1 153 768
Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder		-21 293	21 293
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>		-1 201 505	-1 132 475
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		1 194 901	1 126 006
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag		6 604	6 469
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		1 201 505	1 132 475
Kassaflöde från transfereringsverksamhet		0	0
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-105 642	-88 013
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början		515 153	603 167
Minskning av kassa och bank		-1 155	1 846
Minskning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		-102 241	-192 386
Minskning av avräkning med statsverket		-2 246	102 527
Summa förändring av likvida medel		-105 642	-88 013
Likvida medel vid årets slut		409 511	515 153

Noter till resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, bemyndiganderedovisning och finansieringsanalys

Redovisningsprinciper

Allmänt

Belopp anges i tusentals kronor där annat ej anges. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt enligt god redovisningssed.

Värdering av lager

Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det verkliga värdet på balansdagen. Det lägsta värdet för förarintyg har bedömts vara anskaffningspris. Det lägsta värdet för övriga publikationer har bedömts vara försäljningspris minskat med beräknad försäljningsomkostnad och för resterande lager anskaffningspris.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar och skulder upptas till belopp varmed de beräknas inflyta efter en individuell bedömning. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Anläggningstillgångar

Värdering anläggningstillgångar

Tillgångar för stadigvarande bruk med en ekonomisk livslängd på 3 år eller längre. För materiella förvaltningstillgångar har ett undre värde satts till 20 tkr i enlighet med ESV:s allmänna råd till 5 kap 1 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

För internt upparbetade, egenutvecklade, immateriella anläggningstillgångar ska anskaffningsvärdet uppgå till minst 300 tkr för att definieras som en anläggningstillgång. Avskrivningar på anläggningstillgångar beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd.

Värdering av Rakelanläggningar

För anskaffningar före 2012 aktiveras den totala beställningssumman som anskaffningsvärde. Detta medför att de ofakturerade beloppen redovisas som en upplupen kostnad fram till det att betalningen verkställs. Enligt överenskommen betalningsplan sker betalning vid fem betalningstillfällen där de sista utbetalningarna sker efter godkänd garantibesiktning.

För anskaffningar från och med 2012 aktiveras anskaffningsvärdet utifrån fakturerat belopp. Ej driftsatta tillgångar redovisas som pågående nyanläggning. Har faktura ej erhållits men leverans skett redovisas de ofakturerade beloppen som en upplupen kostnad. För de lånefinansierade Rakelanläggningarna sker upplåning hos Riksgäldskontoret till hela det aktiverade anskaffningsvärdet samt pågående nyanläggningar.

Immateriella anläggningstillgångar

MSB aktiverar utgifter för utveckling som immateriell anläggningstillgång när följande kriterier är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången.
- MSB:s avsikt är att färdigställa och använda den immateriella anläggningstillgången.
- MSB har förutsättningar att använda den immateriella anläggningstillgången.
- Den immateriella anläggningstillgången medför att framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential för MSB ökar.
- MSB har erforderliga resurser att fullfölja utvecklingen och att använda den immateriella anläggningstillgången.
- MSB kan beräkna de utgifter som kan hänföras till den immateriella anläggningstillgången.

De utgifter för utveckling som MSB har innan samtliga ovanstående förhållanden föreligger ingår inte i anskaffningsvärdet. Utgifter för forskning, förstudier eller utbildning ingår inte i anskaffningsvärdet.

Avskrivningstider

MSB tillämpar följande avskrivningstider:

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	4, 5 år
Byggnader	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5, 10, 20 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3, 4, 5, 7, 8, 10, 20 år
Basstationer och övrig materiell radiokommunikationsutrustning	
Rakel	15 år
Ledningsplatser	15 år
Växlar och övrig immateriell radiokommunikationsutrustning	10 år
Sambandsutrustning	5 år
Licenser och övrig mjukvara	5 år
Mobilstationer, kommunikationscentraler mm	5 år
Övriga beredskapstillgångar	5, 15, 20, 30 år

MSB tillhandahåller Rakel, som är ett nationellt kommunikationssystem för samverkan och ledning och som består av både materiella och immateriella anläggningstillgångar. Inom staten består immateriella anläggningstillgångar till stor del av egenutvecklade dataprogram och förvärvade licenser för dataprogram, vilket i normalfallet har en ekonomisk livslängd på 5 år. En stor del av MSB:s immateriella anläggningstillgångar består av växlar, som ingår som en del i Rakelsystemet. Växlarna kan inte jämföras med traditionella immateriella anläggningstillgångar inom staten. Den ekonomiska livslängden för växlarna har av MSB bedömts vara 10 år.

Ändrad finansiering varningsmateriel

Från och med 2012 finansieras MSB:s varningsmateriel med medel från förvaltningsanslaget (anslag 2:7:1 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) istället för som tidigare från anslag 2:4:5 Krisberedskap. Då förvaltningsanslaget är räntebelagt till skillnad från krisberedskapsanslaget som hanteras i SCR-flöde, har en reglering av lån och betalningsflöde gjorts under året motsvarande varningsmaterielens bokförda värde vid utgången av 2011, 133 399 tkr.

Ändrad klassificering och finansiering av nationella förstärkningsresurser

De nationella förstärkningsresurserna består av oljesaneringsmateriel, miljöskyddsmateriel kem, skogsbrandsmateriel, översvämningmateriel och materiel för sanering och indikering. Under 2009 gjordes en översyn av klassificeringen av oljesanerings- och översvämningmateriel. Under 2012 har en översyn av resterande materiel gjorts. Huvuddelen av materielen var klassad som omsättningstillgångar. Översynen påvisade att huvuddelen av materielen är anskaffad för stadigvarande bruk och därför har en omklassificering till anläggningstillgångar gjorts. Den del av materielen som har ett anskaffningsvärde understigande 20 000 kr och/eller en ekonomisk livslängd understigande 3 år ska istället redovisas som förbrukningsinventarier.

Som ett resultat av översynen har lagertillgångar på totalt 37 826 tkr omklassificerats till dels anläggningstillgångar med 10 385 tkr där avräkning även skett mot statskapital med samma belopp, dels förbrukningsinventarier med 27 441 tkr där avräkning även skett mot intäkt av anslag med samma belopp. Den del av förstärkningsmaterielen som sedan tidigare var klassificerade som anläggningstillgångar har avräknats statskapital med 13 465 tkr (förvaltningstillgångar 4 451 tkr och sanering/indikering 9 014 tkr).

Konsekvenserna av översynen framgår även av not 1,7, 17, 19, 20 och 27. Det har inte varit möjligt att räkna om jämförelsevärden då omklassificeringen även innebär en resultatpåverkan och avräkning mot anslag.

Finansieringen av omklassificeringen har skett med anslag 2:4 med stöd av villkor 10 för anslaget samt punkt 2 avseende undantag från ekonomiadministrativa regelverket. Då krisberedskapsanslaget hanteras i SCR-flödet, till skillnad från förvaltningsanslaget som är räntebelagt, har reglering av betalningsflöde gjorts löpande under året i takt med gjorda omklassificeringar.

Avvecklingskostnader personal

Under 2011 gjordes en översyn av Rakelverksamheten och som en följd av den bokades avvecklingskostnader för uppsägningslöner och pensionsersättningar upp. Kvarvarande upplupna kostnader uppgår till 172 tkr 2012.

Under 2011 genomgick verksamheten i Sandö en omorganisation och anpassning till rådande förutsättningar och ekonomi. Som en följd av detta bokades avvecklingskostnader för uppsägningslöner och pensionsersättningar upp. Kvarvarande upplupna kostnader uppgår till 3 291 tkr 2012.

Avsättning lokalkostnader

Under 2011 fattade MSB beslut om att flytta till nya lokaler när dåvarande hyreskontrakt löpte ut per 2012-06-30. Av hyresavtalet framgick en skyldighet för hyresgästen att återställa befintliga lokaler. Uppskattade kostnader avseende detta bokades upp som en avsättning med motsvarande 8 850 tkr 2011. Avsättningen utgick från att MSB var skyldig att återställa lokalerna i ursprungligt skick (försiktighetsprincipen). Under våren 2012 har en överenskommelse uppnåtts med hyresvärden, som innebär att MSB har betalat 1 800 tkr i återställandekostnader. Avsättningen har därför återförts.

Avsättning och nedskrivning andningskydd

2009 fattade MSB beslut om att påbörja avvecklingen av de andningskydd som inte längre är användbara. I bokslutet för 2009 gjordes en avsättning med 10 mnkr avseende bedömd avvecklingskostnad för destruktion av de andningskydd som passerat teknisk livslängd. Destruktionen har fortsatt 2012, men är ännu inte slutförd. Den utgående avsättningen 2012 är 1 042 tkr. Dessutom har en extra nedskrivning på 4 734 tkr gjorts för resterande andningskydd som passerat den tekniska livslängden, vilket innebär att det bokförda värdet för dessa är noll.

Kreditfakturor SPV

MSB har under året fått ett antal retroaktiva kreditfakturor från SPV med anledning av deras översyn av regelverket kring pensioner. Förutom kreditfaktura ställd till MSB (20 mnkr) har myndigheten dessutom erhållit kreditfakturor avseende de nedlagda myndigheterna SRV, KBM och SPF. Fakturorna för de nedlagda myndigheterna avser år 2003 och framåt.

MSB har samrått både med ESV och Riksrevisionen vad gäller hanteringen av kreditfakturorna för de nedlagda myndigheterna. Resultatet av samrådet är att MSB disponerar den del av fakturorna som avser personal som har eller har haft anställning hos MSB från 2009 och framåt. Det totala beloppet för dessa kreditfakturor uppgår till drygt 31 mnkr. 20 mnkr disponeras av MSB, resterande del på 11 mnkr har levererats in på inkomsttitel.

Enligt ESV ska de medel som disponeras av MSB, inklusive MSB:s egen faktura, redovisas som övrig intäkt istället för minskning av pensionskostnader. Detta för att inte störa jämförbarheten mellan åren vad gäller mellanhavanden mot SPV. Den del av kreditfakturorna som avser ränteintäkt har bokförts som finansiell intäkt.

Avsättning med anledning av pågående rättsprocesser

MSB har under 2012 slutit ett avtal med SOS Alarm AB, som Förvaltningsrätten i Karlstad i en dom har konstaterat utgjorde en otillåten direktupphandling. Med anledning av denna dom har Konkurrensverket gjort en obligatorisk ansökan hos Förvaltningsrätten i Karlstad där Konkurrensverket yrkar att förvaltningsrätten ska utdöma en upphandlingskadeavgift på 1 100 tkr. Vidare har företaget Rapid Larmcentral AB lämnat in en stämmningsansökan till Värmlands tingsrätt för den påstådda skada företaget lidit med anledning av avtalets ingående. I första hand yrkar Rapid Larmcentral på ett skadestånd om 11 688 tkr och tillkommande ränta.

MSB gör i bokslutet ingen bedömning av sannolikheten för att upphandlingsskadeavgift eller skadestånd utdöms eller med vilket belopp. Enligt god redovisningssed och med beaktande av rimlig försiktighet enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag 2 kap. 7 § gör dock MSB en avsättning motsvarande det av Konkurrensverket yrkade beloppet i upphandlingsskadeavgiftsmålet samt det av Rapid Larmcentral AB yrkade skadeståndet inklusive ränta. Vidare görs en avsättning enligt samma principer för de rättegångskostnader skadeståndsmålet potentiellt kan medföra.

Ovanstående innebär att MSB gör en avsättning avseende upphandlingsskadeavgiftsmålet om 1 100 tkr och en avsättning avseende skadeståndsmålet om 16 370 tkr.

Undantag från EA

Av MSB:s regleringsbrev 2012 framgår följande undantag från ekonomiadministrativa regelverket.

MSB beviljas undantag från kravet att anläggningstillgångar som används i verksamheten ska finansieras med lån i RGK enligt 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Undantaget gäller för utbyggnaden av de tre första etapperna av Rakelsystemet som istället finansieras från anslaget 2:5 Gemensam radio-kommunikation för skydd och säkerhet.

Med undantag från 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får anläggningstillgångar som används i verksamheten finansieras från anslaget 2:4 Krisberedskap. Detta undantag gäller även för de anläggningstillgångar som övriga myndigheter anskaffar och som finansieras med bidrag från MSB. Socialstyrelsens investeringar i räddningsmateriel respektive beredskapslager ska dock fortsatt lånefinansieras.

MSB behöver inte finansiera anläggningstillgångar som används eller kommer att användas i samband med internationella bistånds- och räddningsinsatser med lån hos RGK enligt 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Anläggningstillgångar som används eller som ska användas vid sådana insatser får istället finansieras med anslag 2:7. I de fall sådan anläggningstillgång vid tidpunkten för insatsens avslutande säljs får MSB med undantag från 5 kap. 4 § kapitalförsörjningsförordningen disponera intäkter motsvarande tillgångens bokförda värde vid tidpunkten för insatsens påbörjande. I de fall som tillgången vid insatsens avslutande stannar kvar i MSB:s ägo får intäkter motsvarande avskrivning under insatsperioden disponeras av myndigheten.

Överskottsmateriel som MSB tar emot från Försvarmakten får skänkas bort i samband med internationella insatser och ska därför inte ha något bokfört värde. Övertalig räddningstjänstmateriel för höjd beredskap får skänkas bort till kommuner, ideella organisationer och myndigheter. Överlåtelsen får göras med undantag från krav på affärsmässighet i 7 § förordning (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom.

MSB medges för utbyggnaden av infrastrukturen för Rakel med undantag från 9 § förordning (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning teckna arrende och hyresavtal som omfattar en period om högst 20 år. MSB får vidare köpa reservkraft kopplat till Rakel som en förskottsbetald tjänst. Förskottsbetalningen får omfatta en tid om högst 15 år per installationsplats och den periodiserade kostnaden ska finansieras med avgiftsinträkt för Rakel. Vidare får uppförande och förvaltning av master med tillhörande teknisk utrustning inom Rakelverksamheten enligt 16 § förordningen (2008:1002) med instruktion för MSB genomföras utan hinder av förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter mm.

Internationella insatser enligt 8 eller 9 §§ förordning (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som inbegriper att på uppdrag av annan uppföra och överlåta fast egendom får genomföras utan hinder av förordning (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter mm eller förordning (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom mm.

MSB får i likhet med fastighetsförvaltande myndigheter enligt förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter mm bedriva fastighetsförvaltningen inom utbildningsverksamheten i Revinge avseende byggnaderna Osby (lektionssal och omklädningsrum), Kallgarage 1, Kallgarage 2, Carport, Lastbils- och bussgarage, Lektionssal 11 samt Högby (kontorslokal).

Not 1

Intäkter av anslag	2012	2011
	1 305 190	1 283 019

Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen bl a beroende på att MSB även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Redovisade nettoutgifter i anslagsredovisningen uppgår till 2 539 561 tkr. Resultaträkningens poster Intäkter av anslag respektive Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag uppgår till 1 305 190 tkr resp 1 194 901 tkr. Skillnaden är 39 470 tkr och beror på poster som avräknats konto för avräkning anslag i balansräkningen utan att motsvarande avräkning skett i resultaträkningen. MSB har bl a anslagsfinansierade anläggningstillgångar, där avräkning sker mot statskapital, motsvarande 35 773 tkr. 2012 har MSB dessutom bokfört del i semesterlöneskuld avseende uttag av semesterdagar intjänade t o m 2008 direkt i balansräkningen på konto för avräkning anslag med motsvarande 3 697 tkr. Nämnade poster förklarar skillnaden på 39 470 tkr.

Ökningen av intäkt av anslag 2012 kan bl a härledas till Rakelverksamheten, se vidare not 12. För anslag 2:4:5 Krisberedskap är dock intäkt av anslag lägre 2012. Detta beror i huvudsak på att det under 2011 gjordes större extra nedskrivningar än 2012 av räddningstjänstmateriel som passerat den tekniska livslängden (se vidare not 9).

Översynen av nationella förstärkningsresurser har inneburit att lagertillgångar har omklassificerats till förbrukningsinventarier och därmed även avräknat intäkt av anslag med 27 441 tkr.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2012	2011
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	16 144	17 834
Intäkter enl 6 kap 1 § kapitalförsörjningsförordningen	173	228
Övriga intäkter i verksamheten	39 738	1 864
Intäkter per avgiftsfinansierad verksamhet:		
Uppdragsutbildning mm	28 346	27 495
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare	3 275	3 987
Drift och förvaltning av andras tekniska system	4 511	4 343
Tjänsteexport	16 893	23 470
Internationella insatser	154 365	210 650
Rakel	302 596	256 053
Summa intäkter för avgiftsfinansierad verksamhet	509 986	525 998
Summa	566 041	545 924

Skillnaden mellan åren vad gäller övriga intäkter kan härledas till kreditfakturer från SPV avseende retroaktiva pensioner som har bokförts som övrig intäkt med motsvarande 38 256 tkr (inkl MSB:s egna faktura), se vidare inledningen till den finansiella delen.

Ökningen i den avgiftsfinansierade verksamheten kan härledas till Rakel, som under 2012 fortsatt att öka omsättningen i verksamheten. Omsättningen för tjänsteexporten har minskat jämfört med föregående år. Huvudorsaken är ökad konkurrens från andra utbildningsaktörer i Europa samt EU-kommissionens vilja att fördela kurserna geografiskt.

Vad avser internationella insatser ligger antalet insatser på motsvarande nivå som tidigare år. Typen av insats har dock ändrats från omfattande och kostnadskrävande till fler kortare och mindre kostsamma insatser i form av expertstöd, vilket förklarar skillnaden i omsättning mellan åren.

Not 3

Intäkter av bidrag	2012	2011
Arbetsförmedlingen	1 352	1 018
Lantmäteriet	2 215	421
Övriga statliga myndigheter	28	1 976
Bidrag från EU	7 233	35 943
Summa	10 828	39 358

I samband med oroligheterna i Nordafrika 2011 bistod MSB bland annat med evakuering av gästarbetare. EU var en av finansierarna till insatsen, vilket förklarar större delen av ökningen av bidrag från EU 2011. Någon motsvarande sådan kostnadskrävande insats finns inte 2012.

Not 4

Finansiella intäkter	2012	2011
Ränta på räntekonto hos RGK	5 398	8 268
Valutakursdifferens	1 533	1 081
Övriga finansiella intäkter	1 859	-164
Summa	8 790	9 185

Kreditfakturorna från SPV avseende retroaktiva pensioner avsåg även ränteintäkter, vilket förklarar skillnaden mellan åren vad gäller övriga finansiella intäkter. Skillnaden mellan åren vad gäller ränteintäkten på räntekontot kan bli härledas till den av misstag dubbla amorteringen på lånet för anläggningstillgångar i det räntebelagda flödet, se vidare not 26. Skillnaden beror bl a också på att det rambidrag som erhålls från SIDA för den internationella verksamheten var högre 2011 än 2012 (bidraget betalas delvis ut i förskott).

Not 5

Kostnader för personal	2012	2011
Löner och arvoden	-450 738	-452 881
Förändring av semesterlöneskuld	-1 585	-1 023
Övriga ersättningar	-13 190	-12 802
Arbetsgivar- och pensionsavgifter	-221 534	-220 240
Övriga personalkostnader	-15 095	-14 887
Summa	-702 142	-701 833

Uppskattad löneredovisionskostnad 2012 har bokförts som en upplupen kostnad, totalt 3 209 tkr inklusive sociala avgifter.

Enligt ESV:s föreskrifter till 7 kap. 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska uplysning lämnas i not om lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal (summan av utfallet på S-koderna 4111-4119). MSB:s lönekostnader avseende detta uppgår till 454 936 tkr.

Not 6

Kostnader för lokaler	2012	2011
	-156 802	-173 575

Den avsättning avseende återställandekostnader för hyrda lokaler på 8 850 tkr som bokades upp 2011 har återförts 2012, se vidare inledningen till den finansiella delen. Under året har en återbetalning av hyra skett på 8 felaktiga hyresaviseringar tidigare år, totalt 3 277 tkr. Skillnaden mellan åren förklaras av detta.

Not 7

Övriga driftskostnader	2012	2011
	-758 036	-779 604

De höga driftskostnaderna 2011 förklaras bl a av stora kostnader i samband med hjälpinsatser i Nordafrika men även av reaförluster för destruerade andningsskydd och avvecklad RUHB-materiel.

Översynen av nationella förstärkningsresurser har inneburit att tidigare lagertillgångar har omklassificerats till förbrukningsinventarier med sammanlagt 27 441 tkr.

Not 8

Finansiella kostnader	2012	2011
Ränta på lån hos RGK	-19 237	-25 493
Övriga räntekostnader	-447	-57
Valutakursdifferens	-2 068	-799
Övriga finansiella kostnader	-1 704	-36
Summa	-23 456	-26 385

Minskningen av räntekostnader på lån hos RGK beror på att lånet för tillgångar i SCR-flödet är slutamorterat. Detta beror bl a på att avvecklingen av räddningstjänstmateriel under höjd beredskap (RUHB) i stort är klar. Se vidare not 31.

Större delen av valutakursdifferensen avser tjänsteexportverksamheten och de EU-kurser som genomförs där. Vad gäller ökningen i övriga finansiella kostnader så beror den på uppbokning av avsättning med anledning av pågående rättsprocess kring otillåten direktupphandling, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Not 9

Avskrivningar	2012	2011
Immateriella tillgångar	-56 098	-39 143
Byggnader	-	-13
Maskiner, inventarier, installationer m.m	-163 864	-143 669
Beredskapstillgångar	-64 125	-134 583
Summa	-284 087	-317 408

Under året har en justering av avskrivningstiden för växlar gjorts. Anpassningen avser tilläggsinvesteringar där avskrivningstiden korrigerats med hänsyn tagen till huvudinvesteringens anskaffningstidpunkt. Detta har inneburit en nedskrivning på 9 221 tkr, vilket förklarar huvuddelen av skillnaden mellan åren för immateriella anläggningstillgångar.

Skillnaden mellan åren vad gäller maskiner, inventarier mm kan bl a hänföras till Rakelverksamheten och extra nedskrivning av brandlaboratoriet i Revinge, se vidare not 16.

En extra nedskrivning på 4 374 tkr avseende de andningsskydd som passerat den tekniska livslängden har gjorts under 2012. Dessutom har en extra nedskrivning på 29 940 tkr gjorts på räddningstjänstmateriel (RUHB) som passerat den tekniska livslängden. De extra nedskrivningar som gjordes 2011 avseende detta var högre, vilket förklarar skillnaden mellan åren vad avser beredskapstillgångar.

Jämförelsevärdena för 2011 har korrigerats p g a en felaktig uppdelning i noten mellan maskiner, inventarier mm och beredskapstillgångar. Bokföringsmässigt var det korrekt.

Not 10

Uppbördsverksamhet	2012	2011
Intäkter i avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras	12 847	1 176
Medel som tillförts statens budget från upp- bördsverksamhet	-12 847	-1 176
Summa	0	0

Tidigare nämnda retroaktiva kreditfakturer gällande pensioner från SPV avsåg även de nedlagda myndigheterna SRV, KBM och SPF. Efter avstämning med ESV och Riksrevisionen disponerar MSB endast den del av kreditfakturorna som avser personal som har eller har haft anställning hos MSB från 2009 och framåt. Resterande del, motsvarande 10 888 tkr, har levererats in på inkomsttitel.

MSB har under året sålt anslagsfinansierad kommunikationscentralsutrustning. Den del av försäljningsinkomsten som motsvarar det bokförda värdet har i enlighet med 5 kap 4 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) levererats in på inkomsttitel, 1 959 tkr. Reglering mellan ränteflöde och SCR-flöde har gjorts 2013, då del av inkomsterna kom in försent för att hinna regleras 2012.

En ny lag avseende brandfarliga och explosiva varor trädde i kraft 1 september 2010, lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. MSB tar inte ut avgifter med stöd av den nya lagen. Utfallet 2011 avser eftersläpande intäkter från verksamheten 2010.

Not 11

Transfereringar	2012	2011
Medel från statens budget för fin bidrag	1 194 901	1 126 006
Medel från myndigheter för fin bidrag	6 604	6 469
Lämnade bidrag	-1 180 212	-1 153 768
Summa	21 293	-21 293

Ökningen mellan åren är hänförlig till anslag 2:3:2 Ersättning för räddningstjänst mm. MSB har fått utökad tilldelning under året. Merparten av anslaget har använts till att reglera ersättning till Tjörns kommun med anledning av det stora oljeutsläppet 2011. Lämnade bidrag vad avser anslag 2:4:5 har dock sjunkit 2012 och beror på att myndigheter äskat lägre belopp än beviljat bidrag.

Saldot i avsnittet avser återföring av periodiserade transfereringar 2011 (i enlighet med ESV:s allmänna råd till 4 kap 1§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag). Det har inte varit aktuellt att göra någon motsvarande ny periodisering av bidrag för 2012.

Not 12

Årets kapitalförändring	2012	2011
<i>Kostnader/intäkter som påverkat resultat-räkningen men som inte anslagsavräknats:</i>		
Reaförlust anslagsfinansierade anläggningar	-22 243	-35 443
Avskrivningar	-74 080	-85 796
Periodisering av transfereringar	21 293	-21 293
Summa	-75 030	-142 532
<i>Över-/underskott i den avgiftsfinansierade delen av verksamheten:</i>		
Uppdragsutbildning mm	1 676	-1 761
Intyg förare och säkerhetsrådgivare	-1 720	-2 401
Drift och förvaltning andras tekniska system	-1 191	-31
Tjänsteexport	-435	3 869
Internationella insatser	37	244
Rakel	64 282	-
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	62 649	-80
Årets kapitalförändring	-12 381	-142 612

Den periodisering av transfereringar som bokfördes 2011 har återförts 2012. Extra nedskrivningar och reaförlust p g a destruktion av andningsskydd var högre 2011 än 2012.

Anslag 6:2:5:3 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet finansierar drift och förvaltning samt marknadsföring av Rakelsystemet. 2012 har hela det disponibla anslaget använts till att finansiera kostnader i den avgiftsfinansierade verksamheten Rakel, vilket har bidragit till överskott i verksamheten. Enligt 25 a § avgiftsförordningen (1992:191) kommer MSB att lämna ett förslag till regeringen hur överskottet är tänkt att disponeras. Förslaget är att överskottet ska användas till att finansiera verksamheten 2013.

Uppdragsutbildning mm redovisar ett överskott 2012, vilket är en väsentlig förbättring jämfört med 2011. Förbättringen beror till största delen på de åtgärder som genomförts i enlighet med tidigare utarbetad handlingsplan för verksamheten. Tjänsteexporten kommenteras i not 2.

Not 13

Balanserade utgifter för utveckling	12-12-31	11-12-31
IB anskaffningsvärde	30 905	22 265
Årets anskaffning	1 839	7 010
Överföring	-	1 630
Justering tidigare år	-2 060	-
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>30 684</i>	<i>30 905</i>
IB ackumulerad avskrivning	-7 205	-4 403
Årets avskrivning	-5 429	-2 802
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-12 634</i>	<i>-7 205</i>
Bokfört värde	18 050	23 700

Projektet kring materielredovisningssystemet AX startades upp i början av 2010 och har försenats ett antal gånger. Systemet har nu driftsatts hösten 2012. Löpande har merparten av kostnaderna förts till konto för pågående nyanläggning. Inför aktiveringen av tillgången gjordes en genomgång av kostnadsposterna. Myndigheten har bl a under årens gång ådragit sig kostnader p g a av förseningar i projektet, vilka inte bidragit till tillgångens värde. Sammanlagt har 7 869 tkr kostnadsförts av det som tidigare låg som investering.

Not 14

Rättigheter och andra immateriella anläggnings-tillgångar	12-12-31	11-12-31
IB anskaffningsvärde	330 671	289 235
Årets anskaffning	1 983	39 594
Årets utrangering/ försäljning	-165	-
Överföringar	-	2 716
Justering tidigare år	-	-874
<i>UB anskaffning</i>	<i>332 489</i>	<i>330 671</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-146 350	-110 010
Årets avskrivning	-50 669	-36 340
Årets utrangering/ försäljning	114	-
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-196 905</i>	<i>-146 350</i>
Bokfört värde	135 584	184 321

Investering i växlar och licenser avseende Rakel finansieras både med anslag (etappbundna investeringar i etapp 1-3) och lån (etappobundna investeringar och investeringar i etapp 4-7). Övriga immateriella anläggningstillgångar finansieras med lån.

Under 2010 och 2011 gjordes stora anskaffningar av växlar i Rakelsystemet, vilket medför ökade avskrivningskostnader. Större delen av anskaffningarna driftsattes halvårsskiftet 2011.

Under året har dessutom en justering av avskrivningstiden för växlar gjorts. Anpassningen avser tilläggsinvesteringar där avskrivningstiden korrigerats med hänsyn tagen till huvudinvesteringens anskaffningstidpunkt. Detta har inneburit en nedskrivning på 9 221 tkr.

Större delen av tillgångarna avser Rakel. Under året fastställdes en rutin för inventering av Rakeltillgångarna. Inventering av Rakeltillgångarna ska ske löpande och detta arbete startades upp hösten 2012.

Not 15

Byggnader, mark och annan fast egendom	12-12-31	11-12-31
IB Anskaffningsvärde	4 880	4 880
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>4 880</i>	<i>4 880</i>
IB Ackumulerade avskrivningar	-4 880	-4 867
Årets avskrivning	-	-13
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-4 880</i>	<i>-4 880</i>
Bokfört värde	0	0

Enligt myndighetens regleringsbrev har MSB rätt att bedriva fastighetsförvaltning inom utbildningsverksamheten i Revinge för ett antal namngivna byggnader. Det finns inte längre något bokfört värde på berörda byggnader. Ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar uppgår till 4 880 tkr.

Not 16

Förbättringsutgifter på annans fastighet	12-12-31	11-12-31
IB Anskaffningsvärde	89 668	88 334
Årets anskaffning	4 922	1 334
Årets utrangering/ försäljning	-1 807	-
Överföringar	-708	-
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>92 075</i>	<i>89 668</i>
IB Ackumulerade avskrivningar	-55 189	-46 428
Årets avskrivning	-14 003	-8 761
Årets utrangering/ försäljning	1 674	-
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-67 518</i>	<i>-55 189</i>
Bokfört värde	24 557	34 479

Under året har en anpassning av avskrivningstiden för brandlaboratoriet i Revinge skett. Anpassningen har gjorts utifrån hyresavtalets längd. Samtidigt har en omvärdering av tillgångens värde gjorts utifrån nyttjandegrad. Detta har resulterat i en extra nedskrivning på 5 113 tkr.

Not 17

Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12-12-31	11-12-31
IB Anskaffningsvärde	1 940 018	1 827 110
Årets anskaffning	33 868	135 166
Årets utrangering/ försäljning	-23 089	-7 782
Överföringar	83 457	-16 341
Justering tidigare år	10 385	537
Övertag från annan myndighet	-	1 328
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>2 044 639</i>	<i>1 940 018</i>
IB Ackumulerade avskrivningar	-591 969	-463 425
Årets avskrivning	-149 861	-134 908
Årets utrangering/ försäljning	16 576	6 933
Överföringar	-727	-76
Övertag från annan myndighet	-	-493
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-725 981</i>	<i>-591 969</i>
Bokfört värde	1 318 658	1 348 049

Investering i basstationer och övrig materiell radiokommunikationsutrustning avseende Rakel finansieras både med anslag (etappbundna investeringar etapp 1-3) och lån (etappbundna investeringar och investeringar i etapp 4-7). Ej driftsatta Rakeltillgångar anskaffade före 2012 redovisas löpande under året under denna balansrubrik, men omförs i samband med årsskiftet till balansrubriken pågående nyanläggningar.

I inledningen till den finansiella delen nämns den översyn som gjorts 2012 vad gäller nationella förstärkningsresurser. Översynen har medfört att oljesaneringsutrustning, miljöskyddsmateriel kem, materiel för skogsbrandsläckning och översvämning har omklassificerats från omsättningstillgångar till anläggningstillgångar med 10 385 tkr. Den del av förstärkningsresurserna som redan var redovisade som anläggningstillgångar har avräknats statskapital med 4 451 tkr motsvarande det bokförda värdet 2011.

Större delen av tillgångarna avser Rakel. Under året fastställdes en rutin för inventering av Rakeltillgångarna. Inventering av Rakeltillgångarna ska ske löpande och detta arbete startades upp hösten 2012. För de tillgångar som förts över till det nya materielsystemet AX har en inventering skett under året. För övriga anläggningstillgångar kommer en inventeringsrutin att fastställas 2013.

Not 18

Pågående nyanläggningar	12-12-31	11-12-31
IB anskaffningsvärde	95 786	81 419
Årets anskaffning	101 047	1 926
Överföringar	-82 022	12 441
Justering tidigare år	-11 242	-
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>103 569</i>	<i>95 786</i>

Pågående nyanläggningar i Rakelsystemet har löpande bokförts på ordinarie anläggningsskonto för att sedan i bokslut föras om till konto för pågående nyanläggningar. Från och med 2012 bokförs pågående nyanskaffningar i Rakelsystemet direkt på kontot för pågående nyanläggningar, precis som MSB:s övriga tillgångar. Bokföring på ordinarie anläggningsskonto sker först vid aktivering. För anskaffningar gjorda innan 2012 gäller dock den tidigare principen.

Not 19

Beredskapstillgångar	12-12-31	11-12-31
Räddningstjänstmateriel:		
IB anskaffningsvärde	377 563	522 271
Årets utrangering/ försäljning	-374 626	-135 906
Överföringar	-	-4 578
Justering tidigare år	-41	-4 224
UB anskaffningsvärde	2 896	377 563
IB ackumulerad avskrivning	-344 533	-418 342
Årets avskrivning	-32 967	-66 150
Årets utrangering/ försäljning	374 604	132 913
Överföringar	-	4 498
Justering tidigare år	-	2 548
UB ackumulerade avskrivningar	-2 896	-344 533
Bokfört värde	0	33 030
Andningsskydd:		
IB anskaffningsvärde	334 525	686 868
Årets utrangering/ försäljning	-290 165	-352 343
UB anskaffningsvärde	44 360	334 525
IB ackumulerad avskrivning	-308 701	-589 794
Årets avskrivning	-5 571	-35 808
Årets utrangering/ försäljning	269 912	316 901
UB ack avskrivningar	-44 360	-308 701
Bokfört värde	0	25 824
Varningsmateriel:		
IB anskaffningsvärde	268 963	267 574
Årets anskaffning	2 351	4 547
Årets utrangering/ försäljning	-1 929	-2 753
Överföring	-	-405
UB anskaffningsvärde	269 385	268 963
IB ackumulerad avskrivning	-135 564	-120 812
Årets avskrivning	-11 765	-17 086
Årets utrangering/ försäljning	1 745	2 299
Överföringar	-	35
UB ackumulerade avskrivningar	-145 584	-135 564
Bokfört värde	123 801	133 399

Sambandsutrustning:		
IB anskaffningsvärde	3 066	3 066
UB anskaffningsvärde	3 066	3 066
IB ackumulerad avskrivning	-2 840	-2 623
Årets avskrivning	-209	-217
UB ackumulerade avskrivningar	-3 049	-2 840
Bokfört värde	17	226
Ledningsplatser:		
IB anskaffningsvärde	212 167	208 357
Årets anskaffning	6 834	3 810
UB anskaffningsvärde	219 001	212 167
IB ackumulerade avskrivningar	-165 053	-152 325
Årets avskrivning	-12 154	-12 728
UB ackumulerade avskrivningar	-177 207	-165 053
Bokfört värde	41 794	47 114
Sanering och indikering:		
Anskaffningsvärde	85 771	98 196
Årets anskaffning	102	418
Årets utrangering/ försäljning	-4	-12 968
Överföring	-	80
Justering tidigare år	-	45
UB anskaffningsvärde	85 869	85 771
IB ackumulerade avskrivningar	-76 757	-78 872
Årets avskrivning	-1 459	-2 594
Årets utrangering/ försäljning	1	4 709
UB ackumulerade avskrivningar	-78 215	-76 757
Bokfört värde	7 654	9 014
Summa bokfört värde	173 266	248 607

Under 2012 slutförde MSB i stort avyttringen av räddningstjänstmateriel under höjd beredskap (RUHB)

2009 fattade MSB beslut om att påbörja avvecklingen av de andningsskydd som inte längre är användbara. Destruktionen har fortsatt 2012, men är ännu inte slutförd. En extra nedskrivning av de resterande andningsskydd som passerat den tekniska livslängden har gjorts med 4 374 tkr, vilket innebär att det bokförda värdet på tillgångarna är 0.

Sanering och indikering är en del av de nationella förstärkningsresurserna och var redan klassad som anläggningstillgång innan översynen, se vidare den finansiella delen. Med anledning av ändrad finansieringsprincip så har det bokförda värdet 2011 avräknats statskapital med 9 014 tkr.

För ledningsplatser och varningsmateriel har en löpande inventering skett 2012.

Not 20

Varulager och förråd	12-12-31	11-12-31
Drivmedel m.m.	228	198
Publikationer	2 672	3 125
Kiosk och Restaurang	204	207
Kontorsmaterial	230	201
Förbrukningsmaterial	2 904	2 486
Oljesaneringsutrustning	-	8 483
Internationellt lager	99 759	95 506
Miljöskyddsmateriel kem	-	13 632
Materiel för skogsbrandsläckning	-	14 605
Materiel för ins vid översvämning	-	934
Summa	105 997	139 377

I inledningen till den finansiella delen nämns den översyn som gjorts 2012 vad gäller nationella förstärkningsresurser. Översynen har medfört att oljesaneringsutrustning, miljöskyddsmateriel kem, materiel för skogsbrandsläckning och översvämning har omklassificerats från omsättningstillgångar till anläggningstillgångar med 10 385 tkr respektive till förbrukningsinventarier med 27 441 tkr. Detta förklarar skillnaden i lager mellan åren.

Not 21

Kundfordringar	12-12-31	11-12-31
Inhemskta kunder:		
SLL/Karolinska Universitetssjukhuset	377	-
SOS Alarm	6 950	1 281
Sveriges Riksbank	237	-
Övriga	4 647	6 130
Utländska kunder:		
The International Committee of the Red Cross	1 840	2 480
UNHCR Headquarters	3 050	-
UNHCR Representations in Ethiopia	1 168	-
Övriga	4 409	17 599
Summa	22 678	27 490

Not 22

Fordringar hos andra myndigheter	12-12-31	11-12-31
Skatteverket, mervärdesskatt samt skattekonto	73 680	65 000
Kustbevakningen	1 641	-
Riksdagsförvaltningen	836	-
Övriga	3 199	4 236
Summa	79 356	69 236

Ökningen av mervärdesskatt beror på ökning av leverantörsskulder, se not 33.

Not 23

Övriga fordringar	12-12-31	11-12-31
	2 771	-788

Skillnaden mellan åren förklaras av avräkningskonto för resor som beställs via rese-systemet Tur och Retur. Samlingsfakturer från reseföretaget bokförs i debet på avräkningskontot. Månadsvis bokförs filer i kredit från Tur och Retur. Filerna innehåller resor, där resenären skapat en reseräkning och kopplat följesedelsrader. Löpande finns alltid

ett saldo på avräkningskontot beroende på förskotts fakturering från reseföretaget och att resenären inte gjort reseräkning för genomförda resor.

Under året har avstämning av saldot på kontot kunnat förbättras genom underlag ur Tur och Retur. En differens har härletts till att moms har bokförts både vid samlingsfakturan och bokföringsfilen från Tur och Retur. Den dubbelbokförda momsen korrigerades redan till delårsrapporten. Varken anslagsavräkning eller kostnadsredovisning har påverkats.

Not 24

Periodavgränsningsposter	12-12-31	11-12-31
Förutbetalda hyror och leasingavgifter	138 670	131 867
Övriga förutbetalda kostnader	10 653	6 980
Upplupna intäkter internationella insatser	5 171	2 436
Upplupna EU-bidrag	5 631	4 443
Övriga upplupna intäkter	4 718	12 900
Summa	164 843	158 626

Not 25

Avräkning med statsverket	12-12-31	11-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	-12 847	-1 176
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	10 888	1 176
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	1 959	-
Fordringar/ Skulder avseende Uppbörd	0	0

Anslag i icke räntebärande flöde

Ingående balans	186 161	171 813
Redovisat mot anslag	1 278 074	1 282 172
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats från icke räntebärande flöde	-1 380 130	-1 267 824
Fordringar	84 105	186 161

Anslag i räntebärande flöde

Ingående balans	-141 439	-241 921
Redovisat mot anslag	1 261 487	1 218 614
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 159 528	-1 125 046
Återbetalning av anslagsmedel	1 548	6 914
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-37 932	-141 439

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	10 653	22 956
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-3 697	-12 303
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	6 956	10 653

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto

Ingående balans	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	196 361	32 760
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-1 574 532	-1 299 408
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	1 378 171	1 266 648
Saldo	0	0
Belopp under utredning	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	0

Avräkning statsverket stäms löpande av varje månad och som en följd av det görs likvidmässiga regleringar mellan räntebelagt flöde och SCR-flöde. Den sista regleringen för 2012 avseende november månad gjordes i december 2012. Avstämningen och regleringen mellan flödena för december månad har gjorts i februari 2013. Regleringen var på

2 353 tkr och innebar att medel fördes från räntekonto till SCR. Uttag 2012 av semesterdagar intjänade t om 2012 har bokförts med ett belopp motsvarande 3 697 tkr.

Not 26

Behållning räntekonto	12-12-31	11-12-31
	354 618	456 859

Lånet för anläggningstillgångar i det räntebelagda flödet råkade av misstag amorteras två gånger under december månad. Den extra amorteringen på 54 mnkr korrigerades under januari månad 2013. Ränteeffekten uteblir eftersom lägre ränteinräkt på räntekontot motsvaras av lägre räntekostnad för lånet. Amorteringen förklarar till stor del skillnaden mellan åren.

Den sista avstämningen av avräkning med statsverket som gjordes per december månad innebar att 2 353 tkr skulle föras över från räntekonto till SCR. Denna reglering har gjorts i februari månad 2013.

Not 27

Statskapital	12-12-31	11-12-31
Ingående balans	721 221	704 044
Återföring föregående års avskrivning	-121 235	-62 441
Årets avräkning	35 913	79 618
Summa statskapital	635 899	721 221

140 tkr av årets avräkning avser konst från Statens konstråd, vilket inte avräknas anslag.

Som en konsekvens av översynen av de nationella förstärkningsresurserna och ändrad finansieringsprincip har den del av materielen som klassificerats om från lager till anläggningstillgångar avräknats statskapital med 10 385 tkr. Den del av materielen som redan var klassificerad som anläggningstillgångar har avräknats statskapital med 13 456 tkr.

Not 28

Balanserad kapitalförändring	12-12-31	11-12-31
Balanserat resultat för avgiftsfinansierad verksamhet:		
Uppdragsutbildning mm	-3 161	-1 400
Intyg för förare och säkerhetsrådgivare mm	5 304	7 706
Drift och förvaltning av andras tekniska system	1 981	2 012
Tjänsteexport	11 442	7 572
Internationella insatser	-3	-247
Invärderat kapital:		
Invärderade anläggningstillgångar	0	4
Övrig kapitalförändring:		
Periodisering transfereringar	-21 293	-
Utgående balans	-5 730	15 647

Not 29

Avsättningar för pensioner	12-12-31	11-12-31
Ingående avsättning	12 429	9 905
Årets pensionskostnad	2 318	4 260
Årets pensionsutbetalningar	-3 622	-1 736
Utgående avsättning	11 125	12 429

Not 30

Övriga avsättningar	12-12-31	11-12-31
Avsättning destruktion andningsskydd	1 042	4 746
Avsättning skadestånd mm	17 470	-
Avsättning lokalkostnader	-	8 850
Övriga avsättningar	3 976	3 075
Utgående avsättning	22 488	16 671

Under 2011 bokade MSB upp en avsättning för återställandekostnader lokaler på 8 850 tkr, denna avsättning har nu återförts, se vidare inledningen till den finansiella delen. MSB har även gjort en avsättning på 17 470 tkr med

anledning av pågående rättsprocesser kring otillåten direktupphandling, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Under 2012 bokade MSB upp en bedömd avvecklingskostnad för destruktion av de andningsskydd som passerat teknisk livslängd. Destruktionen är ännu inte slutförd, kvarvarande avsättning är 1 042 tkr.

Not 31

Lån i Riksgäldskontoret	12-12-31	11-12-31
<i>Lån för förvaltningstillgångar:</i>		
Ingående balans	1 157 163	1 176 085
Årets lånereglering	233 864	111 040
Årets amorteringar	-258 867	-129 962
Utgående balans	1 132 160	1 157 163

Beviljad låneram för förvaltningstillgångar är 1 459 000 tkr och 500 000 tkr för beredskapstillgångar. Från och med 2012 finansieras varningsmaterielen via myndighetens förvaltningsanslag och det räntebelagda flödet, se vidare inledningen till den finansiella delen. Varningmaterielen är fortfarande klassad som beredskapstillgång. Det bokförda värdet på materielen är 123 801 tkr vid utgången av 2012.

Investeringar gjorda i december lånefinansieras under 2012.

Lånet för anläggningstillgångar i det räntebelagda flödet råkade av misstag amorteras två gånger under december månad. Den extra amorteringen på 54 mnkr korrigerades under januari månad 2013. Ränteeffekten uteblir eftersom lägre ränteinräkt på räntekontot motsvaras av lägre räntekostnad för lånet.

Lån för beredskapstillgångar:

Ingående balans	229 320	275 323
Årets lånereglering	1 499	5 103
Årets amorteringar	-230 819	-51 106
Utgående balans	0	229 320

Myndighetens lån i SCR-flöde har under året avslutats i sin helhet. Detta beror på avvecklingar av RUHB-materiel och att varningsmaterielen från och med 2012 finansieras via förvaltningsanslaget och det räntebelagda flödet. Sanering och indikering, som är en del av de nationella förstärkningsresurserna finansieras från och med 2012 av statskapital.

Summa skuld RGK	1 132 160	1 386 483
------------------------	------------------	------------------

Not 32

Skulder till andra myndigheter	12-12-31	11-12-31
Skatteverket	12 027	11 922
Skatteverket, mervärdesskatt	2 924	2 170
Statens pensionsverk	-3 668	4 848
Försvarets Materielverk	3 396	5 800
Försvårshögskolan	3 975	-
Totalförsvarets forskningsinstitut	19 748	8 315
Övriga	12 477	25 084
Summa	50 879	58 139

Under året har MSB fått ett antal stora kreditfakturer från SPV avseende retroaktiva pensioner, vilket förklarar debetsaldot på skuldkontot. Kreditfakturorna avräknas i takt med att debetfakturer erhålls. SPV har motsvarande creditsaldo på kundfordran, vilket innebär att motpartsavstämningen stämmer i statsredovisningssystemet Hermes.

Not 33

Leverantörsskulder	12-12-31	11-12-31
<i>Inhemsk leverantörer:</i>		
SAAB AB	149 243	108 558
Teliasonera Networks Sale	32 452	49 504
Teracom AB	10 733	-
Övriga	148 214	125 348
<i>Utländska leverantörer:</i>		
Bundesanstalt Technisches Hilfswerk	1 319	-
Hörmann Gmbh	2 246	1 835
Laerdal Medical AS	744	-
Övriga	1 479	3 325
Summa	346 430	288 570

Skillnaden mellan åren kan hänföras till SAAB AB som är huvudleverantör till Rakel. 2011 fanns stora upplupna kostnader avseende periodisering av Rakeltillgångar där faktura ej erhållits. Under 2012 har fakturor inkommit som medfört att upplupna kostnader minskat medan leverantörsskuld mot SAAB ökat (stor del av fakturorna kom in under december månad).

Not 34

Övriga skulder	12-12-31	11-12-31
Personalens källskatt	11 720	11 754
Övriga skulder	204	149
Summa	11 924	11 903

Not 35

Periodavgränsningsposter	12-12-31	11-12-31
Semesterlöneskuld inkl sociala avgifter m.m.	47 304	45 655
Upplupna löner inkl sociala avgifter m.m.	8 571	27 070
Upplupen ränta	540	320
Övriga upplupna kostnader	193 209	293 232
Övriga oförbrukade bidrag, statliga	630	522
Övriga oförbrukade bidrag, utomstatliga	902	11 621
Förutbetalda intäkter	114 890	97 165
Summa	366 046	475 585

Minskningen av upplupna löner beror bl a på att lönerevisionskostnaden för 2012 är lägre än den som bokades upp 2011. Dessutom har avvecklingskostnader avseende Sandö och Rakel minskat, se vidare inledningen till den finansiella delen.

Minskningen av övriga upplupna kostnader, kan hänföras till periodisering av driftsatta men ej fakturerade Rakeltillgångar (de ofakturerade beloppen redovisas som en upplupen kostnad). Under 2012 har många fakturor avseende detta erhållits från huvudleverantören SAAB AB, vilket innebär att upplupna kostnader har återförts.

Ökningen av förutbetalda intäkter beror på rambidraget från SIDA vad gäller den internationella verksamheten. Utbetalt rambidrag är visserligen lägre än 2011, men samtidigt så har omsättningen i verksamheten varit lägre 2012.

Not 36

Redovisade ansvarsförbindelser på totalt 13 382 tkr avser kapitalskuld i hyreskontrakt som uppstår i de fall kontrakten sägs upp i förtid.

Not 37

Anslag 6:2:3:2 Ersättning för räddningstjänst m.m.
MSB har fått utökad tilldelning under året. Merparten av anslaget har använts till att reglera ersättning till Tjörns kommun med anledning av det stora oljeutsläppet 2011.

Not 38

Anslag 6:2:4:1 Viss internationell säkerhetsfrämjande och humanitär verksamhet
MSB disponerar anslaget först efter beslut av Regeringskansliet och är avsett att finansiera vissa insatser. Inga beslut har fattats i år.

Anslag 6:2:4:5 Krisberedskap

Anslagssparandet beror huvudsakligen på att myndigheter rekvirerat mindre bidrag än vad MSB beviljat.

Not 39**Anslag 6:2:5:3 Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet**

Anslaget finansierar drift och förvaltning samt marknadsföring av Rakelsystemet. Av utfallet avser 13 000 tkr bidrag till SOS Alarm. 1 319 tkr avser bidrag kompetensstöd, som periodiserades 2011 och betalades ut 2012 enligt undantagsregeln för särskilt bemyndigande, 17 § anslagsförordningen (2011:223). 2012 har resten av det disponibla anslaget använts till att finansiera kostnader i den avgiftsfinansierade verksamheten Rakel, vilket har bidragit till överskott i verksamheten.

Enligt 25 a § avgiftsförordningen (1992:191) kommer MSB att lämna ett förslag till regeringen hur överskottet är tänkt att disponeras. Förslaget är att överskottet ska användas till att finansiera verksamheten 2013.

Not 40**Anslag 2:7:1 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap**

Anslagssparandet är hänförligt till förseningar i anskaffning av RDS-mottagare (se not 43) samt återbetalning från SPV av tidigare inbetalda pensionspremier (kreditfakturor avseende retroaktiva pensioner som MSB erhållit av SPV under 2012). Se vidare inledningen till den finansiella delen. Av anslaget ska högst 115 mnkr användas för att finansiera beredskap och indirekta kostnader för att genomföra internationella insatser.

Not 41**Totalt anslagsutfall**

Redvisade nettoutgifter i anslagsredovisningen överensstämmer inte med intäkt av anslag i resultaträkningen beroende på att MSB även har anslagspåverkande poster i transfereringsavsnittet. Se vidare not 1.

Not 42**Inkomsttitelredovisning**

Tidigare nämnda retroaktiva kreditfakturor gällande pensioner från SPV avsåg även de nedlagda myndigheterna SRV, KBM och SPF. Efter avstämning med ESV och Riksrevisionen disponerar MSB endast den del av kreditfakturorna som avser personal som har eller har haft anställning hos MSB från 2009 och framåt. Resterande del, motsvarande 10 888 tkr, har levererats in på inkomsttitel.

MSB har under året sålt anslagsfinansierad KC-utrustning. Den del av försäljningsinkomsten som motsvarar bokfört värde har i enlighet med 5 kap 4 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) levererats in på inkomsttitel, 1 959 tkr. Reglering mellan ränteflöde och SCR-flöde har gjorts 2013, då del av inkomsterna kom in försent för att hinna regleras 2012.

Not 43

Utbytet av de gamla RDS-mottagarna kunde inte ske under 2012 p g a att en av berörda parter inte hann slutföra sin del i arbetet med att ta fram en kravspecifikation.

Not 44

	2012	2011
Kostnader enl resultaträkning	-1 924 523	-1 998 805
<i>Justeringsposter i finansieringsanalysen:</i>		
Avskrivningar	284 087	317 408
Reaförluster	24 707	47 807
Avsättningar	-1 304	2 523
Summa	-1 617 033	-1 631 067

Not 45

	2012	2011
Intäkter avgifter och ersättningar enl resultaträkning	566 041	545 924
<i>Justeringsposter i finansieringsanalysen:</i>		
Reavinster	-222	-1 163
Summa	565 819	544 761

Not 46

Investeringar i materiella tillgångar innefattar korrigeringar mot lager, resultat och upplupna kostnader

Not 47

2009 redovisade MSB kostnader för sanering och rivning i händelse av en eventuell flytt från övningsfälten i Sandö och Revinge som en ansvarsförbindelse. MSB har samrått med ESV i denna fråga och kostnaderna ska varken redovisas som en ansvarsförbindelse eller avsättning eftersom sådana åtaganden inte regleras i hyresavtalet. MSB väljer att redovisa uppgifterna i not eftersom det är betydande belopp.

Kostnader för att återställa övningsfälten bland annat genom nedmontering och bortforsling av övningsanordningar bedöms uppgå till 17 000 tkr och miljösanering av övningsfälten till 2 000 tkr. Kostnaderna utgår från erfarenheter av genomförd rivning och sanering år 2009 i Rosersberg och Skövde, där SRV hade skolverksamhet (verksamheten vid dessa två skolor fördes inte över till MSB utan enbart den verksamhet som fanns i Revinge och Sandö).

Not 48**Sjukfrånvaro**

Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag redovisas under Särskild återrapportering i resultatredovisningen.

Not 49**MSB:s insynsråd**

Ordförande:

Helena Lindberg

generaldirektör MSB

Innehåller uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseledamot Försvarshögskolan, ledamot Kustbevakningens insynsråd, styrelseledamot Rymdstyrelsen

Insynsrådets ledamöter:

Anders Hansson

riksdagsledamot

Åsa Lindestam

riksdagsledamot

Else-Marie Lindgren

tidigare riksdagsledamot

Charlotte Petri Gornitzka

generaldirektör SIDA

Innehåller uppdrag i följande styrelser och råd: styrelseledamot Vetenskapsrådet

Lars-Erik Holm

generaldirektör Socialstyrelsen

Anders Danielsson

generaldirektör Migrationsverket

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
vice styrelseordförande Rikspolisstyrelsen

Anders Lindström

verkställande direktör för Storstockholms
lokaltrafik (SL)

Lisbeth Schultze

länsråd Hallands län

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
ledamot i Energimyndighetens Energieffektivi-
seringsråd och Programrådet för elfordon,
ledamot vattendelegationen för Västerhavets
vattendistrikt.

Ulf Svahn

verkställande direktör Svenska Petroleum &
Biodrivmedel Institutet (SPBI)

Innehar uppdrag i följande styrelser och råd:
styrelseordförande Släckmedelscentralen
SMC AB, styrelseordförande SPIMFAB och
ledamot Oljekrisnämnden

Not 50**Ersättningar och förmåner**

Ersättningar och förmåner till ledande
befattningshavare och insynsrådets leda-
möter enligt förordningen (2000:605) om
årsredovisning och budgetunderlag:

Ledande befattningshavare

Generaldirektör

Helena Lindberg

Löner och andra skattepliktiga förmåner
1 249 290 kronor exklusive sociala avgifter.
Generaldirektören har rätt till pension enligt
förordningen 1995:1038 om statliga pensioner
m.m. Inga andra avtal om pension finns.

Överdirektör

Nils Svartz

Löner och andra skattepliktiga förmåner
1 000 257 kronor exklusive sociala avgifter.

Insynsrådets ledamöter

Till insynsrådet har i arvoden och andra
skattepliktiga förmåner utbetalats

Anders Hansson	4 500	kr
Åsa Lindestam	4 500	kr
Else-Marie Lindgren	3 224	kr
Charlotte Petri Gornitzka	3 000	kr
Lars-Erik Holm	3 000	kr
Anders Danielsson	-	
Anders Lindström	3 000	kr
Lisbeth Schultze	3 000	kr
Ulf Svahn	3 000	kr
Totalt:	27 224	kr

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(Belopp anges i tusentals kronor)	2012	2011	2010	2009
Låneram för investeringar				
beviljad låneram	1 959 000	1 625 000	1 850 000	1 880 000
utnyttjad låneram	1 132 160	1 386 483	1 451 408	870 838
Kontokredit på räntekonto				
beviljad kontokredit	300 000	300 000	300 000	300 000
maximalt utnyttjad kontokredit	-	-	59 420	-
Räntor räntekonto				
räntekostnader	-	-	-2	-
ränteintäkter	5 398	8 268	1 491	1 307
Avgiftsintäkter disponeras				
beräknade enligt regleringsbrev	556 650	525 660	510 730	500 606
utfall	515 251	550 720	473 535	421 436
ej disponeras¹⁾				
beräknade enligt regleringsbrev	-	1 200	17 000	17 000
utfall	11 893	1 176	12 456	16 873
Anslagskredit för ramanslag				
beviljad anslagskredit	67 982	80 393	67 097	65 636
utnyttjad anslagskredit	-	26	-	1 349
Anslagssparande för ramanslag	85 141	193 561	346 386	419 204
intecknade åtaganden	1 200	-	67 022	223 072
Tilldelade bemyndiganden	595 000	600 000	485 000	605 000
totalt gjorda åtaganden	538 926	583 050	363 232	408 666
Medeltalet anställda²⁾	1 010	1 022	999	923
Årsarbetskrafter³⁾	906	921	890	841
Driftskostnad per årsarbetskraft	1 785	1 797	1 746	1 684
Årets kapitalförändring	12 381	142 612	75 909	169 060
Balanserad kapitalförändring	-5 730	15 647	29 115	32 687

MSB bildades först den 1 januari 2009, därför innehåller sammanställningen enbart uppgifter för åren 2009, 2010, 2011 och 2012.

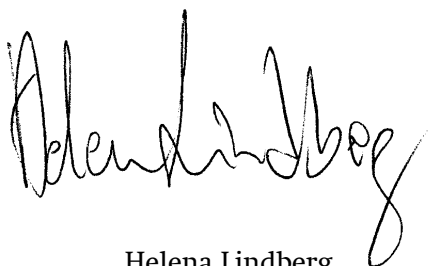
1. Ej disponerade avgiftsintäkter avser dels inleverans mot inkomsttitel vad avser del av kreditfakturer från SPV, dels inleverans mot inkomsttitel vad avser försäljningsinkomst anslagsfinansierad anläggningstillgång, se vidare not 42. Enligt ESV ska även denna typ av avgiftsintäkter tas med i sammanställningen även om det inte finns någon budget för dessa i regleringsbrevet. Dock ska inte finansiella intäkter tas med. 954 tkr av kreditfakturorna från SPV avsåg ränteintäkter och är därför inte med i sammanställningen ovan, vilket förklarar skillnaden mot uppbördsavsnittet.
2. Av antalet anställda 2012 avser 93 st tillfälligt anställda i verksamheten för internationella insatser. Motsvarande siffra för 2011 var 95 st, för 2010 92 st och för 2009 82 st.
3. Av antalet årsarbetskrafter 2012 avser 76 st tillfälligt anställda i verksamheten för internationella insatser. Motsvarande siffra för 2011 var 74 st, för 2010 59 st och för 2009 70 st.

Tilläggsupplysning

Som en grund för ledningens bedömning av den interna styrningen och kontrollen har MSB olika processer som stöd. MSB har väl fungerande processer när det gäller uppföljning av ekonomi och verksamhet. Uppföljning sker tre gånger per år med skriftlig redovisning från respektive avdelning. I samband med uppföljningarna sker också en uppföljning av riskanalysen för intern styrning och kontroll. Dessutom sker en månatlig ekonomisk uppföljning. Som en del av den interna kontrollen sker veckoföredragningar för generaldirektören som innefattar förutom beslutsärenden också informations- och inriktningsföredragningar. De brister som fångats upp i den interna styrningen och kontrollen har kunnat tas om hand varför bedömningen blir att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Detta kompletteras av att intern styrning och kontroll granskas av MSB:s internrevision och att regelbunden information lämnas om pågående och avslutade granskningar.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 19 februari 2013

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helena Lindberg', written in a cursive style.

Helena Lindberg
GENERALDIREKTÖR

Bilaga 1

I bilaga 1 redovisas uppgifter i tabellform som kompletterar den redovisning som gjorts under respektive område.

Utbetalda medel till ideella organisationer

	2012	2011	2010
Brandskyddsföreningen Sverige	5 378	3 700	3 955
Flygvapenfrivilligas Riksförbund	*	98	100
Föreningen Räddningskårer i Samverkan FRIS	1 600	1 073	1 551
Pensionärernas Riksorganisation	905	787	946
Riksbrandutbildarna	1 036	*	*
Svenska Lottakåren**	1 482	*	*
Riksnätverket Första Hjälp	396	*	*
Svenska Livräddningssällskapet	4 200	4 260	4 220
Svenska Röda Korset	8 100	10 950	10 750
Sveriges Civilförsvarsförbund	9 500	10 449	10 478
Sveriges Frivilliga Brandkårer	402	*	*
Summa	33 000	31 317	32 000

Tabell: Utbetalda medel till ideella organisationer för genomförande av kursverksamhet riktad till allmänheten.

* Organisationen har inte tilldelats uppdragsättning under året.

** Lottorna har tilldelats medel för två uppdrag, ett eget och ett i samverkan med Fryshuset.

Fördelning av medel från anslag 2:4 Krisberedskap, anslagspost 5

Anslagspost 5 för anslag 2:4 Krisberedskap ska användas för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga i samhällsviktig verksamhet att motstå allvarliga händelser och kriser samt till åtgärder som syftar till att skapa eller vidmakthålla en grundläggande försvarsförmåga. Nedan redovisas hur anslaget fördelar sig per kategori och av efterföljande tabeller finns en mer detaljerad beskrivning av fördelningen inom respektive kategori.

	Ersättning tkr
Centrala myndigheter exkl MSB	325 229
Länsstyrelser	72 943
MSB	162 528
Kommun och landsting	374 700
Forskning	130 161
Frivilliga försvarsorganisationer	32 323
Summa	1 097 885

Bidrag till centrala myndigheter från anslag 2:4 Krisberedskap

Belopp tkr	2012	2011	2010
Elsäkerhetsverket	2 000	2 500	1 900
Finansinspektionen	4 401	1 950	2 747
Försäkringskassan	113	70	200
Totalförsvarets forskningsinstitut	10 303	6 035	10 323
Försvarets radioanstalt	11 533	13 450	14 000
Kustbevakningen	8 567	10 220	15 400
Lantmäteriet	6 091	2 639	1 368
Post- och telestyrelsen	24 279	0	38 500
Rikspolisstyrelsen	7 385	12 014	26 405
Statens jordbruksverk	11 665	8 757	8 699
Livsmedelsverket	30 674	41 214	38 538
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	2 559	1 174	116
Smittskyddsinstitutet	24 030	34 440	27 127
Socialstyrelsen	81 939	109 643	132 000
Strålsäkerhetsmyndigheten	12 978	23 541	22 723
Statens energimyndighet	11 057	20 000	32 000
Statens veterinärmedicinska anstalt	43 093	32 773	20 143
Trafikverket	6 026	10 100	31 900
Transportstyrelsen	13 231	4 565	7 487
Tullverket	4 426	3 759	4 042
Statens Fastighetsverk	10 000	0	0
Pensionsmyndigheten	175	0	0
Fortifikationsverket	650	0	0
Slutreglering tidigare bidrag	-1 945	0	0
Summa	325 229	338 844	435 618

Bidrag till länsstyrelser från anslag 2:4 Krisberedskap

Belopp tkr	2012	2011	2010
Länsstyrelsen i Blekinge län	1 655	1 040	1 400
Länsstyrelsen i Dalarnas län	2 613	2 180	1 132
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	825	1 080	977
Länsstyrelsen i Gotlands län	765	542	706
Länsstyrelsen i Hallands län	765	1 086	748
Länsstyrelsen i Jämtlands län	2 891	1 170	1 186
Länsstyrelsen i Jönköpings län	1 092	1 529	1 120
Länsstyrelsen i Kalmar län	2 267	1 291	1 234
Länsstyrelsen i Kronobergs län	1 928	896	967
Länsstyrelsen i Norrbottens län	1 808	2 447	653
Länsstyrelsen i Östergötlands län	1 228	1 358	1 383
Länsstyrelsen i Örebro län	1 048	1 058	718
Länsstyrelsen i Skåne län	4 843	3 992	1 700
Länsstyrelsen i Södermanlands län	2 719	1 649	1 100
Länsstyrelsen i Stockholms län	9 601	6 095	3 202
Länsstyrelsen i Uppsala län	1 830	1 478	1 479
Länsstyrelsen i Värmlands län	1 052	676	854
Länsstyrelsen i Västmanlands län	1 454	1 210	950
Länsstyrelsen i Västerbottens län	1 719	1 700	1 035
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	6 541	3 051	1 690
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	721	1 141	1 211
Summa	49 365	36 669	25 445
Länsstyrelsernas ledningsplatser			
Drift	15 647	15 036	15 660
Utveckling	7 931	11 414	8 753
Summa	23 578	26 450	24 413

MSB:s andel av anslag 2:4 Krisberedskap

Belopp tkr	2012	2011	2010
Förstärkningsmaterial	93 919	88 684	44 507
Skyddsrum	14 406	10 996	31 062
Övning	8 113	27 284	14 490
Avgift för Plis	575	1 528	1 595
Utvecklingsprojekt inom krisberedskap	45 515	19 932	20 622
Drift och förvaltning varningssystem*	0	30 488	29 524
Summa MSB:s andel av anslag 2:4	162 528	178 911	141 800

* Finansieras fr o m 2012 via anslag 2:7.

Utbetalning av forskningsmedel 2012

Lärosäte/Institut	Titel	tkr
Chalmers Tekniska Högskola AB	Effektiv insaml o analys av sensordata	145
Chalmers Tekniska Högskola AB	Planeringsbidrag EU-projekt	50
Försvvarshögskolan	Chrisis Management europé	7 000
Försvvarshögskolan	Creating a EU Crises Management Capacity	1 140
Försvvarshögskolan	EU as Crisis, Examining European Risks	1 620
Försvvarshögskolan	Krav, förväntn o myter i samspel m krishantering	1 220
Försvvarshögskolan	Strukturstöd CATS	4 500
Försvvarshögskolan	What makes som organizations better than...?	673
Göteborgs universitet	Kriskommunikation 2.0	2 445
Göteborgs universitet	Nederbörd och översvämningar	1 715
Göteborgs universitet	Snabba medtoder för individanpassad kvantifiering	1 110
Högskolan i Skövde	Spelbaserad simulatorträning (insatsutb)	27
Högskolan Väst	Samverkansövning-från parallell till synkron	1 581
Högskolan Väst	Single-strain improved oral vaccine	1 500
Institutet för rymdfysik	Solstormar och rymdväder	795
Karlstads universitet	Centrum för klimat och säkerhet vid KaU	375
Karlstads universitet	Den genuskodade räddningstjänsten: En studie	2 000
Karlstads universitet	Genus och räddningstjänsten: teknik, org...	2 000
Karolinska institutet	Healthcare associated infections in Ethiopia	1 000
Karolinska institutet	Highly mobile peer educators/supervisors	1 000
Karolinska institutet	Improvement of health in HIV	1 200
Karolinska institutet	Injuries among the elderly	2 071

Lärosäte/Institut	Titel	tkr
Karolinska institutet	Integrated syndromic surveillance in India o SA	1 200
Karolinska institutet	Rapid diagnosis of active tuberculosis using...	1 300
Karolinska institutet	Study of memory B-cells to investigate	950
Karolinska institutet	Targeting malaria elimination	1 200
Kungl. Tekniska högskolan	Jämställdhetsfrågor ang risker i ett ..	416
Kungl. Tekniska högskolan	Strengthening International Humanitarian Pos	1 112
Lindholmen Science Park AB	Lindholmen	9 000
Lindholmen Science Park AB	Planeringsbidrag EU-projekt	150
Linköpings universitet	Alignment between information infrastructure	2 006
Linköpings universitet	Antaganden om olycksfall och dessa...	145
Linköpings universitet	Carer	2 500
Linköpings universitet	Dynamisk planering av responssystemet	1 446
Linköpings universitet	Framtidens säkra elektroniska identifiering	1 408
Lunds universitet	Design av responssystem med fokus på ledning	403
Lunds universitet	Intern kriskommunikation	964
Lunds universitet	Privad	7 949
Lunds universitet	Safe multibygg	1 468
Lunds universitet	Stigande havsnivåer	1 403
Lunds universitet	Transboundary Crisis Communication	1 138
Länsstyrelsen Stockholms län	Planeringsbidrag EU-projekt	50
Malmö Högskola	Praktikers lärande om krishantering	199
Malmö Högskola	Sociala risker, civilsamhällets omvandling	1 613
Mittuniversitetet	Den enskildes drivkraft att förebygga olyckor...	399
Mittuniversitetet	Multiorganisatorisk samverkan vid ordinära kriser	1 588
Rikspolisstyrelsen	Chem Forensics (3AT)	3 918
Skånes Universitetssjukhus	Tuberculosis (TB) in HIV-infected	1 100
Statens geotekniska institut	Portrycksrespons i den övre markprofilen vid kraft	1 863
Statens veterinärmedicinska anstalt	En stärkt vetenskaplig bas för veterinär	2 085
Statens veterinärmedicinska anstalt	Universiell dektion av biologiska högriskorg.	2 043
Stockholm Environment Institute	WASH & Rescue	2 256
Stockholms universitet	Svensk demokrati under kris	665
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	Smittsamma sjukdomar	-6 000
Styrelsen för Svensk Brandforskning	Brandforsk	1 700
Styrelsen för Svensk Brandforskning	Brandforskningsprojekt	500

Lärosäte/Institut	Titel	tkr
Sveriges lantbruksuniversitet	Klimatpåverkan på skogsbrandrisk i Sverige	1 972
Sveriges lantbruksuniversitet	Zoonosis in humans and domestic animals	1 500
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	Högupplösta nederbördsprognoser	868
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Planeringsbidrag EU-projekt	280
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut	Taktik och metodik vid brand i undermarknanläggning	1 325
Södertörns högskola	Samtal i kris? Sjukvårdsupp pragmatik o retorik	117
Totalförsvarets forskningsinstitut	ChemBio Countermeasure	2 500
Totalförsvarets forskningsinstitut	ChemBio point of Contact	450
Totalförsvarets forskningsinstitut	Collaborative Effort for Raman Spectroscopy (CEREX)	2 000
Totalförsvarets forskningsinstitut	Infosäk utlysning	2 175
Totalförsvarets forskningsinstitut	Internationella Sub mm Stand of Imager (ISSI)	4 000
Totalförsvarets forskningsinstitut	Planeringsbidrag EU-projekt	330
Umeå universitet	Hoten, myndigheterna och lagen	910
Umeå universitet	Planeringsbidrag EU-projekt	140
Umeå universitet	Spridning av bromerande dioxiner i miljö...	182
Umeå universitet	Säkerhetsarb. relevans o effekter-forskn.program	2 258
Uppsala universitet	Aid implementation and security risks	279
Uppsala universitet	Att förutsäga och förebygga naturolyckor	2 700
Uppsala universitet	Dubbla traumat - bered f potentiellt drabbade	104
Utrikespolitiska Institutet	EU Capacity for a Secure European Community	50
Örebro universitet	Effektsamband	2 000
Örebro universitet	Kriskommunikation i praktiken	228
Örebro universitet	Riskvärdering i klimatförändringens värld	117
FOI, FHS mfl	Studier	18 376

Organisation	Utbetalt organisationsstöd (anslag 2:7)			Utbetalda uppdragsmedel (anslag 2:4)		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Frivilliga Automobilkårens Riksförbund (FAK)	2 303	2 356	3 874	3 621	1 800	2 713
Frivilliga Flygkåren (FFK)	5 246	5 366	1 691	7 063	6 317	8 368
Frivilliga Radioorganisationen (FRO)	1 368	1 018		1 534	1 381	1 365
Försvarsutbildarna				1 413	317	593
Frivilliga Motorcykelkårens Riksförbund	1 367	1 017		1 450	428	
Svenska Brukshundklubben (SBK)	1 368	1 357		1 537	1 077	819
Svenska Blå Stjärnan	3 982	3 751	2 714	5 764	4 958	6 894
Sveriges Civilförsvarsförbund	4 629	5 084	14 657	6 069	8 201	7 853
Sveriges Kvinnliga Bilkårens riksförbund (SKBR)		1 018		2 274	1 545	975
Riksförbundet Sveriges Lottakår (SLK)				519	626	682
Svenska Röda Korset (SRK)	1 368	1 357		480	1 155	1 859
Sjövärnskårens Riksförbund (SVK)	1 368	676		391	250	125
Flygvapenfrivilligas Riksförbund				209		100
Summa	22 999	22 999	22 936	32 323	28 054	32 346

Tabell: Utbetalda medel till frivilliga försvarsorganisationer 2010-2012 (belopp i tkr).

Bidrag till kommuner och landsting

Belopp i tkr	2012	2011	2010
Ersättning kommuner och landsting enligt LEH	298 518	292 096	284 294
Bidrag till kommuner			
Alingsås			86
Alvesta	12		89
Askersund		70	1 471
Bjurholm	950		
Bollebygd	2 321		
Bollnäs S:a Hälsingland RF	600		
Borlänge	415	1 300	747
Borås SÄRF	1 001	1 000	1 000
Botkyrka	2 000		
Bräcke	763	1 514	
Burlöv			288
Båstad	400		
Degerfors		732	
Dorotea	669	926	
Eksjö	900	22	
Emmaboda Torsås	23		
Falkenberg	426		
Filipstad	147		2 501
Finspång		97	
Gotland		1 602	
Götene			210
Habo	35		
Hallstahammar		107	888
Halmstad			424
Haninge		966	2 985
Hedemora			10
Helsingborg Nordvästra Skåne RC	1 448		
Herrljunga		77	

Belopp i tkr	2012	2011	2010
Bidrag till kommuner			
Hudiksvall Norrhälsinge rtj	101		
Hultsfred	25		
Hylte	13		373
Håbo	463	1 261	
Hällefors	963		
Hässleholm		87	
Höganäs	310		
Hörby	1 900		
Järfälla/Attunda			3 171
Jönköping	342		
Kalmar			1 086
Karlsborg	18		1 825
Karlskoga Bergslagens rtf	2 000	4 153	
Karlstadregionens rtj.		255	
Kil	1 119		
Knivsta	1 000		
Kristinehamn	690		
Kumla			224
Kungsbacka	351	534	
Kungsör			75
Laholm	1 743	2 000	
Landskrona	240		
Lessebo	18		2 467
Lidingö	2 800		
Lilla edet			256
Linköping		1 738	2 582
Ljungby		66	
Lund	309	805	549
Lycksele	19		
Malmö	643		1 361

Belopp i tkr	2012	2011	2010
Bidrag till kommuner			
Räddntj syd			1 000
Malung/Sälen		1 575	
Malå	1 136	564	
Markaryd	21	18	
Mora	600	1 734	
Motala	1 375	5 880	5 724
Mullsjö	35		315
Mörbylånga		1 958	
Norrköping	367	4 552	
Norsjö	637	929	
Nybro		800	
Nyköping		2 530	9 500
Nynäshamn		600	
Oskarshamn		1 646	6 803
Partille	182		
Räddntj syd Malmö		1 000	
Rättvik	500		
Sigtuna		750	1 872
Skara	2 035		
Sollefteå		312	1 997
Solna			113
Sotenäs	810		780
Storuman	1 100	926	
Strömstad	200		
Sundsvall-Timrå Medelpads rtj	1 054	873	1 000
Sundsvall		261	
Sunne	545		
Svalöv	260		
Säffle		191	1 974
Säter	2 500		

Belopp i tkr	2012	2011	2010
Bidrag till kommuner			
Sävsjö	39		706
Söderhamn		74	3 724
Södertälje	2 870		
Tanum	389		
Tidaholm			229
Tingsryd	12		238
Torsås	17		
Trollhättan	289	2 210	
Trollhättan NÄRF	400		765
Ulricehamn			675
Vadstena	184	114	889
Vaggeryd	21		
Vallentuna		297	
Vansbro	1 634		
Värnamo	113		
Västervik	1 200	100	500
Växjö		15	
Åre			110
Årjäng	1 400	4 664	
Älmhult	1 500	3 363	1 000
Örkelljunga			568
Örnsköldsvik	3 664	4 600	
Östersund	1 224		2 375
Övertorneå	614	522	
Övriga utbetalningar avseende konsultinsatser vid flera olika kommuner	11 177	11 355	11 597
Summa	67 286	73 725	79 122

Belopp i tkr	2012	2011	2010
Bidrag till landsting/förbund			
Kronobergs landsting	248	4 264	
Landstinget Dalarna			1 137
Landstinget Halland Halmstad länsjukhuset		810	1 500
Landsting Jämtlands län	900		145
Landstinget Kalmar län Kalmar		3 900	4 030
Landstinget Norrbottens län	159		
Landstinget Sörmland Nyköping		116	1 766
Landstinget Uppsala län	183	2 100	
Landstinget i Värmlands län			10 920
Landstinget Västernorrlands län	130		
Landsnetet Västmanland			3 239
Landstinget i Örebro län			2 077
Landstinget Östergötland Linköping	1 873	4 000	1 000
Region Skåne		572	1 894
Stockholms landsting Stockholm	2 950	872	750
Västra Götalandsregionen Göteborg PKMC	169	7 857	4 401
Övriga utbetalningar avseende konsultinsatser vid olika landsting	2 284	2 716	1 012
Summa	8 896	27 207	33 871
<i>varav SSIK</i>	<i>1 889</i>	<i>25 961</i>	<i>29 403</i>
Summa bidrag till kommuner och landsting	76 182	128 139	146 864
Summa bidrag totalt till kommuner och landsting	374 700	420 235	431 158

Ersättningsärenden

MSB har till uppgift att lämna ekonomisk ersättning till kommunerna för räddningstjänstkostnader och för sanering av olja enligt 7 kap 2 och 3 §§ lagen om skydd mot olyckor. Ersättning betalas från anslag 2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.

Ersättningen har fördelats till följande:

Kommun	Ersättning tkr
Ersättning till kommuner för räddningstjänst (totalt)	
Trosa (skredsrisk)	1 717
Gotland (skogsbrand)	1 159
Eksjö (bostadsbrand)	418
Mönsterås (industribrand)	13 138
Gävle (olja)	165
Hylte (industribrand)	201
Högsby (skogsbrand)	468
Tjörn (oljeutsläpp räddningstjänst)	19 909
Tjörn (oljeutsläpp sanering)	87 644
Orust (oljeutsläpp sanering, samma händelse som Tjörn)	1 507
Kustbevakningen (miljöräddningstjänst)	9 631
Summa	135 956

Tabell: Under 2012 utbetald ersättning för räddningstjänst- och saneringskostnader.

Finansiär och kostnader för insatser

Finansiärer	2012	2011	2010
EU	584	23 458	4 195
Regeringskansliet	-	29 627	25 319
Sida	125 634	145 300	119 432
FN	22 789	29 445	14 977
ICRC (International Committee of the Red Cross)	6 013	6 519	3 152
Övriga (DFID, valutakurs etc)	-	856	10 069
SUMMA	155 021	235 205	177 144

Tabell: Finansiär och kostnader för insatser (belopp i tkr).

Insatserna under 2012 har återgått till att vara kortare och mindre kostsamma i jämförelse med 2011. Insatserna har främst bestått av expertstöd till samarbetspartners samt behov kopplade till konflikten i Syrien, den svåra torkan i Sahelregionen och den fortsatta försämrade humanitära situationen i Sydsudan, som alla har resulterat i insatser. Det ekonomiska utfallet för 2011 var osedvanligt högt till följd av fler omfattande och kostnadskrävande insatser, utmärkande var då framförallt de humanitära flygningarna med anledning av Libyenkrisen. Kostnaden för dessa var 40 miljoner kronor, vilket delades lika mellan EU Kommissionen och Sidas humanitära ram.

Finansieringen av insatser inom civil konflikthantering, EU:s Gemensamma Säkerhets- och Försvarspolitik (GSFP-insatser), sköttes tidigare av Regeringskansliet men detta ändrades 2012 till att hanteras av Sida. Kostnaden för dessa ligger kvar på samma nivå som 2011, knappt 29 miljoner kronor.

